

25.05.2020

Kokousaika 25.05.2020 16:00 - 17:22

Kokouspaikka Kaupungintalon terassikabinetti / sähköinen kokous

Läsnä

Jäsenet

Vapaavuori, Jan	pormestari
Sinnemäki, Anni (etänä)	apulaispormestari
	kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
Sevander, Tomi (etänä)	kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
Koulumies, Terhi (etänä)	
Pakarinen, Pia (etänä)	apulaispormestari
Raatikainen, Mika (etänä)	
Rantala, Marcus (etänä)	
Razmyar, Nasima (etänä)	apulaispormestari
Rydman, Wille (etänä)	
Sazonov, Daniel (etänä)	
Vesikansa, Sanna (etänä)	apulaispormestari
Vuorjoki, Anna (etänä)	saapui 17:02, poissa: 308 - 313 §
Diarra, Fatim (etänä)	varajäsen
Kiesiläinen, Mikko (etänä)	varajäsen
Kivelä, Mai (etänä)	varajäsen
Said Ahmed, Suldaan (etänä)	poistui 17:02, läsnä: 308 - 313 § varajäsen

Muut

Kivekäs, Otso (etänä)	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja saapui 16:04, poissa: 308 §
Bogomoloff, Harry (etänä)	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Arhinmäki, Paavo (etänä)	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö
Aho, Mikko (etänä)	kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Jolkkonen, Juha (etänä)	sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
	poistui 17:15, esteellinen: 315 §, poissa: 316 - 321 §
Laitio, Tommi (etänä)	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajoh-

25.05.2020

Pohjolainen, Liisa (etänä)	taja kasvatuksen ja koulutuksen toimia- lajohtaja
Gros, Nina (etänä)	henkilöstöjohtaja
Kivelä, Liisa (etänä)	viestintäjohtaja saapui 16:16, poissa: 308 §
Kühn, Markus (etänä)	strategiajohtaja
Peltonen, Antti (etänä)	vs. hallintojohtaja
Rinkineva, Marja-Leena (etänä)	elinkeinojohtaja esteellinen: 315 §
Rope, Jenni (etänä)	kaupunginlakimies esteellinen: 313 §
Saxholm, Tuula (etänä)	rahoitusjohtaja
Nelskylä, Maria (etänä)	kaupunginsihteeri poistui 17:15, läsnä: 308 - 314 §
Hopeakunnas, Maisa	viestintäasiantuntija
Vennelä, Asta	hallintoasiantuntija
Björksten, Jenni	hallintoasiantuntija
Erra, Erja (etänä)	hankesuunnittelupäällikkö asiantuntija saapui 16:32, poistui 16:56, läsnä: osa 313 §:ää
Kuikka, Pirita (etänä)	ympäristötaloussuunnittelija asiantuntija saapui 16:57, poistui 17:14, läsnä: osa 314 §:ää
Puheenjohtaja	
Jan Vapaavuori	pormestari 308 - 321 §
Esittelijät	
Jan Vapaavuori	pormestari 308 §
Antti Peltonen	vs. hallintojohtaja 309 §
Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö 310 - 321 §
Pöytäkirjanpitäjä	
Jenni Björksten	hallintoasiantuntija 308 - 321 §

25.05.2020

---

§	Asia	
308	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
309	Asia/2	V 10.6.2020, Muutos kaupunginvaltuuston kokoonpanossa
310	Asia/3	V 10.6.2020, Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa koskeva hallintosäännön muutos
311	Asia/4	V 10.6.2020, Kannelmäen Pasuunakuja 1:n asemakaavan muuttaminen (12612)
312	Asia/5	V 10.6.2020, Suuntimopuiston koulu- ja päiväkotikäyttöön tulevan uudisrakennuksen hankesuunnitelma
313	Asia/6	V 10.6.2020, Laakson yhteissairaalan hankesuunnitelma
314	Asia/7	V 10.6.2020, Helsingin kaupungin ympäristöraportti 2019
315	Asia/8	Oy Apotti Ab:n pääomittaminen vuonna 2020
316	Asia/9	Lainan myöntäminen Munkkiniemen yhteiskoulun kannatusosakeyhtiölle ja Munkkiniemen koulutussäätiö sr:lle
317	Asia/10	Alueen varaaminen Malmin Longinojalta WasaGroup Oy:lle liikuntakeskuksen suunnittelua varten
318	Asia/11	Lausunto Vantaan kaupungille Vantaan yleiskaava 2020 -ehdotuksesta
319	Asia/12	Lausunto tarkastuslautakunnalle vuoden 2019 arviointikertomuksesta
320	Asia/13	Lausunto oikeusministeriölle usean kielen merkitsemisestä väestötietojärjestelmään
321	Asia/14	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

25.05.2020

Asia/1

§ 308

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Pia Pakarisen ja Fatim Diarran sekä varatarkastajiksi Suldaan Said Ahmedin ja Tomi Sevanderin.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti puheenjohtajan ehdotuksesta valita pöytäkirjantarkastajaksi Ozan Yanarin sijasta Fatim Diarran ja varatarkastajaksi Veronika Honkasalon sijasta Suldaan Said Ahmedin.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Pia Pakarisen ja Ozan Yanarin sekä varatarkastajiksi Veronika Honkasalon ja Tomi Sevanderin.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

25.05.2020

Asia/2

§ 309

V 10.6.2020, Muutos kaupunginvaltuuston kokoonpanossa

HEL 2020-006446 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto toteaa, että varavaltuutettu René Hurstin luottamustoimi on päättynyt.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

vs. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 76004
asta.vennela(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

René Hursti on ollut Vasemmistoliiton valtuustoryhmän 6. varavaltuutettu 2017 alkaneella valtuustokaudella. René Hursti on kuollut 2.5.2020.

Kuntalain (410/2015) 17 §:n mukaan valtuutetuille valitaan varavaltuutettuja jokaisen kuntavaaleissa esiintyneen vaaliliiton, puolueen ja yhteislistan ensimmäisistä valitsematta jääneistä ehdokkaista sama määrä kuin valtuutettuja, kuitenkin vähintään kaksi. Varavaltuutettujen määrä jää näin ollen vajaaksi.

Vaalilain (714/1998) 93 §:n mukaan kunnan keskusvaalilautakunnan on valtuuston puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varavaltuutettuja, jos varavaltuutettujen määrä jää valtuuston toimikauden aikana vajaaksi.

Esittelijä

vs. hallintojohtaja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

25.05.2020

Asia/2

Antti Peltonen

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 76004
asta.vennela(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Taloushallintopalveluliikelaitos
Keskusvaalilautakunta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

25.05.2020

Asia/3

§ 310

V 10.6.2020, Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa koskeva hallintosäännön muutos

HEL 2020-000635 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto muuttaa hallintosääntöä 1.8.2020 lukien seuraavasti:

Hallintosäännön 4 luvun 5 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohtia muutetaan siten, että varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuus sekä perusopetuksen palvelukokonaisuus huolehtivat kumpikin osaltaan koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta ja esiopetuksesta. Muutoksen jälkeen kohdat kuuluvat seuraavasti:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala jakautuu neljään palvelukokonaisuuteen:

1

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuus, joka huolehtii suomenkielisestä varhaiskasvatuksesta, osaltaan esiopetuksesta, osaltaan koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta ja leikkipuistotoiminnasta.

2

Perusopetuksen palvelukokonaisuus, joka huolehtii suomenkielisestä perusopetuksesta ja osaltaan muusta perusopetuslain mukaisesta toiminnasta.

Samalla hallintosäännön 15 luvun 4 ja 5 §:iä muutetaan siten, että toimivalta ottaa oppilaat aamu- ja iltapäivätoimintaan siirretään varhaiskasvatusjohtajalta toimialajohtajalle. 4 §:n 1 momenttiin lisätään uusi 8 kohta, jonka mukaan toimialajohtaja tai hänen määräämänsä ottaa oppilaat koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan. 5 §:n 1 momentin 1 kohdasta poistetaan vastaava toimivalta. Muutoksen jälkeen kohdat kuuluvat seuraavasti:

4 § Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtajan erityinen toimivalta

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja ole määrännyt tehtävää muulle vi-
ranhaltijalle, kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

25.05.2020

Asia/3

8

ottaa oppilaat koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan

5 § Varhaiskasvatusjohtajan toimivalta

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei varhaiskasvatusjohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle, varhaiskasvatusjohtaja

1

ottaa lapset varhaiskasvatukseen ja oppilaat esiopetukseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin hallintosäätö (25.5.2020) muutokset näkyvissä
- 2 Helsingin kaupungin hallintosäätö (25.5.2020)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta Helsingissä

Kaupunki järjestää perusopetuslain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille, erityisen tuen oppilaille ja kehitysvammaisille ja autistisille koululaisille. Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestää kaupungin avustuksella myös yksityiset palveluntuottajat kuten järjestöt ja seurakunnat. Näiden lisäksi kaupungin leikki- puistot järjestävät koululaisille avointa iltapäivätoimintaa ja syksystä 2020 alkaen myös perusopetuslain mukaista iltapäivätoimintaa.

Viime vuonna kaupungin järjestämässä iltapäivätoiminnassa oli 1 020 oppilasta ja yksityisten palveluntuottajien järjestämässä avustettavassa iltapäivätoiminnassa 6 240 oppilasta. Aamupäivätoiminnassa oli yh-

25.05.2020

Asia/3

teensä 2 500 oppilasta. Leikkipuistojen avoimessa iltapäivätoiminnassa oli 3 280 koululaista.

Iltapäivätoiminta kasvatuksen ja koulutuksen toimialan organisaatiossa

Voimassa olevan hallintosäännön mukaan koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta huolehtii varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuus. Käytännössä toiminnan järjestäminen on kuitenkin jatkautunut kolmeen palvelukokonaisuuteen:

- Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuus huolehtii yksityisten palveluntuottajien järjestämästä avustettavasta iltapäivätoiminnasta, kaupungin järjestämästä kehitysvammaisten ja autististen koululaisten iltapäivätoiminnasta ja leikkipuistojen iltapäivätoiminnasta.
- Perusopetuksen palvelukokonaisuus huolehtii kaupungin järjestämästä aamu- ja iltapäivätoiminnasta lukuun ottamatta kehitysvammaisten ja autististen koululaisten iltapäivätoimintaa.
- Ruotsinkielinen palvelukokonaisuus huolehtii ruotsinkielisestä perusopetuslain mukaisesta aamu- ja iltapäivätoiminnasta.

Kehitysvammaisten ja autististen koululaisten iltapäivätoiminta on tarkoitus siirtää varhaiskasvatuksen palvelukokonaisuudesta perusopetuksen palvelukokonaisuuteen 1.8.2020 lukien. Toimintaan osallistuu 350 oppilasta.

Hallintosäännön palvelukokonaisuuksia koskevat muutokset

Voimassa oleva hallintosääntö ei vastaa sitä, miten aamu- ja iltapäivätoiminta on toimialalla jo nyt käytännössä järjestetty. Toiminnan johdon, valvonnan ja määrärahojen tulisi olla siinä palvelukokonaisuudessa, jossa palvelu annetaan. Nyt kun kehitysvammaisten ja autististen koululaisten iltapäivätoiminta siirretään palvelukokonaisuudesta toiseen, on tarkoituksenmukaista, että hallintosääntö muutetaan samalla vastaamaan tosiasiallista tilannetta. Muutos tuo väljyyttä toiminnan suunnitteluun ja mahdollistaa sen, että aamu- ja iltapäivätoimintaa voidaan järjestää joustavasti molemmissa palvelukokonaisuuksissa.

Hallintosääntöä esitetään muutettavaksi siten, että sekä varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuus että perusopetuksen palvelukokonaisuus huolehtivat osaltaan aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä.

Palvelukokonaisuudet on kuvattu voimassa olevassa hallintosäännössä näin:

25.05.2020

Asia/3

1

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuus, joka huolehtii suomenkielisestä varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta ja leikkipuistotoiminnasta.

2

Perusopetuksen palvelukokonaisuus, joka huolehtii suomenkielisestä perusopetuksesta ja muusta perusopetuslain mukaisesta toiminnasta lukuun ottamatta esiopetusta ja perusopetuslain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Muutoksen jälkeen kohdat kuuluvat näin:

1

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuus, joka huolehtii suomenkielisestä varhaiskasvatuksesta, osaltaan esiopetuksesta, osaltaan koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta ja leikkipuistotoiminnasta.

2

Perusopetuksen palvelukokonaisuus, joka huolehtii suomenkielisestä perusopetuksesta ja osaltaan muusta perusopetuslain mukaisesta toiminnasta.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta sisältyy muuhun perusopetuslain mukaiseen toimintaan. Samalla mahdollistetaan esiopetuksen järjestäminen tarvittaessa kummassakin palvelukokonaisuudessa.

Viranhaltijoiden toimivaltaa koskevat muutokset

Koululaisten ottamisesta perusopetuslain mukaiseen aamu- ja iltapäivätoimintaan tehdään hallintopäätökset. Oppilaiden ottamista koskeva toimivalta on voimassa olevassa hallintosäännössä varhaiskasvatusjohtajalla, joka on delegoinut sen alaiselleen viranhaltijalle. Kun samaa palvelua järjestetään kahdessa palvelukokonaisuudessa, on tarkoituksenmukaista, että sitä koskeva toimivalta on toimialajohtajalla.

Viranhaltijoiden toimivaltaa koskevia hallintosäännön kohtia esitetään muutettavaksi niin, että toimivalta ottaa oppilaat aamu- ja iltapäivätoimintaan siirretään varhaiskasvatusjohtajalta toimialajohtajalle.

Voimassa olevassa hallintosäännössä varhaiskasvatusjohtajan toimivaltaa koskeva kohta kuuluu näin:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

25.05.2020

Asia/3

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei varhaiskasvatusjohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle, varhaiskasvatusjohtaja

1

ottaa lapset varhaiskasvatukseen sekä oppilaat esiopetukseen ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan

Muutoksen jälkeen kohta kuuluu näin:

1

ottaa lapset varhaiskasvatukseen ja oppilaat esiopetukseen

Toimialajohtajan toimivaltaan lisätään uusi 8 kohta:

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle, kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

8

ottaa oppilaat koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan

Aamu- ja iltapäivätoimintaan ottamisen tulee jatkossakin olla yhdellä viranhaltijalla yhdenmukaisen menettelyn turvaamiseksi. Toimialajohtajan tarkoituksena on valtuuston päätöksen jälkeen delegoida kahden palvelukokonaisuuden aamu- ja iltapäivätoimintaan ottaminen samalle viranhaltijalle jolla se nykyisin on. Muutoksella ei siten ole vaikutusta käytännön toimintaan.

Hallintosääntömuutoksen valmistelu ja toimivalta

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on esittänyt hallintosäännön muutosta kaupunginhallitukselle 5.5.2020 § 105. Kaupunginhallitukselle tehtävä ehdotus on sen mukainen.

Sääntötyöryhmä on käsitellyt esityksen 23.3.2020 ja todennut, ettei sillä ole esitykseen sääntötekniisiä huomioita. Muutos mahdollistaa toimivallan delegoimisen kahteen palvelukokonaisuuteen ja sujuvoittaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimintaa.

Kuntalain 14 §:n mukaan hallintosäännöstä päättää valtuusto.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

25.05.2020

Asia/3

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin hallintosäätö (25.5.2020) muutokset näkyvissä
- 2 Helsingin kaupungin hallintosäätö (25.5.2020)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 05.05.2020 § 105

HEL 2020-000635 T 00 01 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta esitti kaupunginhallitukselle edelleen kaupunginvaltuustolle esitettäväksi, että hallintosäätöä muutetaan 1.8.2020 lukien seuraavasti:

Hallintosäännön 4 luvun 5 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohtia muutetaan siten, että varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuus sekä perusopetuksen palvelukokonaisuus huolehtivat kumpikin osaltaan koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta ja esiopetuksesta.

Muutoksen jälkeen hallintosäännön 4 luvun 5 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohta kuuluvat seuraavasti:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala jakautuu neljään palvelukokonaisuuteen:

1 Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuus, joka huolehtii suomenkielisestä varhaiskasvatuksesta, osaltaan esiopetuksesta, osaltaan koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta ja leikkiympäristötoiminnasta.

2 Perusopetuksen palvelukokonaisuus, joka huolehtii suomenkielisestä perusopetuksesta ja osaltaan muusta perusopetuslain mukaisesta toiminnasta.

25.05.2020

Hallintosäännön 15 luvun 4 §:n 1 momentin kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtajan erityistä toimivaltaa muutetaan siten, että momenttiin lisätään kohta 8, jonka mukaan toimialajohtaja tai hänen määräämänsä ottaa oppilaat koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan. Vastaavasti toimivalta oppilaaksi ottamisesta poistetaan hallintosäännön 15 luvun 5 §:n 1 momentin 1 kohdasta varhaiskasvatusjohtajan toimivalta.

Muutoksen jälkeen hallintosäännön 15 luvun 4 §:n 1 momentin 8 kohta ja 15 luvun 5 §:n 1 momentin 1 kohta kuuluvat seuraavasti:

4 § Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtajan erityinen toimivalta

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei toimialajohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle, toimialajohtaja

8 ottaa oppilaat koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan

5 § Varhaiskasvatusjohtajan toimivalta

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei varhaiskasvatusjohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle, varhaiskasvatusjohtaja

1 ottaa lapset varhaiskasvatukseen ja oppilaat esiopetukseen

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Timo Tapani Korhonen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 21012
timo.t.korhonen(a)hel.fi

25.05.2020

Asia/4

§ 311

V 10.6.2020, Kannelmäen Pasuunakuja 1:n asemakaavan muuttaminen (12612)

HEL 2017-010959 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 33. kaupunginosan (Kaarela, Kannelmäki) korttelin 33092 tontin 2 asemakaavan muutoksen 28.4.2020 päivätyn piirustuksen nro 12612 mukaisena ja asemakaavaselistuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12612 kartta, päivätty 28.4.2020
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12612 selostus, päivätty 28.4.2020, korjattu 19.5.2020
- 3 Osa päätöshistoriaa
- 4 Havainnekuva, 28.4.2020
- 5 Vuorovaikutusraportti, 28.4.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

25.05.2020

Asia/4

kuntayhtymä
Väylävirasto
Kaavamuutoksen haki- ja
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos koskee Kannelmäen aseman läheisyydessä, osoitteessa Pasuunakuja 1 sijaitsevaa asuinkerrostalotonttia 33092/2. Kaavaratkaisu mahdollistaa kahden uuden, purettavia rakennuksia suuremman, 4- ja 5-kerroksisen asuinkerrostalon rakentamisen hyvien joukkoliikenneyhteyksien ja raideliikenteen varrelle lähelle alueellisia lähipalveluja. Tavoitteena on sovittaa uudisrakennusten ilme osaksi alueen kaupunkikuvaa. Tätä ohjataan kaavamääräyksin, jotka koskevat mm. rakennusten julkisivujen väriä, parvekkeita ja puun käyttöä rakennusmateriaalina, samoin kuin pihajärjestelyjä ja tontin liittymistä ympäristöön. Kaava sisältää määräyksiä myös rakennusten maantasokerrosten avoimuudesta ja asuntopihojen rakentamisesta. Korttelin pysäköinti säilyy nykyisellä paikallaan.

Uutta asuinkerrosalaa tulee 2 290 k-m². Asukasmäärän lisäys on arviolta noin 60 asukasta. Alueen korttelitehokkuus kaavamuutoksen jälkeen on noin $e = 1,56$, kun se ennen kaavamuutosta on noin $e = 1,04$.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista mm. edistämällä täydennysrakentamista hyvien liikenneyhteyksien varrella sekä matalaenergiarakentamista. Suunnittelualue on merkitty Helsingin yleiskaavaan 2016 asuntovaltaiseksi alueeksi A2 ja sen Kulttuuriympäristöt-teemakartassa alue on merkitty kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäväksi alueeksi vuoden 2002 selvityksen perusteella. Maanalaisessa yleiskaavassa nro 11830 alue on esikaupunkien pintakallioaluetta. Kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaavan 2016 mukainen kaavan käyttötarkoituserkintöjen osalta ja sen suhdetta alueen nykyisiin kulttuuriympäristöarvoihin on käyty läpi kaavaselostuksessa.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Pasuunakuja 1:n kaavamutosalueen naapurusto, matalahkojen lamel-
likerrostalojen alue, on rakennettu pääosin 1970-luvulla. Alueen etelä-
puolella kulkee maantason yläpuolella Kehäradan junarata. Kaavamuu-
tosalueella on 3- ja 4-kerroksiset asuinkerrostalot. Tontilla on lisäksi au-
tokatos ja piharakennus. Pysäköinti on järjestetty maantasoisena tontin
lounaisosassa. Kaava-alue on osa viiden, 1977–78 valmistuneen
asuinkerrostalotontin muodostamaa kokonaisuutta, johon kuuluvia ra-
kennuksia on korjattu ja muutettu vaihtelevasti. Alueelle 2000-luvulla
tehtyjen kaavamutoksien myötä toteutunut rakentaminen on jo jonkin
verran muuttanut alueen alkuperäistä kaupunkirakennetta.

Pasuunakuja 1:n rakennusten omistaja on arvioinut nykyisten raken-
nusten peruskorjauksen teknisesti haastavaksi ja taloudellisesti kannat-
tamattomaksi ja esittänyt rakennusten korvaamista uudisrakennuksilla.

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 1992. Kaavan mukaan
alue on asuinkerrostalojen korttelialuetta.

Helsingin kaupunki omistaa korttelialueen. Kaavaratkaisu on tehty ha-
kemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan
kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia
mutta se nostaa tontin arvoa ja kaupungin saamaa maanvuokratuloa.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaikana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaa-
van valmisteluaikana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten
mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupun-
kiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen
kanssa: Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto, Väylävi-
rasto sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala (kaupunginmuseo).

HSY:n kannanotto osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmis-
teluaineistosta kohdistui kaava-alueen eteläpuolella puistossa kulke-
vaan vesijohtoon (DN300) ja sen vaatimaan suoja-alueeseen. Alue on
nyt merkitty asemakaavaan maanalaista johtoa varten varattuna alueen
osana.

Väyläviraston kannanotto kohdistui junaradan melu-, runkomelu- ja tä-
rinähaittojen tapauskohtaiseen huomiointiin kaavan valmistelussa. Ao.

25.05.2020

Asia/4

asioita koskevien selvitysten johdosta on annettu kaavamääräykset, joilla varmistetaan viihtyisän asuinympäristön toteuttamisedellytykset. Piha-alueiden osalta ei selvityksen perusteella ole tarvetta meluntorjunnalle. Runkomelu- ja tärinäselvityksen perusteella kohteessa ei myöskään esiinny merkittävää runkomelu- tai tärinäriskiä.

Kaupunginmuseon kannanoton mukaan Pasuunakuja 1:n rakennusten purkaminen uhkaa heikentää alueen arvoja ja kaupunkikuvallista yhtenäisyyttä osana Mätäjoen varren suurkorttelin kokonaisuutta, mitä kaupunginmuseo pitää valitettavana. Kannanoton mukaan alueen yhtenäisyys on kuitenkin kärsinyt jo 2000-luvun täydennysrakentamisesta. Kestävän kehityksen näkökulmasta vaihtoehtoja purkavalle uudistamiselle tulisi tutkia ja laatia kohteesta rakennushistoriaselvitys. Uudisrakentamisen osalta kaupunginmuseo ei ottanut kantaa hankkeeseen.

Kannanotossa esitetyt asiat on pyritty ottamaan huomioon kaavaratkaisussa, vaikka jatkosuunnittelussa päädyttiin purkavaan ratkaisuun. Kaavamääräysten ja merkintöjen avulla on ohjattu uudisrakennusten arkkitehtuuria, pihojen ja pysäköinnin sijoittumista ja järjestelyjä sekä suunnittelualueen käsittelyä alueen kaupunkikuvaan ja ominaispiirteisiin sopiviksi. Lisäksi niillä on ohjattu ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen liittyviä ratkaisuja, mm. vihertehokkuutta, matala-energiarakentamista ja uusiutuvan energian tuottamista tontilla.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat erityisesti uudisrakentamisen korkeuteen ja laajuuteen sekä vaikutuksiin naapurustossa. Ne kohdistuivat myös yhteisen alueen muuttumiseen ja uudisrakennusten sopeutumiseen olemassa olevaan rakennettuun ympäristöön. Samoin esitettiin näkökantoja kiinteistöjen tasavertaisesta kohtelusta, vieraspysäköinnin ja liikenteen järjestämisestä sekä linnuston elinolosuhteista. Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että uudisrakennusten arkkitehtuuria on kaavamääräyksiin mahdollisimman hyvin sovitettu yhteen alueen olemassa olevan rakennuskannan kanssa.

Kirjallisia mielipiteitä saapui yhteensä 7 kpl, joista kaksi oli taloyhtiöiden nimissä laadittuja. Lisäksi mielipiteitä esitettiin puhelimitse.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 10.2.–10.3.2020, mistä on ilmoitettu maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 1 muistutus.

Muistutuksessa esitetyt huomautukset kohdistuivat asemakaavoituksen vastineeseen vuorovaikutusraportin kohdassa ”Alueen linnuston olosuhteet” sekä rakennetun ympäristön ja luonnon suhteeseen, näiden jaotteluun sekä rakentamisen vaikutuksiin luonnonympäristöön.

Kaavaehdotuksesta saatiin lausunnot seuraavilta tahoilta: HSY, Väylävirasto, Helen Sähköverkko Oy, Helen Oy ja kaupunginmuseo. Kaupunginmuseota lukuun ottamatta muilla viranomaisilla ei ollut lausuttavaa kaavaehdotuksesta.

Kaupunginmuseon lausunnossa esitetyt huomautukset kohdistuivat edelleen pyrkimykseen uudistaa asemakaavaa olemassa olevan ympäristön ja sen arvojen säilymistä edistävällä tavalla. Museo on pitänyt tärkeänä kohteen rakennusten kunnostamista alueen ympäristöarvojen ja kohteen rakennustaiteellisten arvojen näkökulmasta rakennusten purkamisen sijaan.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saadusta muistutuksesta ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Kaavan tavoitteet huomioon ottaen kaavaehdotusta ei ole katsottu olevan tarkoituksenmukaista muuttaa esitettyjen huomautusten johdosta. Merkittävin punninta on liittynyt kulttuuriympäristönäkökohtien huomioon ottamiseen Pasuunakujan ympäristössä. Kaavaratkaisu pyrkii edistämään niitä säätelemällä uudisrakennusten arkkitehtuuria ja eri toimintojen sijoittelua ja käsittelyä nykyiseen kaupunkikuvaan ja sen ominaispiirteisiin mahdollisimman hyvin yhteen sopiviksi.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun tarkemmat perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Jatkotoimenpiteet

Neuvottelut mahdollisesta täydennysrakentamiskorvauksesta vuokralaiselle sekä rahoitus- ja hallintamuodoista on käynnistetty hakijan kanssa. Koska kaupunki omistaa alueen, neuvottelujen tulos vaikuttaa tulevaan maanvuokraan.

25.05.2020

Asia/4

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12612 kartta, päivätty 28.4.2020
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12612 selostus, päivätty 28.4.2020, korjattu 19.5.2020
- 3 Osa päätöshistoriaa
- 4 Havainnekuva, 28.4.2020
- 5 Vuorovaikutusraportti, 28.4.2020

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset
- 4 Muistutus

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -
kuntayhtymä
Väylävirasto
Kaavamuutoksen haku
ja

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3

Esitysteksti

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

25.05.2020

Asia/4

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunginmuseo
Asemakaavoitus
Asemakaavoitus/Koski

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 28.04.2020 § 226

HEL 2017-010959 T 10 03 03

Hankennumero 0740_52

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 28.4.2020 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12612 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 33. kaupunginosan (Kaarela, Kannelmäki) korttelin 33092 tonttia 2.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävillä-oloaikana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Sörnäistenkatu 1 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
  - o Kiinteistö Oy M2-Kodit: 5 000 euroa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

25.05.2020

Lisätiedot

Lotta Aulamo, arkkitehti, puhelin: 310 22792

lotta.aulamo(a)hel.fi

Taina Toivanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37433

taina.toivanen(a)hel.fi

Mikko Tervola, insinööri (teknistaloudelliset asiat), puhelin: 310 44131

mikko.tervola(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 16.12.2019 § 72

HEL 2017-010959 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12612 pohjakartan kaupunginosassa 33 Kaarela. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12612

Kaupunginosa: 33 Kaarela

Kartoituksen työnumero: 27/2019

Pohjakartta valmistunut: 15.7.2019

Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25

Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911

merja.kyyro(a)hel.fi

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883

timo.tolkki(a)hel.fi

25.05.2020

Asia/5

§ 312

V 10.6.2020, Suuntimopuiston koulu- ja päiväkotikäyttöön tulevan uudisrakennuksen hankesuunnitelma

HEL 2020-002174 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Puistolän Suuntimopuistoon sijoittuvan koulu- ja päiväkotikäyttöön suunnitellun tilaelementtiuudisrakennuksen 1.4.2020 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 8 500 brm² ja pääomitettu enimmäishinta on arvonlisäverottomana 31 550 000 euroa helmikuun 2020 kustannustasossa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Suuntimopuiston uudisrakennuksen hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Uudisrakennushankkeen tarpeellisuus ja hankesuunnitelma

Hankesuunnitelma koskee Puistolän Suuntimopuistoon tilaelementtiuudisrakennuksena toteutettavia koulu- ja päiväkotitiloja. Uudisrakennuksen on tarkoitus olla käytettävissä viimeistään lokakuussa 2021.

Suuntimopuiston tilaelementtirakennus toimii aluksi Maatullin ala-asteen ja päiväkotitiloja Mintun väliaikaistiloina. Niiden nykyiset rakennukset on kuntotutkimuksissa todettu huonokuntoisiksi ja tarkoitus purkaa. Maatullin ala-asteen ja päiväkotitiloja Mintun uudisrakennus on suunnitteilla ja sen on tarkoitus valmistua kesällä 2024. Suuntimopuisto toimii niiden väliaikaistiloina uudisrakennuksen valmistumiseen asti.

Maatullin ala-asteella on tällä hetkellä noin 490 oppilasta vuosiluokilla 1–6. Väistöaikana valmistaudutaan ala-asteen muuttamiseen yhtenäiseksi vuosiluokkien 1–9 peruskouluksi. Väistötilatarve on tästä johtuen noin 700 oppilaalle. Päiväkoti Mintun väistötilatarve on 150 tilapaikkaa.

Maatullin ala-asteen ja päiväkoti Mintun jälkeen Suuntimopuiston uudisrakennukseen muuttaa väliaikaisesti Puistolan peruskoulu. Suuntimopuiston on tarkoitus toimia sen väliaikaistilana perusparannushankkeen toteuttamisen tai korvaavan uudisrakennuksen valmistumiseen asti.

Noin vuoden 2027 jälkeen Suuntimopuiston uudisrakennukseen muutavat pysyvästi Puistolanraitin ala-aste sekä nykyiset päiväkodit Klaara ja Vihtori. Tiloja on tarkoitus myöhemmin laajentaa siten että niihin voisivat muuttaa myös Puistolan ja Tapulikaupungin kirjastojen ja Tapulikaupungin nuorisotalon toiminnot. Laajennus tulee myöhemmin päätöksentekoon erillisenä hankkeena.

Tavoitteena on, että tilaelementt uudisrakennus täyttää laatutasoltaan pysyvälle vastaavalle rakennukselle asetetut toiminnalliset ja energiataloudelliset vaatimukset. Suuntimopuistoon on suunnitteilla asemakaavamuutos, joka mahdollistaisi rakennuksen jäämisen pysyvästi suunnitellulle paikalleen.

Hankkeen laajuus on 8 500 brm², 6 800 htm², 5 700 hym².

Enimmäiskustannukset ja rahoitus

Rakennuksen omistajaksi tulee leasingrahoittaja, jolta kaupunki vuokraa rakennuksen viideksi vuodeksi koulu- ja päiväkotikäyttöön. Sekä leasingrahoittaja että tilaelementtitoimitus ja maanrakennus- ja pihatyöt kilpailutetaan. Leasingrahoittaja maksaa rakennuksen hankintahinnan tilaelementtitoimittajalle.

Rakennuksen ylläpidosta laaditaan tilaelementtitoimittajan kanssa sopimus, joka on voimassa leasingvuokrakauden ajan (60 kuukautta tilojen käyttönotosta). Tänä aikana tilaelementtitoimittaja vastaa rakennuksen ylläpidosta vastuujakotaulukon mukaisesti. Leasingvuokrakauden päätyttyä kaupunki lunastaa rakennuksen itselleen tai osoittaa sille ulkopuolisen ostajan. Rakennuksen lunastamista on tarkoitus esittää talousarvioon vuodelle 2026 suunniteltuihin investointikohteisiin.

Kustannusarvion mukaan hankkeen enimmäishinta on arvonlisäverottomana yhteensä 31 550 000 euroa (3 712 euroa/brm²) helmikuun 2020 kustannustasossa.

Kokonaiskustannus sisältää tilaelementin leasingmaksun suunnitellun 60 kuukauden ajalle (arvonlisäverottomana yhteensä 9 500 000 euroa), tilaelementin lunastuksen (16 250 000 euroa) sekä tilaelementin arvioit-
dut rahoituskustannukset (1 000 000 euroa).

Lisäksi kokonaiskustannus sisältää investointikustannuksia yhteensä 4 800 000 euroa. Investointikustannuksiin sisältyy rakennuttamis- ja valvontakustannuksia (300 000 euroa), maanrakennus- ja perustustöitä (1 500 000 euroa), lisä- ja muutostyövaraus (1 500 000 euroa) sekä mahdollinen tilaelementin siirto ja tontin ennallistaminen (1 500 000 eu-
roa).

Jos suunnitteilla oleva asemakaavamuutos saa lainvoiman, rakennus jää pysyvästi suunnitellulle paikalleen eivätkä tilaelementin siirtoon ja tontin ennallistamiseen varatut kustannukset realisoidu.

Hankkeen investointikustannukset rahoitetaan talonrakennushankkeiden rakentamishjelman alakohtalle 8020106 osoitetuista määrärahoista. Rakennuksen lunastaminen tullaan esittämään talousarvioon vuodelle 2026 suunniteltuihin investointikohteisiin.

Leasingrahoittajalle maksettava vuokratilakustannus sekä ylläpito maksetaan kaupunkiympäristön toimialan käyttötalousmäärärahoista.

Tilakustannus kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle

Uudisrakennuksen sisäinen kuukausivuokra on enintään noin 26,23 euroa/htm², yhteensä 178 364 euroa kuukaudessa ja noin 2 140 368 euroa vuodessa. Neliövuokran perusteena on 6 800 htm². Pääomavuokran osuus on 21,18 euroa/htm² ja ylläpitoavuokran osuus 5,05 euroa/htm². Tuottovaade on kolme prosenttia ja poistoaika 30 vuotta.

Lopullinen pääomavuokra tarkistetaan toteutuneiden kustannusten mukaan. Ylläpitoavuokra tarkistetaan valmistumisajankohdan ylläpitoavuokraa vastaavaksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 5.5.2020 § 111 antanut hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon ja todennut, että se vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Lausunto on kokonaisuudessaan asian päätöshistoriassa.

Hankesuunnitelmia koskeva toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää hankesuunnitelmista, joiden kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa.

25.05.2020

Asia/5

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Suuntimopuiston uudisrakennuksen hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 05.05.2020 § 111

HEL 2020-002174 T 10 06 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle puoltavan lausunnon 1.4.2020 päivätystä hankesuunnitelmasta (liite 1) ja lausuu lisäksi seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita opetustilojen osalta. Tilojen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee työskennellä yhdessä käyttäjätoimialan kanssa. Erityisesti tulee varmistaa ääneneristyksen ja -vaimennuksen huolelliseen toteutukseen. Lisäksi valaistukseen tulee kiinnittää huomiota, sillä niillä tuetaan toimivaa työympäristöä ja edistetään turvallisuutta. Tilat ja pintarakenteet tulee suunnitella helposti siivottaviksi, huollettaviksi ja korjattaviksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa kustannus seurannan ja laadunvalvonnan tärkeyttä koko prosessin ajan. Niillä on suuri vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin. Myös aikataulun pitävyydestä on huolehdittava, sillä myöhästynyt aikataulu häiritsee toiminnan järjestämistä ja voi aiheuttaa käyttäjälle lisäkustannuksia. Hanke kytkeytyy alueen kolmen peruskou-

25.05.2020

lun uudis-/peruskorjaushankkeeseen, joten on erittäin tärkeää, että aikataulu ei tule myöhästymään.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa pitää edelleen huomioida henkilöstön ja lasten näkemykset tilojen kehittämisessä. Lisäksi lautakunta pyytää, että väistötilaratkaisun vuokravaikutukset esitetään korvaavan uudisrakennuksen hankesuunnitelmassa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Julia Pettersson Hakava, projektiarkkitehti, puhelin: 310 26884
julia.petterssonhakava(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 16.04.2020
§ 49

HEL 2020-002174 T 10 06 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle Puistolän Suuntimopuistoon sijoittuvan koulu- ja päiväkotikäyttöön suunnitellun tilaelementtiuudisrakennuksen 1.4.2020 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 8 500 brm² ja hankkeen pääomitettu enimmäishinta on arvonlisäverottomana 31 550 000 euroa helmikuun 2020 kustannustasossa, ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon

Rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti oikeuttaa rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden jatkamaan hankkeen valmistelua odottamatta hankepäätöstä.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Hanna Lehtiniemi, projektinjohtaja, puhelin: 310 87723
hanna.lehtiniemi(a)hel.fi

§ 313

V 10.6.2020, Laakson yhteissairaalan hankesuunnitelma

HEL 2018-004100 T 02 08 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin kaupungin ja Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin yhteisenä hankkeena toteutettavan Laakson yhteissairaalan 12.2.2020 päivätyn hankesuunnitelman osaltaan siten, että hankkeen laajuus on noin 190 000 brm² ja rakentamiskustannusten arvonlisäveroton enimmäishinta on 838 000 000 euroa kustannustasossa marraskuu 2019.

Käsittely

Esteelliset: Jenni Rope

Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Asian aikana kuultavana oli hankesuunnittelupäällikkö Erja Erra. Asian-tuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Mai Kivelä: Lisäys päätökseen:

"Samalla kaupunginhallitus edellyttää suunnittelemaan psykiatrisen osastohoidon kokonaisuutta siten, että kokonaisuutena psykiatristen osastopaikkojen määrä ei hankkeen toteuttamisen seurauksena vähe-
ne."

Kannattaja: Suldaan Said Ahmed

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Mai Kivelän vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 13

Fatim Diarra, Mikko Kiesiläinen, Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 2

Mai Kivelä, Suldaan Said Ahmed

Kaupunginhallitus hylkäsi Mai Kivelän vastaehdotuksen äänin 13 - 2.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi
Saara Kanto, hankepäällikkö, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

1 Laakson yhteissairaala hankesuunnitelma 12022020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
HUS/Keskuskirjaamo

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Laakson yhteissairaala on Helsinkiin Laakson sairaala-alueelle Helsingin kaupungin ja Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) yhteishankkeena toteutettava psykiatrisen ja somaattinen sairaala.

Hanke toteutetaan vaiheittain vuosina 2021–2030. Hankkeessa toteutetaan tilat HUS:n ja Helsingin psykiatriselle sairaalahoidolle sekä noin puolelle Helsingin sairaalan tarvitsemista sairaansijoista. Lisäksi hankkeessa toteutetaan tilat HUS:n vaativalle neurologiselle kuntoutukselle sekä näitä tukeville poliklinikkatoiminnoille, tukipalveluille, opetukselle, tutkimukselle ja hallinnolle.

Hankesuunnitelman mukaan yhteissairaalassa on 922 sairaansijaa, joista 394 on somatiikan, 54 neurologisen kuntoutuksen, 444 psykiatrian ja 30 lastenpsykiatrian sairaansijaa. Lisäksi sairaalaan on suunniteltu 10 asumisvalmennuksen paikkaa.

Laakson yhteissairaala korvaa Helsingin Laakson ja Auroran sairaaloiden sairaalatoiminnat kokonaan sekä puolet Suursuon sairaalan toiminnasta. Lisäksi se korvaa HUS:n osalta Kellokosken/Ohkolan sairaala-

25.05.2020

lan, Psykiatriakeskuksen ja lastenpsykiatrian Kivelän alueelta sekä Ulfåsassa toimivan sairaalahoidon.

Hankesuunnitteluvaiheessa on Helsingin kaupungin hankeosuudeksi arvioitu 59 % ja HUS:n osuudeksi 41 %. Jako perustuu kaupunginhallituksen 28.5.2018, § 385 päättämään ja HUS:n hallituksen 5.2.2018 hyväksymään kaupungin ja HUS:n väliseen sopimukseen Laakson yhteissairaalan hankesuunnittelun toteuttamisesta ja siihen liittyvästä hankintayhteistyöstä ja kustannuksista.

Hankesuunnitelma on liitteenä 1. Hankesuunnitelman liitteet ovat oheismateriaalissa.

Esittelijän perustelut

Hankkeen tausta

Pääkaupunkiseudun sairaanhoidon järjestelyistä on laadittu vuonna 2009 Pääkaupunkiseudun sairaala-aluevisio 2030. Se on päivitetty vuonna 2016 ja hyväksytty sosiaali- ja terveyslautakunnassa 14.6.2016, § 153. Vision mukaan pääosa pääkaupunkiseudun sairaalapalveluista on 2030-luvulla keskitetty neljälle sairaala-alueelle, Espoossa Jorvin, Vantaalla Peijaksen ja Helsingissä Malmin sekä Meilahden sairaala-alueille. Meilahden sairaala-alue käsittää myös Laakson sairaala-alueen sekä Iho- ja allergiasairaalan.

Visiossa Laaksoon esitetään keskitettäväksi Uudenmaan vaativasta psykiatrisesta sairaanhoidosta ne toiminnot, jotka vuonna 2016 olivat Helsingin kaupungin ja HUS-psykiatrian toimintaa. Koko Helsingin sairaalan toiminta ja tarvittavat yhteensä 900 sairaansijaa tulevat sairaala-aluevisioon mukaisesti sijoittumaan puoliksi Laakson ja puoliksi Malmin sairaala-alueille.

Helsingin kaupunki ja HUS ovat vuodesta 2017 lähtien valmistelleet yhdessä suunnitelmaa Laakson sairaala-alueelle rakennettavasta yhteissairaalasta. Sosiaali- ja terveyslautakunta on 23.5.2017, § 167 hyväksynyt Laakson yhteissairaalan 8.5.2017 päivätyn tarveselvityksen. HUS:n hallitus on käsitellyt Laakson yhteissairaalan tarveselvitystä 21.8.2017, § 105 ja päättänyt merkitä sen tiedoksi todeten, että HUS:n ja Helsingin mielenterveyspalvelujen yhteistä suunnittelua jatketaan.

Hankesuunnitelma perustuu kaupunginhallituksen 28.5.2018, § 385 ja HUS:n hallituksen 5.2.2018 hyväksymään Helsingin kaupungin ja HUS:n väliseen sopimukseen Laakson yhteissairaalan hankesuunnittelun toteuttamisesta ja siihen liittyvästä hankintayhteistyöstä ja kustannuksista. Hankkeen ohjausryhmä on hyväksynyt hankesuunnitelman 12.2.2020.

Hankkeen suunnittelun yhteydessä on kuultu asiantuntijoina kaupunkiympäristön toimialan rakennusvalvonnan ja ympäristöpalvelun edustajia sekä esteettömyysasiamiestä. Lisäksi on kuultu kaupunginmuseon ja pelastuslaitoksen edustajia sekä kokemusasiantuntijoita ja käyttäjäorganisaatioiden työsuojelun yhteistoimintahenkilöstöä.

Hankkeen tavoitteet ja tarpeellisuus

Yhteissairaalan hanke perustuu tarpeelle varmistaa sairaalaan sijoitettavien palvelujen kehittämisedellytykset, hyvä laatu ja saatavuus sekä tarpeelle järjestää potilaille asianmukaiset, nykyisiä tiloja selvästi paremmat ja viranomais määräykset täyttävät tilat ja hoito-olosuhteet. Tärkeänä hanketta ohjaavana tavoitteena on Helsingissä nykyisin toimivien erillisten HUS:n ja kaupungin psykiatrisen sairaanhoidon organisaatioiden integraatio. Tällä tavoitellaan toimintojen tehostumista ja yhdenvertaisia palveluja koko alueen väestölle.

Laakson yhteissairaalaan tulee ainutlaatuinen kaikki psykiatrisen hoidon erityisosaamisalueet sisältävä keskus. Keskittämällä psykiatrista ja somaattista hoitoa yhteissairaalaan, Meilahden yhteispäivystyksen ja erikoissairaanhoidon läheisyyteen, saadaan aikaan laajaa kampuskonaisuutta hyödyntäviä, tehokkaita ja tasavertaisia palveluja. Lisäksi tällä edistetään monipuoliseen tutkimukseen perustuvan vaikuttavan hoidon saamista, lisätään toiminta- ja tilatehokkuutta sekä varmistetaan potilaiden ensiluokkainen kokemus hoidosta. Kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä annettu valtioneuvoston asetus (päivystysasetus 583/2017) edellyttää, että päivystävässä psykiatrisessa yksikössä on potilaan terveydentilan arviointia varten saatavilla riittävän laajasti ympäri vuorokauden somaattisten erikoisalojen asiantuntemusta. Helsingissä psykiatrian päivystys toimii tällä hetkellä osana yhteispäivystyksiä. Laaksoon suunniteltavilla osastoilla on myös päivystystehtäviä.

Laakson yhteissairaala korvaa Laakson ja Auroran sairaaloiden nykyiset sairaalatoiminnot kokonaan ja puolet Helsingin kaupungin Suur-suon sairaalan toiminnasta sekä HUS:n Kellokosken/Ohkolan sairaalan, Ulfåsan syömishäiriöyksikön ja Kivelän alueella kaupungilta vuokratuissa tiloissa toimivat Psykiatriakeskuksen ja lastenpsykiatrian sairaalahoidon.

Yhteissairaalaan keskitetään helsinkiläisten kuntoutus akuutin sairauden jälkeen sekä kuntoutus toimintakyvyn äkillisesti heikentyessä, mikä vuoksi sairaala on suunniteltu kuntoutumista tukevaksi. Yhteissairaalaan sijoittuu palliatiivisen ja saattohoidon toimintoja. Yhteissairaalaan sijoittuva vaativan neurologisen kuntoutuksen yksikkö palvelee

koko HUS-aluetta vaikeiden aivoverenkiertohäiriöiden ja -vammojen kuntoutuksessa.

Tällä hetkellä käytössä olevissa kohteissa, jotka yhteissairaala tulee korvaamaan, on merkittäviä uusimis- ja peruskorjaustarpeita. Nykyiset sairaalarakennukset sijaitsevat hajallaan, osastot ovat pääsääntöisesti pieniä ja potilaat on sijoitettu pääosin 2–4 hengen huoneisiin eikä niissä kaikissa ole huonekohtaisia wc-tiloja. Useamman hengen huoneissa ei toteudu potilaiden intimitteetti- ja tietosuojaa, ne altistavat epidemioiden leviämiseksi eikä niissä ole mahdollista tuottaa esimerkiksi laadukasta saattohoitoa.

Päätös nykyisten tilojen käytön jatkamisesta merkitsisi mittavia korjaustöiden aikaisia väistöjärjestelyjä sekä lisärakentamista. Käyttökelpoisia satojen sairaansijojen väistötiloja ei Helsingissä tai lähialueella ole käytettävissä. Käytössä olevien sairaalarakennusten peruskorjaaminen nykyaikaisiksi sairaalataloiksi ei tuottaisi riittävää sairaansijamäärää, kun tavoitteena on yhden hengen potilashuoneet.

Osa nykyisistä rakennuksista on suojeltu, mikä todennäköisesti estäisi niiden laajentamisen. Sairaalan talotekniikan edellyttämiä ja uusien energiatavoitteiden mukaisia muutoksia ei ole mahdollista toteuttaa nykyisten rakennusten matalien kerroskorkeuksien rakennusrungoissa. Tavoitteet eri potilasryhmien yhdenvertaisuudesta ja psykiatrisen hoidon järjestämisestä kansallisen mielenterveysstrategian mukaisesti somaattisen sairaalan yhteydessä jäävät toteutumatta, jos toimintaa jatketaan nykyisessä sairaalaverkostossa. Myös muut investoinnin integraatiohyödyt jäävät saavuttamatta, jos yksiköitä ei saada samalle kampukselle. Psykiatrisen potilaan hoitoprosessi tehostuu, kun hoito toteutuu ilman sairaaloiden välisiä pitkiä siirtomatkoja.

Toimintojen keskittäminen Laakson sairaala-alueelle vapauttaa osittain tai kokonaan kaupungissa keskeisesti sijaitsevat Auroran, Suursuon ja Kivelän sairaala-alueet ja kiinteistöt kehitettäväksi muuhun käyttöön kaupungin tavoitteiden mukaisesti.

Hanke on kiireellinen. Nykyiset sairaalatilat on perusparannettava ja laajennettava tai rakennettava uudestaan viimeistään seuraavan kymmenen vuoden aikana. On todennäköistä, että käytössä oleville tiloille joudutaan jo tänä aikana järjestämään sisäilmaongelmien tai muiden, esimerkiksi tilojen vakavien toiminnallisten puutteiden takia väliaikaisia tilaratkaisuja. Näin on jouduttu toimimaan muun muassa lasten psykiatrian ja oikeuspsykiatrian tilojen osalta. Jos yhteissairaalahanke toteutuu hankesuunnitelman ja tavoitellun aikataulun mukaisesti, olisi psykiatrian mahdollista aloittaa toimintansa uusissa tiloissa aikaisintaan vuonna 2026.

Asemakaavan muutos

Laakson uuden sairaalakampuksen rakentaminen liikenneyhteyksineen edellyttää asemakaavamuutoksen. Laakson sairaala-alueen asemakaavamuutos on vireillä ja se etenee alueen ja sen rakennusten suunnittelun rinnalla. Asemakaavan muutos ohjaa keskeisesti kampuksen sekä lähialueen liikennejärjestelyjen kehittämistä. Asemakaavamuutoksen luonnos on ollut nähtävillä 6.–27.11.2019.

Kaava osoittaa uudisrakentamisen alueet, käytettävissä olevan rakennusoikeuden ja rakentamisen korkeusasemat, suojeltavat rakennukset ja niiden suojelumääräykset. Kaava sisältää myös kalliotiloja, kasvillisuutta ja pysäköintiä koskevia määräyksiä. Laakson sairaala-alueen arkkitehtonisesti, kaupunkikuvallisesti ja historiallisesti arvokkaat rakennukset sekä sairaalapuutarhan pohjoisosa suojellaan. Yhteissairaalan käyttöön peruskorjattavat, säilyvät rakennukset suojellaan kaavassa merkinnällä sr-2. Kaavan yhteydessä laaditaan liikennesuunnitelma, jossa esitetään alueen liikenneratkaisut. Sairaala-alueen rakennusoikeus kasvaa nykyisestä yhteensä noin 99 000 k-m².

Hankkeen toteutus

Hanke toteutetaan uudisrakennuksina ja säilyvien kolmen sairaalarakennuksen peruskorjaus- ja muutostöinä. Somaattiset ja psykiatriset sairaalaosastot tukitiloineen sijoittuvat yhteen uudisrakennukseen. Lisäksi rakennetaan erilliset pohjoinen ja itäinen uudisrakennus lasten ja nuorten sekä tiettyjen psykiatristen potilasryhmien tarpeisiin. Poliklinikoiden, hallinnon, opetuksen ja tutkimuksen tilat sijoittuvat niitä varten peruskorjattaviin säilyviin sairaalarakennuksiin. Sairaalan tarvitsemat huolto-, paikoitus- ja saattoliikenteen tilat toteutetaan maanalaisina kallioiloina. Alueen teknistä huoltoa varten rakennetaan uusi huoltorakennus. Sairaalan toiminnalle rakennetaan tarvittavat pihat ja ulkoilualueet.

Hankesuunnitelma sisältää suunnitelman Meilahden ja Laakson sairaala-alueet yhdistävästä logistiikkatunnelista. Hanke edellyttää myös uuden ajoyhteyden rakentamisen sairaalan maanalaisiin huolto- ja pysäköintitiloihin sekä keskeiselle saattopihalle.

Hankesuunnitelman mukaiset rakennukset ja tilat suunnitellaan sairaalatoiminnan uusien toimintamallien mukaisiksi, toiminnallisesti ja tilankäytöltään tehokkaiksi tilojen mahdollisimman korkea käyttöaste huomioiden. Tilojen, rakenteiden ja talotekniikan suunnittelu- ja toteutusratkaisuissa optimoidaan rakennuksen koko elinkaaren aikainen muunto- ja käyttöjousto.

Sairaalaosastojen suunnittelu perustuu yhden hengen potilashuoneisiin ja eri potilasryhmien sekä henkilöstömitoituksen kannalta optimaalisiin

---

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

osastokokoihin. Hankkeen tavoitteena on viihtyisän ja toimivan hoitoympäristön luominen potilaille ja asiakkaille sekä toimivan ja houkuttelevan tutkimus-, opetus- ja työympäristön rakentaminen henkilökunnalle, millä osaltaan pyritään varmistamaan henkilökunnan saatavuus ja pysyvyys.

Liikennratkaisut ja Auroranportin uusi ajoyhteys

Laakson sairaala-alueen kehittäminen edellyttää uuden ajoyhteyden toteuttamista alueelle. Yhteissairaalan toiminnalle välttämätön uusi ajoyhteys rakennetaan Keskuspuiston alittavana tunnelina. Ajoyhteys erottaa sairaalaan tulevan liikenteen muusta liikenteestä, ohjaa liikenteen sairaala-alueen eri osiin ja tuo liikennejärjestelyihin joustavuutta.

Tunnelina toteutettavan uuden ajoyhteyden lisäksi sairaalan rakentaminen vaatii muutoksia myös mm. Nordeskiöldinkadulla. Auroranportin kohdalle tulevia liittymäjärjestelyjä koskeva liikennesuunnitelma laaditaan asemakaavaratkaisun yhteydessä. Katusuunnitelmat voidaan hyväksyä, kun asemakaava on saanut lainvoiman.

Sairaalan saatto- ja ambulanssiliikenne ohjataan ensisijaisesti Auroranportin uuden ajoyhteyden kautta. Sairaalan saattoliikenne, joka sisältää henkilöautoliikenteen sekä ambulanssi- ja siirtokuljetukset, on osoitettu maanalaisiin kalliopysäköintiloihin hissiyhteyksien läheisyyteen. Sairaalan saattoliikennepaikkoja osoitetaan myös maan päälle. Psykiatriselle akuutille vastaanottoyksikölle on suunniteltu oma maantasossa oleva ambulanssihalli, jota kautta potilaat voidaan tuoda yksikköön siten, että siirtyminen ambulanssista tapahtuu potilaan yksityisyyttä kunnioittaen tilaan, jossa hoidon tarve arvioidaan ja josta on edelleen lyhyt siirtymä osastolle.

Sairaalan pysäköintipaikat sijoitetaan maanalaiseen pysäköintilaitokseen, joka mitoitetaan enintään 600 autopaikalle. Lisäksi maan päälle sijoitetaan yksittäisiä pysäköintipaikkoja.

Polkupyöräpaikkoja varataan yksi kolmea työvuoressa olevaa vakituista työntekijää kohden. Asiakaspöytäpaikat, joita varataan yksi paikka 500 k-m² kohden, sijoitetaan pääsisäänkäyntien läheisyyteen.

Sairaala-alueen huoltopiha rakennetaan pysäköintitilojen alapuolelle maanalaisiin tiloihin, joista on hissiyhteydet sairaalan rakennuksiin. Pääreitti huoltotiloihin on Nordeskiöldinkadulta Auroranportin ajoyhteyden kautta. Huoltotiloihin on yhteys myös Lääkärinkadun suunnasta.

Meilahti-Laakso tunneliyhteys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

25.05.2020

Asia/6

Hankesuunnitelma sisältää selvityksen logistiikkatunneliyhteyden rakentamisesta Laakson ja Meilahden sairaalakampusten välille. Logistiikkatunneli on suunniteltu henkilökunnan liikkumiseen sairaaloiden välillä. Sen kautta voidaan siirtää tutkimusnäytteitä ja niin haluttaessa sähköisellä kalustolla myös potilaita sairaaloiden eri yksiköiden välillä. Logistiikkatunneli varustetaan putkipostilla.

Tilaratkaisu

Sairaaloiminta sijoitetaan hankesuunnitelman mukaisesti kolmeen uudisrakennukseen ja kolmeen peruskorjattavaan rakennukseen. Rakennukset yhdistyvät maan alla kalliopysäköinnin ja -huollon sekä henkilöliikenne- ja logistiikkakäytävien verkostolla. Kalliopysäköinti- ja huoltotiloista on suora hissiyhteys kaikkiin sairaalan uudisosiin.

Pääosa sairaalaosastoista, yhteensä lähes 800 sairaansijaa sijoitetaan uuteen päärakennukseen, jossa on korkeimmillaan 9 kerrosta. Rakennuksen kahdessa alimmassa kerroksessa sijaitsevat yhteiskäyttöiset tilat. Sairaalaosastot sijoittuvat ylempiin kerroksiin niin, että jokaisessa kerroksessa on yleensä kaksi neljästä 16–18 sairaansijan moduulista muodostuvaa sairaalaosastoa.

Yhteissairaalan toiseen, itäiseen uudisrakennukseen suunnitellaan 56 oikeuspsykiatrian sairaansijaa. Rakennuksessa on viisi kerrosta. Alimmalla tasolla se liittyy päärakennuksen tiloihin ja järjestelmiin. Tällä tasolla on myös Keskuspuistoon rajautuva, aidattu ulkoilupiha. Osa potilaiden ulko-oleskelutiloista sijoitetaan sivuiltaan avoimille kansille rakennuksen rungon sisään.

Kolmas, pohjoinen uudisrakennus tulee lastenpsykiatrian ja nuorisopsykiatrian käyttöön. Nelikerroksiseen rakennukseen sijoittuu yhteensä 30 lastenpsykiatrian ja 46 nuorisopsykiatrian sairaansijaa. Alimmalla tasollaan rakennus liittyy sairaala-alueen muihin rakennuksiin, logistiikkiin tiloihin ja järjestelmiin. Ylimmästä kerroksesta rakennetaan siltayhteys viereiseen rakennukseen, johon peruskorjataan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan hankkeena toteutettava Sophie Mannerheimin sairaalakoulun lasten ja nuorten psykiatrian koulutilat.

Laakson sairaala-alueen nykyisiin säilytettäviin rakennuksiin on suunniteltu tilat asumisvalmennusyksikölle, työtoiminnalle, neurologian ja psykiatrian poliklinikoille, kaupungin toimenpidekeskukselle, endoskoopiayksikölle ja sisätautien poliklinikalle. Lisäksi vanhaan rakennuskantaan tulee peruskorjattavaksi tilat opetus- ja tutkimustoiminnalle, hallinnolle ja kaupungin kotisairaaloiminnalle.

Rakennuskohtaiset laajuustiedot, hankkeesta laaditut suunnitelmat ja selvitykset samoin kuin rakentamiselle asetettavat laatu- ja mm. ympä-

ristötavoitteet on kuvattu tarkemmin liitteenä 1 olevassa hankesuunnitelmassa.

Pihat

Sairaalan potilaiden ulko-oleskelutiloina toimivat maantasopihat, toiminnalliset parvekkeet ja vehreät kattopihat. Päärakennuksen vesikatolle sijoitetaan aurinkopaneelien lisäksi viherkattoa, joka vaikuttaa huulavesien hallintaan, hillitsee lämpösaarekeilmiötä sekä mahdollistaa kattojen hyödyntämisen toiminnallisena ja esteettisenä tilana.

Alueen länsiosassa sairaalan eri osastojen aidatut puutarhapihat ja istutukset muodostavat rajan Urheilukadun puoleiselle puistomaiselle reunalle. Tarvittaessa olemassa olevaa vehreää reunaa täydennetään uusilla puustutuksilla. Alueen itäosassa liittyminen Keskuspuistoon toteutetaan metsälajiston täydennysistutuksin.

Energia- ja elinkaaritavoitteet

Laakson yhteissairaalan suunnittelua ja toteutusta ohjaavat hankkeelle asetetut elinkaaritavoitteet, joilla pyritään energiatehokkaaseen, elinkaarikestävään, luontoarvot huomioivaan sekä resurssiviisaaseen rakentamiseen.

Suunnittelun lähtökohtana ovat Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman tavoitteiden kautta määräystasoa parempi energiatehokkuus, sisäisten hukkaenergiavirtojen tehokas hyödyntäminen sekä paikalla tuotettu uusiutuva energia.

Hankesuunnitteluvaiheessa on vertailtu erilaisia energiantuotantoratkaisuja elinkaarikustannusten, elinkaaren hiilijalanjäljen sekä asetettujen tavoitteiden täyttymisen näkökulmasta. Tarkastelujen perusteella jatkosuunnittelun pohjaksi on valittu hybridivaihtoehto, jossa lämmityksessä hyödynnetään kaukolämmön rinnalla sisäisistä hukkalämmönlähteistä talteen otettua lämpöä sekä syväkaivoilla toteutettua maalämpöä. Jäähdytys tuotetaan lämpöpumpuilla ja kaukokylmällä. Kaikille vapaille ja hyödynnettävissä oleville kattopinnoille sijoitetaan aurinkopaneeleita, yhteensä noin 3 800 m². Hukkalämpöjä hyödyntämällä sekä maalämmöllä katetaan noin 93 % lämmitysenergian ja porakaivoilla noin 68 % jäähdytysenergian tarpeesta. Sähkön kokonaistarpeesta aurinkosähköllä katetaan noin 2 % osuus.

Energiatavoitteet on saavutettavissa edellä mainituin keinoin. Rakennuksen elinkaaren aikaiset päästöt pienenevät merkittävästi. Jatko-suunnittelussa tutkitaan kulutusjoustop, energian varastoinnin ja kaksisuuntaisen kaukolämmön hyödyntämisen mahdollisuuksia.

Materiaalitehokkuuteen pyritään hyödyntämällä mahdollisuuksien mukaan kaivumassoja kuten kivilouhetta piharakentamisessa, kiinnittämällä huomioita materiaali- ja järjestelmävalintojen huollettavuuteen ja korjattavuuteen sekä kartoittamalla kierrätys- ja uusiomateriaaleista valmistettujen rakennustuotteiden markkinaa.

Purkutyöt

Uudisrakentaminen edellyttää alueella olevien terveysasemarakennuksen, päiväkodin, keskuskeittiö- ja ruokalarakennuksen, neljän asuinkerostalon pihavarastoineen sekä lämpökeskusrakennuksen purkamista. Purkutyöt ovat osa tontin rakentamiskelpoiseksi saattamista ja niiden kustannukset on huomioitu hankesuunnitelmassa esitetystä tontin rakentamiskelpoiseksi saattamisen kustannuksissa. Purkutöiden laajuus on yhteensä noin 25 300 brm². Purkus suunnitelmissa huomioidaan kiertotalouden tavoitteet kohteeseen soveltuvassa laajuudessa.

Laajuus

Hankesuunnitelmassa arvioitu hankkeen mukaisen sairaalatoiminnan ja sen tukipalvelujen tilojen laajuus on noin 152 000 brm², kalliopysäköinti- ja saattoliikennetilän laajuus on noin 25 535 brm². Hankkeen kokonaislaajuus tunneliyhteydet mukaan lukien noin 190 000 brm².

Hankkeen toteutuksen yhteydessä toteutetaan Sophie Mannerheimin koulun opetuksentilat yhteissairaalan lasten ja nuorten psykiatrian tilojen yhteyteen. Näiden tilojen korjaus- ja muutostöistä kaupunkiympäristön toimiala valmistelee erillisenä hankkeena yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa tarveselvityksen ja hankesuunnitelman. Hankeen laajuus ja kustannukset eivät sisälly yhteissairaalan hankesuunnitelman mukaiseen enimmäislaajuuteen ja -hintaan, vaan asia tuodaan erikseen päätöksentekoon myöhemmässä vaiheessa.

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on varata päärakennuksen katu- tasolle Urheilukadun ja Reijolankadun rajaamalle eteläiselle sisääntuloaukiolle rakennusoikeutta liiketilaa varten. Liiketila, jonka laajuus on hankesuunnitelmassa noin 600 htm², toteutetaan osana sairaalan rakennushanketta, mutta se ei sisälly sairaalan tilaohjelmaan. Liiketilän rakentamiskustannukset sisältyvät hankkeen kustannusarvioon.

Vapautuvat tilat

Laakson yhteissairaalan valmistumisen jälkeen sosiaali- ja terveystoimiala tiivistää Auroran sairaala-alueelle jääviä palvelujaan alueen eteläosaan siten, että toimialan käyttöön jää tiloja yhteensä noin 11 600 htm². Sairaala-alueen pohjoisosa ja osa rakennuksista vapautuvat kehitettäväksi vuoteen 2030 mennessä.

Kivelän sairaala-alueelta tyhjenevät tilat vapautuvat kehitettäväksi muuhun käyttöön osana Kivelän sairaala-alueen kokonaissuunnittelua.

Suursuon sairaalaa ei enää peruskorjata, vaan koko kiinteistö tyhjenee arviolta vuoteen 2030 mennessä kun Malmin sairaalan lisärakentaminen valmistuu. Kaupunki kehittää vapautuvan sairaala-alueen muuhun käyttöön.

Toimintojen keskittäminen Laakson sairaala-alueelle vapauttaa kaupungissa keskeisesti sijaitsevat, tyhjenevät sairaala-alueet. Kiinteistöt on mahdollista kehittää muuhun käyttöön, kuten asumiseen ja toimitiloiksi, kaupungin kiinteistöpoliittisen ohjelman tavoitteiden mukaisesti. Tyhjenevien sairaala-alueiden kehittäminen tehostaa kaupungin valmiin infrastruktuurin käyttöä ja mahdollistaa asukasmäärän kasvun kautta paremmin saavutettavat palvelut.

Rakentamiskustannukset

Hankesuunnitelman mukainen arvio hankkeen rakentamiskustannuksista on arvonlisäverottomana 838 000 000 euroa marraskuun 2019 kustannustasossa. Tästä arvio sairaala- ja tukitilojen uudisrakentamisen ja peruskorjausten kustannuksesta on arvonlisäverottomana 727 000 000 euroa.

Arvio maanalaisen pysäköintilaitoksen ja sen sisältävien saattoliikenteen tilojen kustannuksesta on arvonlisäverottomana noin 59 000 000 euroa.

Arvio Meilahden ja Laakson sairaala-alueet yhdistävän logistiikkatunneliyhteyden kustannuksesta on arvonlisäverottomana 18 200 000 euroa. Logistiikkatunnelin kustannusarvioon sisältyy epävarmuuksia mm. Meilahden kiinteistön maanalaisissa tiloissa tarvittavien muutostöiden osalta.

Arvio Auroranportin uuden ajoyhteyden kustannuksesta on arvonlisäverottomana 34 500 000 euroa. Tämä kustannus sisältää ajoyhteyden rakentamisen Auroranportin kohdalla Keskuspuiston alittavan tunnelin suulta Laakson sairaalan tontin rajalle asti.

Kustannusarvion aluetöihin on sisällytetty Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän, Helen Oy:n ja teleoperaattoreiden Urheilukadun ja Laakson Keskuspuiston reitin kaapelointitöiden kustannuksia noin 270 000 euroa.

Maalämpöjärjestelmän ja aurinkopaneelien investointikustannus, yhteensä noin 12 000 000 euroa sisältyy hankkeen hintaan.

Kustannusarvion jakautuminen (milj.euroa):

25.05.2020

Asia/6

Sairaala yhteensä 727, josta:

- Uudisrakennukset 542
- Peruskorjattavat rakennukset 102
- Maanalaiset tilat 38
- Aluetyöt 44
- Taidehankintavaraus 1
- Pysäköintilaitos 59
- Meilahti-Laakso -logistiikkatunneli 18
- Auroranportin ajoliittymä 34

Hankesuunnitteluvaiheen kustannusarvio ei sisällä väistötilahankkeiden kustannuksia. Nykyisten rakennusten purkukustannukset ja muut tontin rakentamiskelpoiseksi saattamisen kustannukset (mm. pilaantuneiden maiden kunnostus) eivät sisälly hankkeen hintaan.

Kustannusten alustava jakautumien vuosille 2020–2030:

- 2020 5 milj. €
- 2021 18 milj. €
- 2022 11 milj. €
- 2023 160 milj. €
- 2024 160 milj. €
- 2025 157 milj. €
- 2026 64 milj. €
- 2027 34 milj. €
- 2028 58 milj. €
- 2029 46 milj. €
- 2030 25 milj. €

Tilakustannus käyttäjälle

Hankkeen arvioitu tilakustannus on laskettu Helsingin kaupungin tilahankkeiden käsittelyohjeiden (kaupunginhallitus 14.12.2015) mukaisena sisäisenä vuokrana. Sairaalan vuokra itäisen uudisrakennuksen osuutta lukuun ottamatta on noin 35,7 euroa/htm²/kk, noin 4 milj. euroa/kk ja noin 48 milj. euroa/v. Neliövuokran perusteena on 112 064 htm². Pääomavuokran osuus em. tilakustannuksista on noin 30,2 euroa/htm²/kk, ylläpitovuokran osuus 5 euroa/htm²/kk ja hallintokulu 0,5 euroa/htm²/kk. Pääomavuokra sisältää tontin vuokran 1,69 euroa/htm²/kk.

Itäisen uudisrakennuksen vuokra on noin 51,8 euroa/htm²/kk, yhteensä noin 315 000 euroa/kk ja noin 3,8 milj. euroa/v. Neliövuokran perusteena on 6 078 htm². Pääomavuokran osuus em. tilakustannuksista on noin 46,3 euroa/htm²/kk, ylläpitovuokran osuus 5 euroa/htm²/kk ja hal-

lintokulu 0,5 euroa/htm²/kk. Pääomavuokra sisältää tontin vuokran 1,69 euroa/htm²/kk.

Laskelmissa on huomioitu itäisen uudisrakennuksen osuutena 5,1 % ja muiden tilojen osuutena 94,9 % yhteisistä huoltorakennuksen, kalliohuoltotilojen, aluetöiden, Meilahti-Laakso logistiikkatunneliyhteyden ja Auroranportin ajoyhteyden huoneistoalasta ja kustannuksista.

Vuokrat eivät sisällä pysäköintilaitoksen kustannuksia.

Pysäköintilaitokseen on suunniteltu yhteensä 565 paikkaa pysäköinnille ja saattoliikenteelle. Arvio yhden autopaikan kustannuksesta on arvonnalisäverottomana noin 104 000 euroa. Kustannukset on tarkoitus kattaa perittävillä pysäköintimaksuilla eivätkä ne sen vuoksi sisälly sairaalatoiminnan kustannuksiin.

Laskelmissa käytetty kaupungin ohjeen mukainen tuottovaade on 3 % ja poisto-aika on 30 vuotta.

Lopullinen pääomavuokra määräytyy toteutuneiden laajuuksien ja kustannusten mukaan. Tontin arvo tarkistetaan mm. Auroranportin ajotunnelin toteutuskustannusten ja alueen rakennusten purkukustannusten osalta. Ylläpitoavuokra, joka ei sisällä siivousta eikä vartiointia, tarkistetaan valmistumisajankohdan ylläpitovuokraa vastaavaksi.

Investoinnin taloudellisia vaikutuksia toiminnan kustannuksiin on hankesuunnitelmassa tarkasteltu arvioina vuosittaisten toimintakulujen muutoksesta jaksolla 2018–2030. Kustannusten muutos, joka enimmäkseen on noin 27 %, syntyy asteittain 2020-luvun aikana. Kustannusvaikutusten laskenta on vielä karkealla tasolla ja sisältää epävarmuustekijöitä. Sen avulla voidaan kuitenkin arvioida hankkeen hyötyjä ja asetettavia tuottavuustavoitteita, vaikka kustannuskehitys selittyy vain osittain yhteissairaalan rakentamisella. Suuri osa kustannusten lisäyksistä liittyy palvelukysynnän kasvuun, toiminnan laajentumiseen ja siitä aiheutuviin lisäresursseihin, jotka ovat osittain riippumattomia toimintojen sijainnista. Tilakustannusten osalta tulee ottaa huomioon, että toiminta on nyt vanhoissa, huonokuntoisissa ja toiminnan tarpeisiin nähden ahtaissa tiloissa, joiden sisäiset vuokrat ovat keskimäärin melko matalat. Väistämättömät tilojen korjaus- ja laajennuskustannukset nostavat joka tapauksessa tilakustannuksia lähivuosina.

Väistötilakustannus

Hankesuunnitteluvaiheen kustannusarvio ei sisällä väistötilahankkeiden kustannuksia. Hankesuunnitelmassa on kuvattu Laakson sairaala-alueelta purettavissa rakennuksissa olevien toimintojen korvaavien ja väistötilojen järjestelyt kustannuksineen.

Muut liittyvät kustannukset

Laakson yhteissairaalan toteuttaminen edellyttää sairaala-alueella sijaitsevien kaupungin kokonaan omistaman Koy Auroranlinnan neljän asuinkerrostalon purkamisen. Nykyisten rakennusten purkukustannukset ja muut tontin rakentamiskelpoiseksi saattamisen kustannukset (mm. pilaantuneiden maiden kunnostus ja Koy Auroranlinnan rakennusten hankinta) sekä hankkeen toteuttamisen seurauksena yleisellä katualueella tehtävät muutostyöt eivät sisälly hankkeen kustannusarvioon vaan ne varaudutaan tässä vaiheessa rahoittamaan kaupungin investointimäärärahalta.

Rakennusten hankintahinnan ja purkukustannusten arvioidaan nousevan tasoon 18 milj. euroa (alv 0 %). Hankinnan ja purkutöiden arvioidaan ajoittuvan pääosin vuosille 2021–2022. Määrärahatarpeet otetaan huomioon talousarvion 2021 valmistelun yhteydessä.

Muiden tontin rakentamiskelpoiseksi saattamiseen liittyvien töiden kustannuksia ei ole vielä arvioitu. Selvitykset pilaantuneista maista tarkennetaan jatkosuunnittelun yhteydessä. Katualueella tehtävien järjestelyiden kustannusarviot tarkentuvat liikenne- ja katusuunnittelussa. Töiden arvioidaan ajoittuvan vuosille 2021–2027.

Hankkeen toteutusmuoto

Yhteissairaalan toteutusmuotona on hankesuunnittelun yhteydessä arvioitu kiinteistöosakeyhtiö-, Public Private Partnership (PPP)/elinkaari- ja kiinteistöleasingmalleja. Kyseessä on erittäin suuri, useassa vaiheessa noin kymmenen vuoden aikana ja koko rakentamisen ajan käytössä olevalla sairaala-alueella toteutettava hanke. Hanke sisältää vaativaa sairaalan uudisrakentamista, peruskorjausta ja infrarakentamista. Valmistelun yhteydessä on todettu, että hanke on liian monimutkainen toteutettavaksi kiinteistöleasing- tai PPP/elinkaarihankkeena.

Helsingin kaupunki ja HUS tutkivat yhteistyössä hankkeen toteuttamista yhtiömuotoisena siten, että perustettava kiinteistöosakeyhtiö vuokraisi Laakson sairaala-alueen tontit Helsingin kaupungilta, rakennuttaisi kohteen ja vuokraisi omakatteisesti valmiit tilat ja pysäköintipaikat kaupungin sosiaali- ja terveystoimialalle ja HUS:lle taikka muulle toiminnasta vastaavalle taholle. Kiinteistöosakeyhtiön osakkaiksi tulisivat Helsingin kaupunki ja HUS.

Alustavan suunnitelman mukaan perustettava kiinteistöosakeyhtiö omistaisi rakennukset ja vastaisi kiinteistön ylläpidosta ja korjauksista vuokrauksen yhteydessä sovittavan vastuunjaon mukaisesti. Tilojen ja pysäköintipaikkojen vuokrien tulee kattaa osakeyhtiön pääöma- ja ylläpitokulut ja yhtiön on tarkoitus toimia omakatteisesti. Yhteissairaalan

käyttöön tulevat Laakson sairaalan nykyiset rakennukset siirretään ap-
porttina kiinteistöosaakeyhtiön omistukseen.

Kaupunginvaltuuston 13.11.2019, § 332 hyväksymän vuoden 2020 ta-
lousarvion liitteenä olevassa vuokra- ja osakekohteisiin suunniteltujen
uudis- ja peruskorjaushankkeiden ohjelmassa, on Laakson yhteissai-
raalan yhteishankkeen kustannusarvion todettu olevan noin 800 milj.
euroa ja rakentamisen ajoittuvan vuosille 2021–2027. Hankesuunnitte-
lussa tarkentuneet tiedot otetaan huomioon vuoden 2021 talousarvio-
ehdotusta laadittaessa.

Esitys kiinteistöosaakeyhtiön perustamisesta on tarkoitus tuoda päätök-
sentekoon myöhemmässä vaiheessa. Siinä yhteydessä päätetään
myös yhtiön osakekannan omistussuhteista ja muista perustamiseen
liittyvistä asioista.

Hankkeen rahoitus

Kumpikin perustettavan yhtiön osakas huolehtii yhtiön rahoittamisesta
omalta osaltaan. Kaupungin osalta rahoitus järjestetään myöhemmin
erikseen linjattavalla tavalla esimerkiksi myöntämällä lainoja ja/tai lai-
nan takauksia yhtiölle.

Hankkeen urakkamuoto/toteutustapa

Yhteissairaalan rakennushankkeen toteutustavaksi on suunniteltu tiivii-
seen yhteistyöhön perustuvaa yhteistoimintamallia, ensisijaisena vaih-
toehtona allianssimallia. Allianssimallissa tilaajan, rakentajien ja kes-
keisten suunnittelijoiden kesken laaditaan yksi yhteinen allianssisopi-
mus, jonka periaatteena on, että yhdessä hyödytään onnistumisista.
Sopimuksen joustavuus, osapuolten yhteiset tavoitteet sekä riskienhal-
linta tukevat yhteissairaalahankkeen kompleksisuuden hallintaa. Sopi-
mukseen voidaan liittää myös hankkeen elinkaaritavoitteita tukevia
vaatimuksia ja kannustimia. Urakkamuodosta päätetään myöhemmin.

Aikataulu

Tavoitteena on, että sairaalan kahden uudisrakennuksen, Auroranpor-
tin ajoyhteyden sekä maanalaisten paikoitus- ja huoltotilojen rakenta-
minen käynnistyy vuoden 2022 alkupuolella. Paikoitus- ja huoltotilojen
sekä Auroranportin ajoyhteyden on tavoitteena valmistua vuoden 2025
loppuun mennessä ja ensimmäisenä rakennettavan päärakennuksen
vuonna 2026. Säilyvien rakennusten peruskorjaus- ja muutostyöt sekä
pohjoisen uudisrakennuksen rakentaminen on tavoitteena ajoittaa vuo-
sille 2027–2030. Aikataulun toteutumiseen vaikuttavat hankkeen pää-
töksenteon ja rahoitusjärjestelyjen vaatima aika, asemakaavamuutok-

sen eteneminen ja voimaan tulo sekä hankkeen poikkeuslupakäsittelyn aika sosiaali- ja terveystieteissä sekä valtiovarainministeriössä.

Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto

Sosiaali- ja terveystoimiala on 24.3.2020, § 50 antanut puoltavan lausunnon Laakson yhteissairaalan 12.2.2020 päivätyistä hankesuunnitelmista. Lausunto on kokonaisuudessaan asian päätöshistoriassa.

HUS:n päätös asiassa

HUS:n hallitus on hyväksynyt 6.4.2020 § 44 Laakson yhteissairaalan hankesuunnitelman ja päättänyt, että Meilahti-Laakso logistiikkatunnelin liittäminen osaksi yhteissairaalan toteutusta ratkaistaan myöhemmin erikseen ja että Laakson yhteissairaalan ensisijaisena rahoitusjärjestelyä valmistellaan HUS:n ja Helsingin kaupungin yhteisen kiinteistö-osakeyhtiön perustamista.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää kaupungin hankkeita koskevista hankesuunnitelmista, kun kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi
Saara Kanto, hankepäällikkö, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

1 Laakson yhteissairaala hankesuunnitelma 12022020

Oheismateriaali

1 Laakson yhteissairaala Hs Liitteet 1-4 ja 6-8
2 Laakson yhteissairaala Hs Liite 5

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
HUS/Keskuskirjaamo

Otteen liitteet
Esitysteksti

25.05.2020

Asia/6

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 14.05.2020
§ 67

HEL 2018-004100 T 02 08 03 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

A

esitti kaupunginhallitukselle Helsingin kaupungin ja Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin yhteisenä hankkeena toteutettavan Laakson yhteissairaalan 12.2.2020 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä omalta osaltaan siten, että hankkeen laajuus on noin 190 000 brm² ja rakentamiskustannusten arvonlisäveroton enimmäishinta on 838 000 000 euroa kustannustasossa marraskuu 2019.

B

oikeutti kaupunkiympäristön toimialan jatkamaan hankkeen suunnittelua ja hankintojen kilpailutusten valmistelua odottamatta hankepäätöstä.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Erja Erra, hankesuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 39997
erja.erra(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 24.03.2020 § 50

HEL 2018-004100 T 02 08 03 00

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi omalta osaltaan 12.2.2020 päivätyn Laakson yhteissairaalan hankesuunnitelman, jonka mukaan Laakson yhteissairaalan laajuus on 189 965 brm² (ilman pysäköintiä,

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Auroranportin ajoyhteyttä ja tunnelia laajuus on 152 325 brm²) ja rakentamiskustannukset ovat 838 000 000 euroa (ilman pysäköintiä, Auroranportin ajoyhteyttä ja tunnelia 726 710 000 euroa), ja vuokravaikutus on yhteensä noin 50 000 000 euroa vuodessa. Hankesuunnitteluvaiheessa on tiloista arvioitu Helsingin osuudeksi noin 60 prosenttia ja HUSin osuudeksi noin 40 prosenttia. Lopulliset vuokratustannukset määräytyvät toteutuneiden kustannusten ja laajuuksien mukaan sekä niiden toimintojen mukaan, jotka yhteissairaalaan sijoittuvat.

Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta antoi hankesuunnitelmasta seuraavan lausunnon:

"Hankkeen tarpeellisuus

Laakson sairaala-alueelle toteutettava Helsingin kaupungin ja HUSin psykiatrinen ja somaattinen yhteissairaala korvaa toiminnan nykyiset, nykyaikaiseen sairaalahoitoon soveltumattomat ja huonokuntoiset tai väliaikaiset, hajallaan Laaksossa, Aurorassa, Suursuolla, Kellokoskella/Ohkolassa, Ulfåsassa ja Hesperia/Kivelässä sijaitsevat sairaalarakennukset. Hanke mahdollistaa pääkaupunkiseudun psykiatrisen ja somaattisen sairaalatoiminnan tarpeiden ja tavoitteiden mukaisen kehittämisen ja keskittämisen. Tällä hetkellä käytössä olevat tilat eivät mahdollista asianmukaisia terveydenhuollon palveluja ja niiden kehittämistä.

Hanke on kiireellinen. Nykyiset sekä somatiikan että psykiatrian sairaalatilat on perusparannettava ja laajennettava tai rakennettava uudelleen viimeistään seuraavan kymmenen vuoden aikana. On todennäköistä, että käytössä oleville tiloille joudutaan jo tänä aikana järjestämään sisäilmaongelmien tai esimerkiksi tilojen vakavien toiminnallisten puutteiden takia väliaikaisia tilaratkaisuja.

Hankkeen perustelut

Hankesuunnitelma perustuu pääkaupunkiseudun sairaanhoidon järjestelyistä laadittuun Pääkaupunkiseudun sairaala-aluevisio 2030 -raporttiin sekä Helsingin kaupungin ja HUSin laatimaan, 8.5.2017 päivättyyn tarveselvitykseen. Tarveselvitys on hyväksytty sosiaali- ja terveyslautakunnassa 23.5.2017 § 167. HUSin hallitus on käsitellyt tarveselvitystä 21.8.2017 § 105 ja päättänyt merkitä sen tiedoksi todeten, että HUSin ja Helsingin mielenterveyspalvelujen yhteistä suunnittelua jatketaan.

Laakson yhteissairaalan rakentaminen on merkittävä yhteiskunnallinen panostus Helsingin ja Uudenmaan sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyön edistämiseksi, palvelujen tasavertaisen saatavuuden turvaamiseksi

si ja sairaalaan sijoittuvien palvelujen laadun, vaikuttavuuden ja kustannustehokkuuden kehittämiseksi.

Hankkeen tavoitteet

Tavoitteena on HUSin ja Helsingin kaupungin psykiatristen sairaalatoimintojen yhdistäminen samaan organisaatioon, millä haetaan toimintojen tehostumista ja yhdenvertaisia palveluja koko alueen väestölle. Psykiatrisen potilaan hoitoprosessi tehostuu, kun hoito toteutuu ilman sairaaloiden välisiä pitkiä siirtomatkoja. Kansallisen mielenterveysstrategian mukainen tavoite psykiatrisen sairaalan sijoittumisesta somaattisen sairaalan yhteyteen vastaa HUSin ja Helsingin kaupungin yhteistä tahtotilaa. Keskittämällä samalle tontille helsinkiläisten psykiatrisen sairaalahoito ja koko HUS-alueen vaativin psykiatrisen sairaalahoito sekä niitä tukevat poliklinikat luodaan ainutlaatuinen psykiatrian osaamiskeskittymä, joka kattaa laajasti koko psykiatrian kentän.

Somatiikan osalta yhteissairaalaan keskitetään Pääkaupunkiseudun sairaala-aluevision mukaisesti puolet Helsingin sairaalan somaattisesta sairaanhoidosta. Laakson yhteissairaala korvaa Helsingin Laakson sairaalan toiminnat ja puolet Suursuon sairaalan sairaalatoiminnasta. Yhteissairaalaan keskitetään helsinkiläisten kuntoutus akuutin sairauden jälkeen tai toimintakyvyn äkillisesti heikentyessä, minkä vuoksi sairaala on suunniteltu kuntoutumista tukevaksi. Yhteissairaalaan sijoittuu myös palliatiivisen ja saattohoidon toimintoja. Vaativan neurologisen kuntoutuksen yksikkö palvelee koko HUS-aluetta vaikeiden aivoverenkiertohäiriöiden ja -vammojen kuntoutuksessa.

Sairaalaan toteutetaan tilat HUSin ja Helsingin kaupungin psykiatriselle sairaanhoidolle, HUSin vaativalle neurologiselle kuntoutukselle ja noin puolelle Helsingin sairaalan somaattisista sairaansijoista sekä näitä tukeville poliklinikoille, opetukselle, tutkimukselle ja tukipalveluille. Yhteissairaalaan tulee yhteensä 932 sairaansijaa, jotka jakautuvat sairaansijoina: somatiikka 394, neurologinen kuntoutus 54, psykiatria 444 (Helsingin kaupunki ja HUS), lastenpsykiatria 30, sekä asumisvalmennuksen 10 paikkaa.

Helsingin kaupungin ja HUSin psykiatrian sairaalapaikkoja on nykyisin 533 ja jatkossa yhteissairaalassa 444, näistä Helsingin psykiatrian sairaalapaikkojen vähennys on 39. Helsingin psykiatrian sairaalapaikkojen vähennys korvataan tehostamalla avohoitoa ja lisäämällä psykiatristen potilaiden tuettua asumista. Sairaalapaikkojen vähennyksistä johtuvat resurssien vähennykset sairaalatoiminnoista siirtyvät erillisen suunnitelman mukaan avohoitoon.

Rakennukset ja tilat suunnitellaan sairaalatoiminnan uusien toimintamallien mukaisiksi, toiminnallisesti ja tilankäytöltään tehokkaiksi tilojen

mahdollisimman korkea käyttöaste huomioiden. Tilojen, rakenteiden ja talotekniikan suunnittelu- ja toteutusratkaisuihin optimoidaan rakennuksen koko elinkaaren aikainen muunto- ja käyttöjousto.

Sairaalaosastojen suunnittelu perustuu yhden hengen potilashuoneisiin ja eri potilasryhmien sekä henkilöstömitoituksen kannalta optimaalisiin osastokokoihin. Hankkeen tavoitteena on viihtyisän ja toimivan hoitoympäristön luominen potilaille ja asiakkaille sekä toimivan ja houkuttelevan tutkimus-, opetus- ja työympäristön rakentaminen henkilökunnalle, jolla pyritään varmistamaan henkilökunnan saatavuus ja pysyvyys.

Ympäristö- ja taloudelliset näkökulmat

Hankkeen elinkaaritavoitteiden lähtökohtana ovat Helsingin kaupungin energiatehokkuus- sekä Hiilineutraali Helsinki 2035 -tavoitteiden määrästasoa parempi energiatehokkuus, sisäisten hukkaenergiavirtojen tehokas hyödyntäminen sekä paikalla tuotettu uusiutuva energia, maalämpö ja aurinkoenergia.

Toimintojen keskittäminen Laakson sairaala-alueelle vapauttaa kaupungissa keskeisesti sijaitsevat, Laakson yhteissairaalan toteutumisen myötä 2030-luvulle tultaessa tyhjenevät Auroran, Suursuon, ja osittain myös Kivelän sairaala-alueet ja kiinteistöt kehitettäväksi muuhun käyttöön kaupungin tavoitteiden mukaisesti.

Hanke on Helsingin kaupungille ja HUSille vuokrahanke. Sen rahoittamiseksi esitetään perustettavaksi kiinteistöosakeyhtiö, joka rahoittaa hankkeen ottamallaan, Helsingin kaupungin ja HUSin takaamalla vieraan pääoman lainoituksella. Hankkeen toteutusmuodoksi suunnitellaan yhteistoimintamallia, ensisijaisena vaihtoehtona on allianssi."

Käsittely

24.03.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Sandra Hagman: Sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää suunnittelemaan psykiatrisen osastohoidon kokonaisuutta siten, että kokonaisuutena psykiatristen osastopaikkojen määrä ei hankkeen toteuttamisen seurauksena vähene.

Jäsen Sandra Hagmanin vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti asiasta esittelijän ehdotuksen mukaisesti.

25.05.2020

Asia/6

10.03.2020 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi
Riina Kotaviita, erityissuunnittelija, puhelin: 310 20700
riina.kotaviita(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 22.01.2019 § 35

HEL 2018-004100 T 02 08 03 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä Delfoi Oy:n tekemän hankintaoikaisuvaatimuksen kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden rakennetun omaisuuden hallintapäällikön 22.11.2018 (49 §) tekemästä Laakson yhteissairaalan logistiikkasuunnittelun hankintaa koskevasta päätöksestä. Hankintaoikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia perusteita, joiden perusteella rakennetun omaisuuden hallintapäällikön päätöstä tulisi muuttaa.

11.12.2018 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Päivi Pakarinen, lakimies, puhelin: 310 32240
paivi.pakarinen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus
Rakennetun omaisuuden hallinta Palvelutilaverkko Yksikön päällikkö 17.12.2018 §
18

HEL 2018-004100 T 02 08 03 00

Päätös

Palvelutilaverkkoyksikön päällikkö päätti

hyväksyä Collapime Oy:n antaman, 12.11.2018 päivätyn tarjouksen Laakson yhteissairaalan cave- virtuaalijärjestelmästä arvonlisäverotto-
maan kattohintaan 59 800 euroa.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupunki ja Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri HUS laativat hankesuunnitelman Laakson sairaala-alueelle toteutettavasta psykiatrian ja somatiikan yhteissairaala. Laakson yhteissairaalan 8.5.2017 päivätty tarveselvitys on hyväksytty sosiaali- ja terveyslautakunnassa 23.5.2017 §167.

Laakson yhteissairaalan hankesuunnitteluvaiheen toteuttamista ja siihen liittyvää hankintayhteistyötä koskeva sopimus on hyväksytty kaupunginhallituksessa 28.5.2018 §385 ja HUS:n hallituksessa 5.2.2018 § 12.

Kyseessä on poikkeuksellisen vaativa ja iso, yhteensä noin 150 000 brm² laajuinen sairaalahanke. Hanke käsittää uudisrakentamisen ja vanhojen sairaalarakennusten peruskorjaamisen lisäksi uusien katu- ja tunneliyhteyksien toteuttamisen sairaalan tontille. Hankkeen toteuttaminen edellyttää myös uuden asemakaavan laatimisen alueelle.

Hankkeessa on mukana tilaajien, rakennuttajien, suunnittelijoiden ja muiden asiantuntijoiden lisäksi yli kymmenen sairaalan eri toimintoja edustavaa käyttäjän työryhmää. Sairaala suunnitellaan eri osapuolten yhteistyönä käyttäjälähtöisyyttä ja toimintaa painottaen.

Cave- virtuaalijärjestelmä rakennetaan sille varattuun erilliseen tilaan. Suunnitelmien tarkastelu ja kehittäminen tapahtuu cave- tilassa virtuaalimallien avulla. Mallinnettu suunnitelma on kaikille osapuolille havainnollinen, helposti ymmärrettävä ja sen käyttö vähentää suunnitteluratkaisuihin liittyviä riskejä. Tilattavaa cavea voidaan käyttää Laakson hankkeen lisäksi myös muiden kaupungin hankkeiden suunnitelmien visualisoimiseen.

Collaprim Oy on antanut 12.11.2018 päivätyn tarjouksen Laakson yhteissairaalan cave- virtuaalijärjestelmästä arvonlisäverottomaan kattohintaan 59 800 euroa.

Collaprim Oy on kokenut sairaalarakennusten suunnittelun it- teknologian toimittaja. Collaprimen tarjoama cave on mitoiltaan sille varattuun tilaan sopiva ja helppokäyttöinen niin, että kaikki suunnitteluun osallistuvat pystyvät käyttämään järjestelmää ja kommentoimaan suunnitelmia itsenäisesti. Hankkeen arkkitehtiryhmän käyttäjälähtöinen suunnitteluprosessi ja suunnitteluohjelmat ovat yhteensopivat Collaprim Oy:n tarjoaman caven käyttöjärjestelmän kanssa. Tarjouskilpailuun käytetty aika ja kilpailutuksen kautta mahdollisesti tarkoitukseen heikommin sopiva laitteisto olisi todennäköisesti kokonaiskustannusten kannalta kalliimpi.

25.05.2020

Laakson yhteissairaalahankkeen cave- virtuaalijärjestelmä hankitaan Collaprim Oy:ltä 12.11.2018 päivätyn tarjouksen mukaisesti kattohintaan 59 800 euroa (alv 0%). Hankinnan arvonlisäveroton enimmäishinta alittaa hankintalaissa tarkoitetun kansallisen kynnyksarvon.

Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuus Rakennetun omaisuuden hallinta Palvelutilaverkko Yksikön päällikkö 29.06.2018 § 6

Lisätiedot

Erja Erra, hankesuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 39997
erja.err(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus Rakennetun omaisuuden hallinta Rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö 22.11.2018 § 49

HEL 2018-004100 T 02 08 03 00

Päätös

Rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö päätti

A

hyväksyä halvimman tarjouksen antaneen ehdokasryhmittymän NHG Consulting Oy:n Laakson yhteissairaalan logistiikkasuunnittelijaksi.

B

oikeuttaa palvelutilaverkkoyksikön päällikön allekirjoittamaan Helsingin kaupungin puolesta logistiikkasuunnittelun sopimukset sekä mahdolliset lisä- ja muutostyötilaukset.

Päätöksen perustelut

Kaupunginhallitus on 28.5.2018/§385 ja Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) hallitus 5.2.2018/§12 hyväksynyt Laakson yhteissairaalan hankesuunnitteluvaiheen toteuttamista ja siihen liittyvää hankintayhteistyötä koskevan sopimuksen. Sopimuksen mukaisesti hankintojen tilaajina ovat Helsingin kaupunki ja HUS. Helsingin kaupunki vastaa hankintojen kilpailuttamisesta omasta ja HUS:n puolesta.

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimiala ja HUS valmistelivat ja toteuttivat yhteistyössä Laakson yhteissairaalan logistiikkasuunnittelun hankinnan. Hankinta-asiakirjat käsiteltiin ja hyväksyttiin hankkeen rakennuttamis- ja hankintajaostossa.

Logistiikkasuunnittelun kilpailutus toteutettiin avoimena menettelynä. Hankinnasta julkaistiin 10.10.2018 hankintailmoitus sähköisessä ilmoituskanava Hilmassa.

Tarjoukset tuli jättää 31.10.2018 klo 13.00 mennessä Helsingin kaupungin Tarjouspalveluun. Määräaikaan mennessä jätettiin seuraavat kolme (3) tarjousta:

- Tarjoaja Delfoi Oy
- Tarjoaja NHG Consulting Oy
- Tarjoaja EP-Logistics Oy (alihankkijana SKA-research Oy)

Kaikkien saapuneiden tarjousten osalta tarkastettiin, täyttävätkö tarjoajat tarjouspyyntöasiakirjoissa asetetut soveltuvuusvaatimukset ja ovatko tarjoukset tarjouspyynnön mukaisia.

Soveltuvuusvaatimuksia tarkastettaessa tarjoaja EP-Logistics Oy ilmoitti vetäytyvänsä kilpailusta.

Tarjoajat Delfoi Oy ja NHG Consulting Oy täyttivät soveltuvuusvaatimukset.

Tarjouspyynnön mukaisin vertailuperustein tehdyn hintavertailun perusteella NHG Consulting Oy esitetään valittavaksi Laakson yhteissairaan logistiikkasuunnittelusta vastaavaksi toimijaksi.

Sopimussuhde tarjouskilpailun voittajan kanssa ei synny vielä tämän päätöksen perusteella, vaan vasta allekirjoitetulla sopimuksella.

Tilaaajan arvio suunnittelun arvonlisäverottomasta enimmäishinnasta hankesuunnitteluvaiheessa on noin 180 000 euroa ja koko hankinnan osalta noin 420 000 euroa.

Kaupunginhallituksen hyväksymän Laakson yhteissairaan hankesuunnitteluvaiheen toteuttamista koskevan sopimuksen mukainen hankesuunnitteluvaiheen arvonlisäveroton enimmäishinta on 9 miljoonaa euroa. Sopimuksen mukaisesti kaupunki vastaa hankesuunnittelun kustannuksista 59% ja HUS 41 %. Kaupungin osuus hankesuunnitteluvaiheen logistiikkasuunnittelun kustannuksesta on arvonlisäverottomana noin 106 200 euroa ja HUS:n osuus noin 73 800 euroa.

Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuus Rakennetun omaisuuden hallinta Rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö 31.08.2018 § 39

Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuus Rakennetun omaisuuden hallinta Rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö 31.08.2018 § 38

Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuus Rakennetun omaisuuden hallinta Rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö 31.08.2018 § 37

Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuus Rakennetun omaisuuden hallinta Rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö 12.04.2018 § 11

Lisätiedot

Erja Erra, hankesuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 39997
erja.erra(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuus Tekninen johtaja 06.11.2018 § 169

HEL 2018-004100 T 02 08 03 00

Päätös

Tekninen johtaja päätti

A

hyväksyä tarjouspyynnön mukaisin vertailuperustein parhaan tarjouksen antaneen ehdokasryhmittymän Unitas Laakson yhteissairaalan hankesuunnitteluvaiheen rakennesuunnittelijaksi.

B

oikeuttaa palvelutilaverkkoyksikön päällikön allekirjoittamaan Helsingin kaupungin puolesta hankesuunnitteluvaiheen rakennesuunnittelun sopimukset sekä mahdolliset lisä- ja muutostyöt ilaukset kaupunginhallituksen 28.5.2018 §385 hyväksymän Helsingin kaupungin ja HUS:n välisen Laakson yhteis-sairaalan hankesuunnitteluvaiheen toteuttamista ja siihen liittyvää hankintayhteistyötä koskevan sopimuksen mukaisesti.

Päätöksen perustelut

Kaupunginhallitus on 28.5.2018 §385 ja Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) hallitus 5.2.2018 §12 hyväksynyt Laakson yhteissairaalan hankesuunnitteluvaiheen toteuttamista ja siihen liittyvää hankintayhteistyötä koskevan sopimuksen. Sopimuksen mukaisesti hankintojen tilaajina ovat Helsingin kaupunki ja HUS. Helsingin kaupunki vastaa hankintojen kilpailuttamisesta omasta ja HUS:n puolesta.

25.05.2020

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimiala ja HUS valmistelivat ja toteuttivat yhteistyössä Laakson yhteissairaalan LVI- suunnittelun hankinnan. Hankinta-asiakirjat käsiteltiin ja hyväksyttiin hankkeen rakennuttamis- ja hankintajaostossa.

Rakennesuunnittelun kilpailutus toteutettiin neuvottelumenettelynä. Hankinnasta julkaistiin ennakoilmoitus 11.5.2018 ja hankintailmoitus 27.6.2018 sähköisessä ilmoituskanava Hilmassa.

Osallistumishakemukset tuli jättää 15.8.2018 klo 13.00 mennessä. Kaikki osallistumishakemuksen määräaikaan mennessä jättäneet ryhmittymät täyttivät asetetut soveltuvuusvaatimukset.

Ehdokkaiden valintaperusteiden mukaisesti arvioitaviksi esittämät referenssit pisteytettiin ehdokkaiden vertailemiseksi. Suoritetun arvioinnin perusteella tarjouskilpailuun valittiin kaikki neljä ehdokasta eli ryhmittymä Unitas (Saanio & Riekkola Oy, A-Insinöörit Suunnittelu Oy, Pöyry Finland Oy, Vahanen suunnittelupalvelu Oy), ryhmittymä Ramboll-Sweco (Ramboll Finland Oy, Sweco Rakennetekniikka Oy), WSP Finland Oy ja Sitowise Oy.

Rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö teki tarjouskilpailuun osallistuvien valintapäätöksen 31.8.2018 §38.

Tilaaaja toimitti tarjoajille kutsun tarjousvaiheeseen sekä tarkistetut tarjouspyyntöasiakirjat 3.9.2018. Kaikille tarjoajille järjestettiin yhteinen tarjouspyyntöasiakirjojen esittelytilaisuus 12.9.2018.

Tarjoajat jättivät 19.9.2018 alustavat tarjoukset (laatutarjous), joissa ilmoitettiin avainhenkilöiden kokemus sitovasti ja lopullisessa muodossa. Ehdokkaat Sitowise Oy ja WSP Finland Oy eivät jättäneet alustavaa tarjousta ja ilmoittivat vetäytyvänsä tarjouskilpailusta. Kaikkien tarjoajien ilmoittamat avainhenkilöt täyttivät henkilöille asetetut vähimmäisvaatimukset.

Tarjoajaryhmittymien avainhenkilöt osallistuivat case-tehtävän laatimistilaisuuteen 26.9.2018. Kunkin tarjoajan kanssa järjestettiin kahdenkeskiset sopimusneuvottelut 9.10.2018.

Tilaaaja toimitti tarjoajille päivitetty tarjouspyyntöasiakirjat ja kirjalliset vastaukset tarjoajien neuvotteluja varten jättämiin kysymyksiin 12.10.2018. Tarjoajat jättivät lopulliset tarjouksensa (hintatarjous) 22.10.2018 klo 13.00 mennessä. Kaikki tarjoukset hyväksyttiin tarjouspyynnön mukaisina.

Laatupisteiden arvioinnin valmistuttua tilaaajan arviointiryhmä avasi hintatarjoukset 30.10.2018 ja laski laatu- ja hintapisteet yhteen.

Tarjousten lopulliset laatu- ja hintapisteet ovat seuraavat:

Ehdokasryhmittymä Ramboll-Sweco 98,31 pistettä

Unitas 100 pistettä

Tarjouspyynnön mukaisin vertailuperustein parhaat pisteet tarjouskilpailussa sai ryhmittymä Unitas (Saanio & Riekkola Oy, A-Insinöörit Suunnittelu Oy, Pöyry Finland Oy, Vahanen suunnittelupalvelu Oy), joka esitetään valittavaksi Laakson yhteissairaalan rakennesuunnittelusta vastaavaksi toimijaksi.

Sopimussuhde tarjouskilpailun voittajan kanssa ei synny vielä tämän päätöksen perusteella, vaan vasta allekirjoitetulla sopimuksella.

Tarjouspyynnön mukaisesti tehdään Laakson yhteissairaalan rakennesuunnittelua koskeva kirjallinen tilaus kustakin suunnitteluvaiheesta erikseen. Tilauksessa määritellään kulloinkin tilattavan tehtävän sisältö ja veloituksen enimmäismäärä.

Tämä päätös koskee hankesuunnitteluvaiheen rakennesuunnittelun tilaamista. Tilaajan arvio hankesuunnitteluun tarvittavasta työmäärästä on noin 10 000 tuntia ja hankesuunnitteluvaiheen rakennesuunnittelun arvonlisäverottomasta enimmäishinnasta noin 800 000 euroa.

Kaupunginhallituksen hyväksymän Laakson yhteissairaalan hankesuunnitteluvaiheen toteuttamista koskevan sopimuksen mukainen hankesuunnitteluvaiheen arvonlisäveroton enimmäishinta on 9 miljoonaa euroa. Sopimuksen mukaisesti kaupunki vastaa hankesuunnittelun kustannuksista 59% ja HUS 41%. Kaupungin osuus hankesuunnitteluvaiheen rakennesuunnittelun kustannuksesta on arvonlisäverottomana enintään noin 472 000 euroa ja HUS:n osuus enintään noin 328 000 euroa.

Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuus Tekninen johtaja 06.11.2018 § 168

Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuus Tekninen johtaja 06.11.2018 § 167

Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuus Tekninen johtaja 28.06.2018 § 107

Lisätiedot

Erja Erra, hankesuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 39997
erja.err(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

§ 314

V 10.6.2020, Helsingin kaupungin ympäristöraportti 2019

HEL 2019-013372 T 11 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli ympäristötaloussuunnittelija Pirita Kuikka. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anna Vuorjoen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Ympäristöraportti 2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi Helsingin kaupungin ympäristöraportin vuodelta 2019.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin ympäristöasioiden huomioon ottamista ohjaavat kaupunginvaltuuston hyväksymät kaupunkistrategia ja ympäristöpolitiikka sekä kaupunginhallituksen hyväksymät talousarvion laatimisohteet. Kaupungilla on lisäksi useita ympäristönsuojelun osa-alueiden ohjelmia, jotka toimivat osaltaan kaupungin ympäristöjohtamisen toteuttajina. Toimialojen, virastojen ja liikelaitosten sekä tytäryhteisöjen ympäristötyö tukee kaupungin ympäristöjohtamista.

Helsingin kaupungin ympäristöraportti on kaupunkikonsernin yhteinen asiakirja, jossa kuvataan kaupungin ympäristötavoitteiden toteutumista ja toiminnan ympäristövaikutuksia sekä kaupungin ympäristöpolitiikan toteutumista. Ympäristöraportissa raportoidaan myös Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman ja ilmastomuutoksen sopeutumislinjausten 2019–2025 edistymistä. Toimialojen ja liikelaitosten raportointi- ja ympäristötilinpitotiedot julkaistaan avoimena datana ja koko raportti tullaan julkaisemaan osoitteessa www.hel.fi/ymparistoraportti. Ympäristöpalveluiden kokoamaan ja toimittamaan raporttiin ovat tuottaneet tiedoja kaupungin toimialat, virastot ja liikelaitokset sekä tytäryhteisöt.

Keskeisiä poimintoja ympäristöraportista

Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman toteuttaminen ja seuranta käynnistyivät kunnolla vuonna 2019. Ilmastoasioissa rakennettiin yhä tiiviimpää yhteistyötä sekä kaupungin sisällä että muiden sidosryhmien kanssa. Vuoden lopulla julkistettiin Helsingin ilmastovahti -palvelu, josta kuka tahansa voi seurata, miten kaupunki etenee ilmastotavoitteissa ja -toimenpiteissä. Jokaiselle 147 Hiilineutraali Helsinki -toimenpiteelle asetettiin yhteyshenkilö, joka kokoaa säännöllisesti tiedot toimenpiteen etenemisestä Ilmastovahtiin. Vuoden 2019 aikana valmisteltiin Energiarenessanssi-ohjelmaa, joka on yksi keskeisimmistä Hiilineutraali Helsinki -toimenpiteistä. Ohjelman tarkoituksena on jouduttaa yksityisomistuksessa olevissa rakennuksissa tehtäviä energiakorjauksia. Tavoitteena on vähentää lämmitysenergian määrää kymmenillä prosenteilla koko Helsingin rakennuskannassa vuoteen 2035 mennessä. Helsingin kaupungin omalle uudisrakentamiselle asettamia E-lukutavoitteita kiristettiin vähintään 20 prosenttia määräystasoa tiukempaan tasoon vuonna 2019. Lisäksi kaupungin tontinvarausehtoja kiristettiin Suomen tiukimmiksi, A2018-energiatehokkuustaso tuli pakolliseksi laatu- ja hintakilpailussa.

Vuonna 2019 Helsingin kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt olivat noin 26 prosenttia alemmat kuin vuonna 1990. Päästöt nousivat edellisvuodesta 2 prosenttia. Kaupungin kasvihuonekaasujen kokonaispäästötavoite vuodelle 2020 on 30 prosentin vähennys. Tavoite on todennäköisesti haastavaa saavuttaa, mutta koronapandemian myötä maaliskuussa 2020 voimaan astuneet rajoitustoimet vähensivät huomattavasti Helsingin moottoriliikennemääriä ja sähkönkulutusta, mikä vaikuttaa myönteisesti päästökehitykseen. Lisäksi energiantuotannon päästöt ovat merkittävästi laskeneet Suomessa.

Ilmastomuutos nimettiin yhdeksi viidestätoista riskikategoriasta kaupunkikonsernin merkittävien riskien arvioinnissa vuonna 2019. Ilmastomuutoksen tunnistaminen omaksi riskikategoriakseen edistää ilmastomuutoksen sopeutumistyön integroimista osaksi kaupungin riskien-

hallinnan kokonaisuutta. Keskeinen ohjelma ilmatoriskien hallinnassa on Helsingin ilmastomuutokseen sopeutumisen linjaukset 2019–2025, jonka kaupunginhallitus hyväksyi toukokuussa 2019 (§ 405).

Helsingin kaupungin energiansäästötyötä koordinoi Energiansäästöryhmä. Kaupunkikonsernin päästöt ovat 12 prosenttia koko kaupungin päästöistä ja tästä osuudesta noin 94 prosenttia aiheutuu rakennusten energiankulutuksesta. Helsingin kaupunkikonsernin kokonaisenergiankulutus oli vuonna 2019 noin 1 638 GWh, mikä on viisi prosenttia vähemmän kuin vuonna 2018. Raportointikäytäntöjen ja kulutusseuranta-järjestelmien päivitystyöstä johtuen vuoden 2019 kiinteistöjen energiankulutustiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia edellisiin vuosiin. Vuoden 2019 aikana otettiin käyttöön moderni reaaliaikainen kiinteistödata-alusta, Nuuka-järjestelmä. Järjestelmän tuntitasoisen energiankulutusseurannan piiriin liitettiin vuoden aikana kaupungin suoraan omistamat palvelukiinteistöt kattaen yhteensä 600 kiinteistöä. Palvelurakennusten energiankulutusdata avattiin huhtikuussa 2020 avoimen datan HRI-palvelussa.

Kaupunkipyöräpalvelua laajennettiin vuonna 2019. Helsingissä saatiin käyttöön 88 uutta asemaa ja 880 uutta pyörää entistä laajemmalle alueelle. Kaupunkipyörillä ajettiin Helsingissä yhteensä noin 3 miljoonaa matkaa. Kesäkuussa 2019 aloitettiin pikaraitiotie Raide-Jokerin rakentaminen Helsingin Itäkeskuksen ja Espoon Keilaniemen välille. Raide-Jokerin myötä kaupunkirakenne tiivistyy, tarve oman auton käytölle pienenee ja liikenteen päästöt vähentyvät. Vuoden 2019 loppuun mennessä Helsingissä oli yhteensä 97 julkista sähköautojen latauspistettä.

Helsingin ilmanlaatu on parantunut viimeisten vuosikymmenien aikana ja on kansainvälisesti vertaillen melko hyvää. Kuitenkin EU:n ilmanlaatudirektiivin terveysperusteinen typpidioksidin vuosiraja-arvo ylittyy yhä tai on vaarassa ylittyä paikoitellen keskustan katukuiluissa. Syynä ovat liikenteen, etenkin dieselkaluston, pakokaasupäästöt. Myös hengitettävät hiukkaset eli pöly heikentää ilmanlaatua erityisesti keväisin sekä suurten rakennustyömaiden läheisyydessä. Katupölynkin osalta raja-arvon ylitysriski on yhä olemassa. Tiiviillä pientaloalueilla ilmanlaadun heikentymistä aiheuttaa puun pienpoltto takoissa ja kiukaissa. Tulisijojen pienhiukkaspäästöt ovat pääkaupunkiseudulla jopa suuremmat kuin liikenteestä peräisin olevat päästöt. Lisäksi puunpolton savujen mustahiili lämmittää ilmastoa.

Ympäristömelu heikentää elinympäristön laatua ja viihtyisyyttä Helsingissä. Voimakas jatkuva melu aiheuttaa myös terveyshaittoja. Suurin meluhaitta aiheutuu tieliikenteestä. Melua aiheuttavat paikallisesti myös esimerkiksi rakennus- ja korjaustyöt, yleisötapahtumat sekä ravintolat.

Helsingin kaupungin meluntorjuntaa ohjaa meluntorjunnan toimintasuunnitelma 2018–2022. Sen keskiössä on meluhaittojen ennaltaehkäisy maankäytön ja liikenteen suunnittelun keinoin. Lisäksi tarvitaan melutasojen alentamiseen liittyviä toimia, kuten nopeusrajoitusten alentamista, melua vaimentavia katupäällysteitä ja nastarenkaiden käytön vähentämistä. Periaatteet nopeusrajoitusten määrittämiseksi hyväksyttiin vuonna 2018 ja nopeusrajoituksia laskettiin vuonna 2019 useassa katukohteessa. Nopeusvalvontakameroiden ja nopeusnäyttöjen määrää kaupungissa lisättiin.

Hyvän etukäteistiedottamisen on todettu vähentävän asukkaiden kokemaa meluhäiriötä niin rakennus- ja saneeraustöiden kuin ulkoilma-konserttienkin osalta.

Vedenalaisen kasvillisuuden tila on Helsingin merialueella ollut 2010-luvulla vakaa, mutta suhteellisen heikko. Esimerkiksi avainlaji rakko-haurun esiintymät voivat huonosti ja niitä on menneisiin vuosikymmeneihin verrattuna vähemmän. Lähempänä rannikkoa intensiivinen ranta-alueiden rakentaminen ja merialueen käyttö ylläpitävät liettyneitä pohjia ja veden sameus on ollut viime vuosina kasvussa, mikä heikentää vedenalaisen kasvillisuuden tilaa. Täytöt, ruoppaukset ja rantarakentaminen lisäävät myös roskaantumista. Täyttötöyömaiden aiheuttamaa roskaantumista hallittiin vuonna 2019 aiempaa paremmin toteuttamalla meritäytöt suojaverhon rajaamalla alueella. Helsinki on sitoutunut yhdessä Turun kaupungin kanssa toteuttamaan kolmannen Itämeritoimenpideohjelman vuosina 2019-2023.

Luonnonsuojeluohjelman toteuttaminen eteni vuonna 2019 ripeästi. Uudenmaan ELY-keskus teki perustamispäätöksen ja hyväksyi hoito- ja käyttösuunnitelmat kolmelle kohteelle. Ne ovat Kallahden matalikko, Maununnevan laajennus ja Korkeasaarenluoto. Kallahden matalikko on Helsingin ainoa vedenalaisen luonnon suojelualue, jolla sijaitsee Kallahdenharjun vedenalaisia niittyjä. Tämän pinta-ala on 228 hehtaaria. Vuoden 2019 lopussa luonnonsuojelualueita oli Helsingissä 2,2 prosenttia maa-alasta ja 0,95 prosenttia merialueesta. Lisäksi vuonna 2019 valmisteltiin viiden uuden luonnonsuojelukohteen perustamisesitykset sekä hoito- ja käyttösuunnitelmat päätöksentekoa varten.

Merkittävimpiä kaupungin hoitamia pilaantuneen maaperän kunnostuskohteita olivat asumiskäyttöön muutettavat Kalasataman ja Jätkäsaa-ren projektialueet. Isoja kunnostuskohteita oli lisäksi Vuosaaren keskustassa ja Herttoniemenrannassa. Yleisten alueiden rakentamisessa hyötykäytettiin vuonna 2019 yhteensä 1 869 603 tonnia kaivumassoja ja kiviaineiksia. Hyötykäytön ansiosta säästyi noin 11,3 miljoonaa euroa ja 1 560 000 litraa polttoainetta ja päästöt vähenivät 3 689 t CO₂e.

Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelmassa on asetettu kunnan himoisia tavoitteita vastuullisten hankintojen edistämiseksi. Ohjelmaan on kirjattu yhteensä 23 toimenpidettä hankintojen johtamisen ja vaikuttavuuden parantamiseksi sekä rakentamisen, liikenteen ja ruokapalveluhankintojen kehittämiseksi kohti pienempiä ilmastovaikutuksia.

Toimenpiteet ovat vauhdittaneet hyvin vastuullisia hankintoja ja useita pienempiä työryhmiä on muodostunut toimenpiteiden ympärille muun muassa ruokapalveluiden ja alueurakoiden kehittämiseksi. Myös yhteistä vastuullisuuskriteerien tietopankkia ryhdyttiin kehittämään vuoden 2019 aikana.

Helsinki Marketing Oy lanseerasi kesäkuussa 2019 MyHelsinki-sivustolla Valitse vastuullisemmin -palvelun. Palvelu auttaa kaupunkilaisia ja matkailijoita valitsemaan kestävämpiä tapoja elää ja viihtyä Helsingissä. Smart & Clean -säätio käynnisti Kaikki muovi kiertää -kokonaisuuden, jonka tavoitteena on nostaa Helsingin seudulle ja Lahteen tulevan neitseellisen muovin materiaalkierrätysaste 60 prosenttiin nykyisestä kuudesta prosentista. Ekokompassi-ympäristöjärjestelmä on havaittu toimivaksi järjestelmäksi kaupungin toiminnassa. Ekokompassi on käytössä tai rakenteilla kolmella toimialalla tai niiden osassa, kahdessa liikelaitoksessa sekä 13 tytäryhteisössä. Vuoden 2019 lopulla kaupungin emo-organisaatiossa toimi 765 koulutettua ekotukihenkilöä. Koulutettuja ekotukihenkilöitä toimi myös useissa tytäryhteisöissä.

Helsingin kaupungin ympäristökulut, poistot mukaan lukien, olivat yhteensä 97 miljoonaa euroa (2,1 prosenttia kaupungin kaikista toimintakuluista). Suurimmat kuluerät aiheutuivat ilmastonsuojelusta, alueiden puhtaanapidosta ja jätehuollosta sekä ilmasto- ja ympäristöystävällisen liikkumisen edistämisestä. Ympäristöinvestoinnit olivat yhteensä 135 miljoonaa euroa (18,2 prosenttia kaupungin kaikista käyttöomaisuusinvestoinneista). Suurimmat investoinnit liittyivät ilmasto- ja ympäristöystävällisen liikkumisen edistämiseen (HKL:n joukkoliikenneinvestoinnit) sekä pilaantuneen maaperän puhdistamiseen. Ympäristötuotot olivat noin 8,3 miljoonaa euroa (0,7 prosenttia kaupungin kaikista toimintatuotoista). Merkittävimmät tuotot tulivat ajoneuvojen siirtomaksuista katujen puhdistukseen liittyen ja kaupunkipyöristä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

25.05.2020

Asia/7

---

1 Ympäristöraportti 2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kasvatus- ja koulutuslautakunta
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
Sosiaali- ja terveyslautakunta

25.05.2020

Asia/8

§ 315

Oy Apotti Ab:n pääomittaminen vuonna 2020

HEL 2020-006463 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti

Hallintolain 51 §:n perusteella korjattu kirjoitusvirhe vastikkeettoman sijoituksen määrään, JB, 28.5.2020

- hyväksyä ~~2 789 000 euron~~ suuruisen vastikkeettoman sijoituksen tekemisen Oy Apotti Ab:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon, ja
- myöntää kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käytettäväksi vuoden 2020 talousarviomäärärahoja ~~2 789 000 euroa~~ vastikkeettoman sijoituksen maksamiseen talousarvion tililtä 8 06 02, Arvopaperit, Muut kohteet, Khn käytettäväksi.
- hyväksyä 2 789 444 euron suuruisen vastikkeettoman sijoituksen tekemisen Oy Apotti Ab:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon, ja
- myöntää kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käytettäväksi vuoden 2020 talousarviomäärärahoja 2 789 444 euroa vastikkeettoman sijoituksen maksamiseen talousarvion tililtä 8 06 02, Arvopaperit, Muut kohteet, Khn käytettäväksi.

Käsittely

Esteelliset: Marja-Leena Rinkineva, Juha Jolkkonen
Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Miia Aho, konsernilakimies, puhelin: 310 36445
mii.aho(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Oy Apotti Ab

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oy Apotti Ab perustettiin kesäkuussa 2015. Yhtiön tarkoituksena on vastata kuntien ja HUS:n käyttöön tulevan sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmän toteutuksesta, käyttöno-
tosta sekä tuotannon aikaisesta toiminnasta. Yhtiö tuottaa sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmä-, järjestelmäkehitys- ja tukipalveluita omistajilleen omakustannusperiaatteella. Yhtiö tukee omistajiaan sosi-
aali- ja terveydenhuollon toiminnan muutoksessa sekä tehokkaiden yh-
tenäisten toimintamallien kehittämisessä.

Yhtiön omistuspohjan laajentumisen johdosta keväällä 2020 Helsingin kaupunki omistaa tällä hetkellä yhtiön osakkeista 35,7 %. Yhtiön muut omistajat ovat Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä (43,2 %), Vantaan kaupunki (12,2 %), Kirkkonummen kunta (2,3 %), Tuusulan kunta (2,3 %), Keravan kaupunki (2,1 %), Loviisan kaupunki (1,0 %), Kauniaisten kaupunki (0,5 %), Siuntion kunta (0,4 %) sekä In-
koon kunta (0,3 %). Omistuspohjaan ei ole tulossa muutoksia näköpii-
rissä olevassa tulevaisuudessa, koska Apotin hankintaa koskeneeseen
puitejärjestelyyn liittymisen määräaika on päättynyt.

Oy Apotti Ab:n toiminta on osakassopimuksessa sitouduttu rahoitta-
maan vuoteen 2020 asti pääosin yhtiön ottamilla pitkäaikaisilla lainoilla
sekä omistajatahojen maksuilla yhtiön sijoitetun vapaan oman pää-
oman rahastoon (SVOP). Vuosien 2016–2020 välillä lainojen osuuden
on arvioitu kattavan 90 % yhtiön rahoitustarpeesta ja SVOP-sijoitusten
lopun 10 %. Omistajien SVOP-sijoitukset yhtiöön tehdään vuosittain
osakeomistusten suhteessa.

Syksyllä 2019 Helsingin kaupunginvaltuusto (6.11.2019, § 322) hyväk-
syi Oy Apotti Ab:n lainavakuuksien kasvattamisen siten, että aiemmin
päättettyjä takauksia korotettiin yhteensä 280 miljoonaan euroon. Tämä
toteutettiin siten, että kukin osakas myönsi korotuksen takausmäärään
omistusosuuttaan vastaavalle summalle, jo tehdyt takauspäätökset
huomioiden. Helsingin kaupungin osalta tämä tarkoitti vakuuksien li-
säämistä aiemmin päätettyjen vakuuksien (82 milj. euroa) lisäksi 19
721 000 eurolla. Edelleen lisävakuuksien myöntäminen tarkoitti myös
yhteensä noin 7,8 miljoonan euron SVOP-maksua omistusosuuksittain
jaettuna.

Kaupungin osakeomistuksen suuruuteen perustuva vuoden 2020
SVOP-sijoituksen määrä on 2 789 000 euroa, ja tämä SVOP-sijoitus on
huomioitu kaupungin talousarvion 2020 valmistelun yhteydessä.

25.05.2020

Asia/8

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Miia Aho, konsernilakimies, puhelin: 310 36445
miiia.aho(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Oy Apotti Ab

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Talpa

§ 316

Lainan myöntäminen Munkkiniemen yhteiskoulun kannatusosakeyhtiölle ja Munkkiniemen koulutussäätiö sr:lle

HEL 2020-004891 T 02 05 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää Munkkiniemen yhteiskoulun kannatusosakeyhtiölle ja Munkkiniemen koulutussäätiö sr:lle yhteisvastuullisesti enintään 1 300 000 euron suuruisen koululainan talousarvion kohdalla 9 01 02 01, Lainojen myöntäminen kouluille, koulukiinteistöissä tehtäviin perusparannuksiin seuraavin ehdoin:

Laina-aika: Laina on lyhennyksistä vapaa. Laina-aika on koulun ylläpitäjän ja kaupungin välillä tehdyn sopimuksen voimassaoloaika edellyttäen, että vakuudet ovat voimassa.

Lainan korko: Lainasta maksettava korko on valtiovarainministeriön puolivuositain vahvistaman peruskoron (tällä hetkellä 0 %) suuruinen.

Lainan vakuus: Lainan vakuudeksi on pantattava kiinteistöön kiinnitettyjä panttikirjoja tai muuta kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston hyväksymää vakuutta.

Lainan erityisehto: Kaupunkiympäristön toimialan rakennetun omaisuuden hallinnalle on pyydetäessä toimitettava ennen lainan nostamista yhteenveto tarjouspyynnöistä ja perustelut valituista urakoitsijoista, lainaerien nostamista varten kustannusseuranta ja hankkeen valmistuttua loppuselvitysraportti rakennuskustannuksista.

Lisäksi sovelletaan kaupunginhallituksen 20.4.2015 tekemän päätöksen mukaisia velan yleisiä ehtoja sekä yleisiä panttaus- ja takausehtoja.

Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa laatimaan tarvittavat laina-asiakirjat.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pipsa Kotamäki, rahoitussihteeri, puhelin: 31036125
pipsa.kotamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Munkkiniemen Yhteiskoulu hakemus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

25.05.2020

Asia/9

2 KYMP lausunto

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin ja sopimuskoulujen (aikaisemmin korvaavat koulut) välillä on ollut katkeamatta toistaiseksi voimassa oleva sopimus aina peruskoulu-uudistuksesta vuodesta 1977 lähtien. Sopimusta on aika ajoin tarkistettu esim. lainsäädännön muutosten yhteydessä. Sopimuskoulut ovat itsenäisiä yhteisöjä, jotka toimivat osana kaupungin kouluverkkoa, ja ovat aikanaan hankkineet koulutoimintaan soveltuvat tilat ostamalla, rakentamalla tai vuokraamalla. Koulujen koululainoilla toteuttamat investoinnit on kirjattu kouluyhteisöjen taseeseen, ko. yhteisöjen omaisuudeksi.

Yksityinen opetuksen järjestäjä saa kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain ja asetuksen perusteella valtion maksamana kotikuntakorvaukset perusopetuksen oppilaiden kunnilta. Kaupunki maksaa yksityiselle opetuksen järjestäjälle sopimuskorvausta tilastointijakohtina kotikunnaltaan helsinkiläisten oppilaiden osalta tämän sopimuksen mukaisesti ja noudattamalla opetuslautakunnan hyväksymiä korvauksen laskentaperiaatteita.

Koska koulujen tulot muodostuvat lähes yksinomaan kotikuntakorvauksista, joihin ei sisälly tilojen hankkimiseen tai peruskorjauksiin liittyvät kustannukset, kaupunki ja sopimuskoulut ovat sopineet osana koulusopimusta, että kiinteistöjen peruskorjauksiin tulee ensisijaisesti hakea kaupungin koululainaa. Muita rahoituslähteitä sopimuskoulujen hankkeisiin ei käytännössä myöskään ole tarjolla. Koululainoja ei sopimuskouluihin sovellettavien lainaehtojen mukaisesti lyhennetä niin kauan kuin lainoitettava kohde on sopimuskoulukäytössä.

Munkkiniemen yhteiskoulun lainahakemus

Munkkiniemen yhteiskoulu on yksityinen sopimuskoulu, jonka alkupe-
räinen osa on valmistunut vuonna 1951 ja laajennukset vuosina 1957
ja 1999. Yhteiskoulu toimii osoitteessa Laajalahdentie 21 Munkkini-
men yhteiskoulun kannatusosakeyhtiön omistamassa kiinteistössä.
Munkkiniemen yhteiskoulua ylläpitää Munkkiniemen koulutussäätiö sr,
joka omistaa 100 %:a Munkkiniemen yhteiskoulun kannatusosakeyh-
tiön osakkeista. Munkkiniemen koulutussäätiö sr on hakenut yhdessä
Munkkiniemen yhteiskoulun kannatusosakeyhtiön kanssa lainaa koulu-
kiinteistön viemäriverkoston peruskorjaukseen. Kiinteistön vesi- ja vie-
märijärjestelmät on saneerattu 20 vuotta sitten vuonna 2000. Kohtee-
seen on toteutettu viemäriverkoston kuvauksia vuosien 2014, 2017 ja
2018 aikana. Vuonna 2018 tehdyssä kuntoarviossa on kiinteistön valu-
rautaviemärit esitetty saneerattavaksi kokonaisuudessaan vuosien
2019-2021 aikana.

Kaupunkiympäristön toimialan rakennetun omaisuuden hallinnan
11.5.2020 antaman lausunnon mukaan nyt rahoitettavaksi esitetyt kor-
jaukset ovat tarpeellisia koulun toiminnan kannalta. Munkkiniemen yh-
teiskoulun koulutussäätiö sr:n teettämät hanke- ja korjaussuunnitelmat
on laadittu asianmukaisesti pätevillä asiantuntijoilla ja suunnittelijoilla.
Hankesuunnitelman mukainen kustannusarvio ei kuitenkaan pitänyt si-
sällään haitta-aine kartoituksen perusteella todennäköisesti tehtäviä
purkutöitä, minkä vuoksi kaupunkiympäristön toimialan kustannusarvio
hankkeesta on alkuperäistä arviota suurempi.

Komission tiedonannon (2016/c 262/01) mukaan julkista koulutusta, jo-
ka järjestetään julkisen tahon rahoittaman ja valvoman kansallisen kou-
lutusjärjestelmän puitteissa, ei pidetä valtioneuvoston mukaisena
taloudellisena toimintana. Myönnettävä laina ei siten myöskään sisällä
kiellettyä valtiontukea.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pipsa Kotamäki, rahoitussihteeri, puhelin: 31036125
pipsa.kotamaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Munkkiniemen Yhteiskoulu hakemus
- 2 KYMP lausunto

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

25.05.2020

Asia/9

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Liite 2

Tiedoksi

Kanslia

§ 317

Alueen varaaminen Malmin Longinojalta WasaGroup Oy:lle liikunta-keskuksen suunnittelua varten

HEL 2019-010340 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus varasi WasaGroup Oy:lle Malmin Longinojalla sijaitsevan maa-alueen monitoimiliikuntakeskuksen suunnittelua varten 30.6.2021 asti seuraavin ehdoin:

1

Varausalue käsittää asemakaavan 10850 korttelissa 38155 olevan tontin numero 16. Varausalue kuuluu 4.5.2001 lainvoiman saaneen asemakaavan mukaan urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeseen (YU). Varsinaisen vuokra-alueen rajat määräytyvät myöhemmin tehtävän vuokrasopimuksen mukaisesti. Maa-alue on kaupungin omistuksessa.

2

Varausmaksuna peritään 6 297,60 euroa. Se on maksettava 30.7.2020 mennessä kaupungin lähettämää laskua vastaan.

3

Jääurheilutilojen toteuttaminen on selvitettävä yhteistyössä Oy Helsingin Luisteluareenan kanssa.

4

Hankkeen luonnospäiirustukset on esitettävä liikuntapalvelukokonaisuuden hyväksyttäväksi ennen rakennusluvan hakemista.

5

Varauksensaajan tulee esittää vuokraushakemus hyvissä ajoin ennen varausajan päättymistä. Vuokrasopimuksen on oltava voimassa ennen kuin rakennuslupa myönnetään.

6

Varauksensaaja vastaa kaikkien viranomaislupien hakemisesta aiheutuvista kustannuksista ja kaikista rakentamiskustannuksista sekä tulevalla vuokra-alueella mahdollisesti tarvittavien kulkuväylien, johtojen, ojien ym. siirroista.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

25.05.2020

Asia/10

7

Helsingin kaupunki ei vastaa vahingosta, joka varauksensaajalle saattaa aiheutua siitä, ettei hankkeelle saada rakennuslupaa tai ettei varsinaista maanvuokrasopimusta voida solmia.

8

Kaupunki ei vastaa varauksensaajalle aiheutuneista kustannuksista, jos päätös oikaisuvaatimuksen tai kunnallisvalituksen johdosta muuttuu tai kumoutuu.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Alkuperäinen suunnitteluvaraushakemus 20.9.2019
- 2 Päivitetty suunnitteluvaraushakemus 16.4.2020
- 3 Hankkeen perustietolomake
- 4 Luisteluareenan esittely
- 5 Varausalueen kartta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
WasaGroup Oy

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

WasaGroup Oy on hakenut 20.9.2019 päivätyllä ja 16.4.2020 täydennetyllä hakemuksella Malmin Longinojalla sijaitsevan alueen varaamista monitoimiliikuntakeskuksen suunnittelua ja rakentamista varten.

Varausalue käsittää asemakaavan 10850 korttelin 38155 tontin numero 16. Se on kaupunginvaltuuston 14.3.2001 hyväksymässä ja 4.5.2001 lainvoiman saaneessa asemakaavassa urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialuetta (YU). Asemakaava mahdollistaa liikunta-

keskuksen rakentamisen. Tontille on merkitty urheilutoimintaa palvelevien rakennusten rakennusoikeutta 7 800 kem² ja lisäksi 5 000 kem² urheilu-, liike-, toimisto- ym. työtilojen rakentamiseen. 50 prosenttia tästä 5 000 k-m²:stä tulee käyttää liikuntatoimintaa palveleviin tiloihin.

WasaGroup Oy:n tarkoituksena on rakentaa varausalueelle monipuolinen liikuntakeskus. Sen merkittävänä osana on jääpallolle soveltuva täysimittainen katettu jääkenttä, joka varaushakemuksen mukaan takaisi jääpallolle ympärivuotiset olosuhteet ja hyvät edellytykset kasvaa lajina. Jääkenttä toisi lisää jääkapasiteettia myös taitoluistelijoille ja juniorijääkiekkoilijoille. Liikuntakeskukseen suunnitellaan lisäksi monipuolista muuta urheilutilaa ja kaupallisia tiloja.

WasaGroup Oy tutkii myös asemakaavaselosteen mahdollistamaa rakentamista kellarikerrokseen. Iso alakerta mahdollistaisi pitkää tilaa vaativien lajien harjoittelutiloja (esim. yleisurheilun juoksurata, ampu-maurheilu ja keilailu). Alakerta lisäisi myös jääurheilijoiden oheisharjoitustiloja.

Jääkoneiden tuottaman hukkalämmön on tarkoitus kattaa koko jäähallin tarvitseman lämmön, jääkoneiden ja suihkujen lämpimän veden sekä lähes täysin kaikkien muiden lämpimien tilojen lämmitystarpeet.

Alueen varausmaksuna peritään 6 297,60 euroa. Varauskäytön suuruus perustuu liikuntatonttien kohdalla käytettyyn laskentatapaan, jossa alueelle määritellään laskennallinen vuosivuokra ja varausmaksuna peritään yhden kuukauden vuokraa vastaava summa. Laskennallinen vuosivuokra on määritelty rakennettavan liikuntahallin 12 800 kerrosneliömetrin mukaan. Maan pääoma-arvona pidetään virallisen elinkustannusindeksin pistelukua 100 vastaavaa 12 euron kerrosneliömetrihintaa. Vuokrana peritään viisi prosenttia maan pääoma-arvosta. Vuokraa subventoidaan 50 prosenttia kun aluetta käytetään vain liikuntatoimintaan. Laskennallinen vuosivuokra on siten $12\,800\text{ kem}^2 \times 12\text{ euroa/kem}^2 \times 19,68 \times 5\% \times 50\% = 75\,571,20$ euroa. Varausmaksu on $75\,571,20\text{ euroa} \times 1/12\text{ kuukautta} = 6\,297,60$ euroa.

Hanke on tarkoitus toteuttaa WasaGroup Funds -rahastojen kautta. WasaGroup Funds jäisi rakennuksen omistajaksi ja Oy Helsingin Luisteluareena tulisi sen jääurheilutilojen vuokralaiseksi. Hankkeen alustava investointiarvio yksikerroksisena on noin 20 miljoonaa euroa, jolloin hankkeen koko olisi 12 800 kerrosneliömetriä. Rakentamiseen ei tämänhetkisten suunnitelmien mukaan haeta kaupungin lainoitusta.

Liikuntakeskuksen toteutuminen lisää osaltaan painetta liikunnan tilojen käytön avustusmäärärahoihin. Lisäksi mahdollinen tontin maanvuokran subventio lisää liikuntapalvelukokonaisuuden vuokramenoja nettomääräisesti noin 60 000 euroa vuodessa.

25.05.2020

Asia/10

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Alkuperäinen suunnitteluvaraushakemus 20.9.2019
- 2 Päivitetty suunnitteluvaraushakemus 16.4.2020
- 3 Hankkeen perustietolomake
- 4 Luisteluareenan esittely
- 5 Varausalueen kartta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
WasaGroup Oy

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 05.05.2020 § 82

HEL 2019-010340 T 10 01 01 00

Esitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle maa-alueen varaamista WasaGroup Oy:lle Helsingin kaupungin 38. kaupunginosasta (Malmi) tontilta 16, korttelista 38155, moniliikuntakeskuk- sen suunnittelua varten 30.6.2021 asti seuraavin ehdoin:

1

Varausalue käsittää asemakaavan nro 10850 korttelissa 38155 olevan tontin numero 16. Varausalue kuuluu 4.5.2001 lainvoiman saaneen asemakaavan (nro 10850) mukaan urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeseen (YU). Varsinaisen vuokra-alueen rajat mää- räytyvät myöhemmin tehtävän vuokrasopimuksen mukaisesti. Maa- alue on Helsingin kaupungin omistuksessa.

25.05.2020

2

Varausalueesta perittävä vuokra on 6 297,60 euroa vuodessa (12 800 kem² x 12 e/kem² x 0,05 x 19,68 x 50 % x 1/12 kk).

Se on maksettava 30.7.2020 mennessä kaupungin lähettämää laskua vastaan Helsingin kaupungin talouspalveluiden varainhallintaan tai kaupungin osoittamalle pankkitilille.

2

Jääurheilutilojen toteuttaminen on selvitettävä yhteistyössä Oy Helsingin Luisteluareenan kanssa.

3

Hankkeen luonnospiirustukset on esitettävä liikuntapalvelukokonaisuuden hyväksyttäväksi ennen rakennusluvan hakemista.

4

Varauksensaajan tulee esittää vuokraushakemus hyvissä ajoin ennen varaustajan päättymistä.

Vuokrasopimuksen on oltava voimassa ennen kuin rakennuslupa myönnetään.

5

Varauksensaaja vastaa kaikkien viranomaislupien hakemisesta aiheutuvista kustannuksista ja kaikista rakentamiskustannuksista sekä tulevalla vuokra-alueella mahdollisesti tarvittavien kulkuväylien, johtojen, ojien ym. siirroista.

6

Helsingin kaupunki ei vastaa siitä vahingosta, mikä varauksensaajalle saattaa aiheutua siitä, ettei hankkeelle saada rakennuslupaa tai ettei varsinaista maanvuokrausta voida solmia.

7

Kaupunki ei vastaa varauksensaajalle aiheutuneista kustannuksista, mikäli päätös oikaisuvaatimuksen tai kunnallisvalituksen johdosta muuttuu tai kumoutuu.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi

§ 318

Lausunto Vantaan kaupungille Vantaan yleiskaava 2020 -ehdotuksesta

HEL 2020-004734 T 10 03 01

Päätös

Kaupunginhallitus antoi Vantaan kaupungille Vantaan yleiskaava 2020 -ehdotuksesta seuraavan lausunnon:

Yleiskaavaehdotus on hyvin perusteltu ja tukee pääkaupunkiseudun tavoiteltua kehitystä. Kasvun ohjaaminen kaupunkirakenteen sisään tukee kestävästä liikkumisesta, parantaa kaupunkitilan laatua ja vastaa urbaanin asumisen kasvavaan kysyntään. Merkittävimmän kasvukäytävän sijoittaminen raitiotien varteen tukee raideliikenteen verkoston vahvistumista ja verkostomaisen aluerakenteen kehittymistä koko pääkaupunkiseudun tasolla.

Helsingin kaupungin kaavaluonnoksesta esittämät mielipiteet on pääosin hyvin huomioitu. Yhteistyö Helsingin ja Vantaan kaupunkien kesken niin tässä asiassa kuin Östersundomin yhteisen yleiskaavan, MAL 2019 -suunnitelman sekä muiden seudullisten suunnitelmien osalta on ollut sujuvaa ja toimivaa.

Östersundomin alueella Helsingin hallinto-oikeus on kumonnut Helsingin, Vantaan ja Sipoon yhteisen yleiskaavan hyväksymistä koskevan päätöksen. Valitusprosessi on kesken. Östersundomin yleiskaavan ratkaisut on tuotu lähes sellaisenaan Vantaan yleiskaavaehdotukseen, mutta niitä on varauduttu täsmentämään. Vantaan yleiskaavaehdotuksessa Länsisalmen alueen uuden kaupunkirakenteen toteutus on perustellusti sidottu Östersundomin ja itäisen metron jatkeen toteutukseen.

Ilmastönäkökulmasta Vantaan yleiskaavaehdotus on Helsingin yleiskaavan tapaan mahdollistava. Maankäytön tiivistäminen vähentää hiilidioksidipäästöjä liikennejärjestelmän kautta, mutta tämän vaikuttavuutta kokonaisuuteen ei ole tarkemmin arvioitu. Yleiskaavaehdotus muodostaa hyvän rungon uusien energiajärjestelmien suunnitteluun ja rakentamisen aikaisten päästöjen arviointiin.

Selostuksessa on erikseen tunnistettu Aviapoliksen, Tikkurilan ja Helsingin Malmin keskinäinen historiallinen yhteys ja hahmoteltu tulevaisuuden seudullista keskustavisiota näitä yhdistävään Keravanjokeen tukeutuen. Avaus on lähtökohtana hedelmällinen ja tarjoaa hyvien yhteyksiensä ansiosta vahvan kehittämispotentiaalin. Keravanjoen ohella

on paikallaan tunnistaa Tuusulanbulevardi, sen raitiotie ja koko Käpylästä Pakkalan ja Aviapoliksen alueille ulottuva kokonaisuus seutua laajemminkin yhdistävänä tekijänä. Suunnittelu yhteistyötä edellyttäviä yhteyksiä on muuallakin, kuten lännessä Kehäradan varrella, idässä Mellunmäen, Jakomäen ja Hakunilan välillä sekä Östersundomissa.

Keskustoja ja kaupan sijoittumista koskevat merkinnät ovat tarkentuneet luonnoksesta. Tavoitteet ovat hyvin linjassa Helsingin vastaavien kanssa.

Liikenne ja verkostot

Lentoradan ja Tallinna-tunnelin merkinnät on muutettu luonnoksessa olleista ohjeellisista linjauksista poiketen yhteystarve merkinnäksi, jonka perusteella ratasuunnitelmien hyväksyminen ei ole mahdollista. Merkintä tulee säilyttää viimeisimpien suunnitelmien mukaisena ohjeellisena linjausmerkintänä, jotta varauksella on riittävät oikeusvaikutukset.

Vantaan raitiotien yhteystarpeet Viikin–Malmin raitiotiehen on otettu huomioon, samoin varikon tilavaruuksen riittävyys myös muiden seudullisten raitiolinjojen käyttöön. Vielä on kuitenkin selvitettävä raitiotien vaikutus liityntäpysäköinnin tarpeeseen ja sen kustannukset. Vantaan raitiotien yhdistäminen mahdollisesti Vantaalle jatkettavaan Tuusulanbulevardin raitiotiehen tulee varmistaa verkostomaisen rakenteen vahvistamiseksi.

Östersundomin yleiskaavassa on osoitettu metron kanssa rinnakkainen joukkoliikenteen runkolinjavaraus uuden pääkadun yhteyteen. Vantaan yleiskaavassa tämä katu on kuvattu tärkeäksi paikallista liikennettä palvelevaksi väyläksi, kun Östersundomin yleiskaavassa yhteys toimii seudullisen tieyhteyden osana. Jatkosuunnittelussa on varmistettava, että seudullinen yhteystarve toteutuu.

Kehä III:n ja Itäväylän liittymä on Östersundomin yleiskaavassa esitetty eritasoliittymän symbolilla. Merkintä tulisi esittää myös Vantaan yleiskaavassa, vaikka se sijoittuisikin pääosin Helsingin puolelle.

Tiivistyvä kaupunkirakenne voi vaarantaa tilaa vaativien logistiikka-alueiden riittävyyden. Helsinki pitää tärkeänä, että Vuosaaren sataman logistiikkaketjujen kannalta välttämättömille logistisille toiminnoille voidaan tulevaisuudessakin osoittaa riittävät varaukset. Erityistä huomiota tulee kiinnittää riittävään määrään raskaan liikenteen taukopaikkoja.

Pyöräilybaanojen linjaukset on ehdotuksessa tarkennettu sopimaan hyvin yhteen Helsingin suunnitelmien kanssa.

On hyvä, että Vantaan yleiskaavaehdotuksen yleismääräyksiin on lisätty maininta yhdyskuntateknisten tilojen ja laitteiden sijoittamisesta. Kaavakartalla olisi lisäksi hyvä huomioida Östersundomin yleiskaavakartalla osoitetut tärkeimmät yhdyskuntatekniset johdot, putket ja tunnelit. Näitä ovat esimerkiksi yhdyskuntateknisen huollon tunnelit (yk) ja pääkaupunkiseudun itäisen jätevedenpuhdistuslaitoksen jätevesitunneli (j).

Junaliikenteen varikot

Raideliikenteen kasvu koko pääkaupunkiseudulla on positiivinen asia, mutta tuo mukanaan tarpeen varata maa-alueita siihen liittyville välttämättömille toiminnoille, kuten junavarikoille. Helsingin ja koko seudun näkökulmasta on tarpeen, että Vantaa osoittaa yleiskaavassa riittävät ja selkeät liikennealuevaraukset kasvavan junaliikenteen varikkotarpeisiin, seudullisen junaliikenteen toimivuuden kannalta tarkoituksenmukaiseen paikkaan.

Viheryhteydet ja virkistys

Viheryhteyksien liittyminen Helsingin yleiskaavassa osoitettuun viherverkostoon on otettu hyvin huomioon. Helsingin kaupunki pitää tärkeänä seudullisten ulkoilureittien ja ekologisten yhteyksien jatkuvuuden turvaamista. Yhteistyö reitistön, virkistyspalveluiden ja viheryhteyksien kehittämiskohtien sekä ekologisten verkostojen suunnittelussa on ollut hyvää ja se on jatkossakin tarpeellista.

Seudullisen ulkoilureittiverkoston kehittämisen kannalta on erityisen tärkeää, että Helsingin Vanhankaupunginlahdelta alkavaa Kivikon ulkoilupuiston, Jakomäen, Vaaralan ja Hakunilan liikuntapuiston kautta Sipoonkorpeen kulkevaa seudullista yhteyttä kehitetään ottaen huomioon metsäalueiden kytkeytyneisyys ja reitistön sujuvuus. Yleiskaavaehdotuksessa on otettu huomioon ekologiset yhteydet, jokivarsien virkistysvyöhykkeen kehittäminen ja ohjeelliset virkistysreitit, pyöräilyn baanat ja baanien yhteystarpeet, mitkä tukevat seudullisen viher- ja virkistysverkoston kehittämistä.

Hallinto-oikeuden kumoaman Östersundomin yhteisen yleiskaavan tavoitteellinen virkistysverkkosuunnitelma on huomioitu keskeisiltä osin. Sipoonkorven ja Mustavuoren välinen ekologinen yhteys on huomioitu Vantaan yleiskaavaehdotuksen ajoitusmääräyksissä, viheryhteyden kehittämiskohteina ja ekologisen runkoyhteyden merkinnällä. Östersundomin yleiskaavassa ekologisen yhteyden kehittämisestä on määrätty vielä Vantaan yleiskaavaehdotusta yksityiskohtaisemmin Natura-alueen metsälajiston yhteyksien turvaamiseksi.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

25.05.2020

Asia/11

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 7.4.2020
- 2 Vantaan Yleiskaava 2020 ehdotus kaavakartta
- 3 Vantaan Yleiskaava 2020 ehdotus selostus
- 4 Luonnoksen lausunnot ja vastineet 23.3.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Vantaan kaupunki

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Vantaan kaupunki pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa 5.6.2020 mennessä.

Vantaan yleiskaava 2020 -ehdotus

Vantaan yleiskaava kattaa koko kaupungin alueen ja osoittaa kokonaiskuvan kasvun mahdollisuuksista, Vantaan kaupungin rakenteesta ja kytkeytymisestä osaksi seutua. Kaavan aikatahtain on vuodessa 2050, joka on sama aikatahtain kuin Helsingin yleiskaavassa 2016 ja Uusimaa-kaavassa.

Yleiskaava on laadittu aluevarauskaavana. Se ohjaa asemakaavoitusta ja muuta tarkemman tason suunnittelua, kuten liikennehankkeita ja teknisen verkoston rakentamista. Kaavakartan aluevarauksia täsmenävät yleiskaavamääräykset. Nähtävillä oleva materiaali koostuu kaavakartasta ja kahdesta liitekartasta, kaavamääräyksistä sekä kaavaselostuksesta. Lisäksi yleiskaavasta on laadittu laajat vaikutusten arvioinnit sekä muita selvityksiä.

Saadut lausunnot

25.05.2020

Asia/11

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Esitys on lautakunnan lausunnon mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 7.4.2020
- 2 Vantaan Yleiskaava 2020 ehdotus kaavakartta
- 3 Vantaan Yleiskaava 2020 ehdotus selostus
- 4 Luonnoksen lausunnot ja vastineet 23.3.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Vantaan kaupunki

Otteen liitteet
Esitysteksti

§ 319

Lausunto tarkastuslautakunnalle vuoden 2019 arviointikertomuksesta

HEL 2019-004956 T 00 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa tarkastuslautakunnalle vuoden 2019 arviointikertomuksen suosituksista seuraavan lausunnon:

Tarkastuslautakunnan vuonna 2017 antamien suositusten vaikuttavuuden arviointi

Arviointikertomuksen mukaan vuoden 2017 arviointikertomuksessa esitettyjen suositusten mukaisiin toimenpiteisiin on pääosin ryhdytty, mutta omistajaohjauksen kaksoisroolit ovat edelleen ongelmallisia.

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- o omistajaohjauksen selkeyden kannalta olisi parempi, että konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallituksen tai sen konsernijaoston jäsenet, pormestari ja viranhaltijat eivät toimisi tytäryhteisöjen johdossa.

kaupunginkanslian tulee

- o valmistella konserniohjeen päivitys niin, että siinä otetaan huomioon aiempaa tiukempi esteellisyssäätely.

Kaupunginhallitus toteaa, että kuntalain (410/2015) 97 §:ssä säädetään valtuutetun, muun luottamushenkilön, tilintarkastajan sekä kunnan viranhaltijan ja työntekijän esteellisyydestä. Kuntalaissa viitataan osaltaan hallintolain (434/2006) 27–30 §:iin.

Yhteisön tai säätiön hallituksen tai muun lain tarkoittaman toimielimen jäsenenä tai toimitusjohtajana toimiva luottamushenkilö, viranhaltija ja työntekijä ei voi osallistua kuntakonserniin kuuluvaa yhteisöä ja säätiötä sekä kuntayhtymää ja liikelaitosta koskevien asioiden käsittelyyn kunnassa. Sääntely ei kuitenkaan tarkoita sitä, etteikö luottamushenkilö tai johtava viranhaltija voisi toimia kuntayhtiön hallituksen jäsenenä.

Voimassa olevan konserniohjeen sekä kaupunginhallituksen konsernijaoston vahvistaman hyvä hallinto- ja johtamistapa -ohjeen mukaisesti kaupungin tytäryhteisöjen osalta varmistetaan muun muassa hallituksen riippumattomuus. Riippumattomuuden arvioiminen pitää sisällään kulloinkin voimassa olevien esteellisyssäännösten huomioon ottamisen.

Kaupunki ottaa hallituksen jäseniä nimitessään huomioon sen, että kaupungin konsernijohto on pystyttävä suorittamaan tarkoituksenmukaisella tavalla sille kuuluvat seuranta- ja valvontatehtävät. Mikäli hallituksen jäsenyys aiheuttaa siinä määrin esteellisyytilanteita, että viran tai luottamustoimen hoitaminen kaupungilla vaikeutuu, harkitaan, onko henkilön tarkoituksenmukaista jatkaa kyseisessä asemassa yhtiössä. Kuntalain mukaista esteellisyyttä arvioidaan kuitenkin tapauskohtaisesti, eikä juridista tai periaatteellista estettä luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden jäsenyydelle tytäryhteisöjen hallituksessa ole, kunhan esteellisyyssäätelyä noudatetaan.

Kaupungin vahvan ja aktiivisen omistajaohjauksen kannalta on tärkeää, että tytäryhtiöiden hallituksissa on henkilöitä, joilla on hyvä käsitys siitä, mitä kaupunki omistajana haluaa ja millaisia yleisiä intressejä kaupungilla on. Konserni-intressin edistämiseen liittyvät perusteet puoltavat sitä, että konsernijohtoon kuuluvan henkilön osallistumista kaupungin tytäryhtiön hallitukseen ei ole pidettävä periaatteellisesti ja kategorisesti ongelmallisena.

Kaupunginhallitus toteaa, että hallituksen jäsenten nimittämisen yhteydessä on arvioitu myös riippumattomuuteen liittyviä näkökohtia ja päädytty harkinnan perusteella siihen, että nykyinen toimintamalli on konserniohjauksen ja kaupunkikonsernin kokonaisedun toteutumisen edistämisen kannalta tarkoituksenmukainen. Konserniohjeen muuttamiselle ei ole tältä osin tarvetta, mutta jos jatkossa käy esteellisyysskysymysten tai muiden syiden vuoksi ilmeiseksi, että nykyisiin konserniohjauksen menettelytapoihin on tarpeen tehdä muutoksia, valmistellaan kaupunginvaltuuston päätettäväksi tarvittavat konserniohjeen päivitykset.

Sitovien toiminnan tavoitteiden arviointi

Tarkastuslautakunta on esittänyt oman arvionsa siitä, ovatko talousarviossa asetetut sitovat toiminnan tavoitteet ja niiden toteutumista kuvaavat mittarit toteutuneet. Tarkastuslautakunnan arvion mukaan toteutuneita mittareita oli kaksi vähemmän kuin tilinpäätösraportoinnissa.

Arviointikertomuksessa todetaan, että

kaupunginkanslian tulee

- o jatkossa ottaa huomioon, että tavoitteen toteutuminen suunnitelman mukaisesti edellyttää, että kyseinen suunnitelma on ollut tiedossa valtuuston päättäessä talousarviosta.

kaupunkiympäristön toimialan tulee

- o selkeyttää kaavoitetun asuntokerrosalan mittarin täydennysrakentamisen osuuden määritelmää.

Kaupunginhallitus toteaa, että mikäli asetettava tavoite koskee suunnitelman toteutumista, tulee kyseinen suunnitelma jatkossa esittää talousarvioesityksen liitteenä ja tavoitteen toteutumista arvioidaan valtuuston talousarviosta päättäessä voimassa olleen suunnitelman pohjalta.

Kaupunginhallitus toteaa, että toimialojen tulee kiinnittää huomiota siihen, että tavoitteiden ja niiden toteutumista kuvaavien mittareiden sanamuodot ovat yksiselitteisiä.

Talouden tunnuslukujen kehitys

Kaupungin talous on arviointikertomuksen mukaan pysynyt vahvana.

Arviointikertomuksessa todetaan, että

kaupunginhallituksen tulee

- o varautua menojen kasvuun ja verotulojen laskuun koronaviruksen aiheuttaman poikkeustilan vuoksi.

Kaupunginhallitus toteaa, että koronaviruksen aiheuttaman poikkeustilan vaikutuksia seurataan ja ennakoidaan tehostetusti, jotta menojen kasvu ja verotulojen lasku voidaan ottaa mahdollisimman hyvin huomioon kaupungin taloudenpidossa.

Kaupunginkanslian, pormestarin ja apulaispormestareiden toimialoille antama ohjaus

Arvioinnissa selvitettiin, onko toimialojen ohjaus kehittynyt johtamisjärjestelmä uudistuksen tavoitteiden mukaisesti. Kaupunginkanslian ja toimialojen välisessä työnjaossa ja apulaispormestareiden roolissa havaittiin epäselvyyttä.

Arviointikertomuksessa todetaan, että

apulaispormestareiden ja toimialajohtajien tulee

- o selventää toimialansa henkilöstölle apulaispormestarin ja toimialajohdon välinen työnjako.

kaupunginhallituksen tulee

- o arvioida kansliapäällikölle hallintosäännössä määriteltyjen tehtävien tarkoituksenmukaisuus.

kaupunginkanslian tulee

- parantaa osastojensa välistä koordinaatiota.
- osallistaa toimialat kaupunkiyhteisten linjausten valmisteluun riittävän aikaisessa vaiheessa.
- parantaa kaupunginkanslian ja toimialojen välistä vuoropuhelua osallistumalla ja tutustumalla enemmän toimialojen toimintaan.

Kaupunginvaltuusto päätti 9.10.2019 § 297 hallintosäännön muutoksesta, jolla sääntöön lisättiin maininta apulaispormestarin tehtävästä ja vastuusta valvoa kaupunkistrategian ja talousarvion toteutumista toimialallaan, samoin kuin hänen tehtävästään huolehtia omalta osaltaan toimialan asioiden viestinnästä. Hallintosääntömuutoksen tarkoituksena oli selkeyttää apulaispormestarin tehtäväkuvaa ja roolia toimialan toiminnassa, pikemminkin kuin muuttaa hänen toimivaltaansa.

Tarkastuslautakunnan kehoitus on osoitettu suoraan apulaispormestareille ja toimialajohtajille. Kaupunginhallitus pitää apulaispormestarin ja toimialajohtajan välisen työnjaon ja roolien edelleen selkeyttämistä tärkeänä ja kehottaa osaltaan kyseessä olevia luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita avoimeen vuoropuheluun toistensa sekä toimialansa henkilöstön kanssa.

Kaupungin organisaatiomuutoksesta on tehty useita selvityksiä ja osa selvityksistä on vielä kesken. Kun selvitykset valmistuvat, edellytykset tarkastella kokonaisuutta ja mahdollisia muutostarpeita ovat tämänhetkistä paremmat. Muutenkin monet arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista liittyen kansliapäällikön rooliin, myös suhteessa pormestariin, ovat itse asiassa varsin henkilösidonniaisia, joten sääntötasolla tehtävät muutokset eivät välttämättä johtaisi sellaisiin parannuksiin, joita arvioinnin pohjana olleissa haastatteluissa on toivottu.

Kaupunginhallitus toteaa, että kansliapäällikölle määriteltyjen tehtävien tarkoituksenmukaisuuden arviointi on tarkoituksenmukaista ajoittaa aikaisintaan kuluvaan valtuustokauden lopulle. Kaupunginhallitus tulee päätöksensä 23.4.2018 § 268 mukaisesti tuolloin muutenkin arvioimaan kansliapäällikölle asettamiensa tavoitteiden toteutumista.

Arviointikertomuksessa on tunnistettu, että valtuustokauden alussa käynnistetty kaupungin johtoryhmätyöskentely on parantanut ohjattavuutta kaupungissa. Johtoryhmä toimii erityisesti pormestarin johtamista edistävänä ja mahdollistavana keskustelufoorumina, jonka jäsenyys tarjoaa myös apulaispormestareille mahdollisuuden osallistua asioiden valmistelun suuntaamiseen. Kaupungin johtavista viranhaltijoista johtoryhmään kuuluvat kunkin toimialan toimialajohtaja ja kaupunginkansliasta kansliapäällikkö, elinkeinojohtaja, henkilöstöjohtaja, rahoitusjohtaja, strategiajohtaja ja viestintäjohtaja, samoin kuin digitalisaatiojohtaja

sekä sihteerinä toimiva yhteysjohtaja. Jo johtoryhmän rakenteesta joh-
tuen kaupunginkanslia ei kaupungin ylätason ohjauksen näkökulmasta
voi toimia yhtä koordinoitusti kuin toimiala eikä sen ole tarkoitettukaan
näin toimivan.

Edellä todetusta huolimatta kaupunginhallitus toteaa, että kaupungin-
kansliassa on vuoden 2019 aikana sekä kehitetty organisaatoraken-
netta että lisätty osastojen välistä vuorovaikutusta kaupunginkanslian
palvelevuuden parantamiseksi. Organisaatiouudistuksen merkittävim-
pänä osoituksena oli strategiaosaston perustaminen vuoden 2020 alus-
ta. Osastolle siirtyi toimintoja talous- ja suunnitteluosastolta ja elinkei-
no-osastolta samoin kuin kansliapäällikön vastuualueelta.

Kaupunginkanslian osastojen koordinaatiota on pyritty parantamaan
myös painottamalla yhteisiä linjauksia edellyttävien asioiden käsittelyä
kanslian johtoryhmässä samoin kuin huolehtimalla siitä, että kaupungin
eri ohjaus- ja koordinaatiokokoonpanoissa kansliaa edustavien henki-
löiden tiedossa on, miten asiaa on eri osastojen välillä valmisteltu. Oh-
jeiden ja suositusten laadinnassa noudatetaan yhteisvalmistelun peri-
aatetta.

Toimintakulttuurin muutos on kaupunkistrategian keskeisiä tavoitteita.
Kaupunginkanslialla on toimialoihin nähden palvelu-, ohjaus- ja koordi-
naatiotehtäviä. Koordinaatiotehtävällä tähdätään kaupunkitasoiseen ta-
sapainoisen toiminnan kehittämisen mahdollistamiseen, jolloin yhden
toimialan tai toiminnon ratkaisujen ei tule johtaa toisen kannalta koh-
tuuttomiin tilanteisiin. Ohjaaminen ja koordinaatio ovat tilanteita, joissa
toimialojen kokemus niiden autonomiaan puuttumisesta on ymmärret-
tävä.

Kaupunginkanslian palvelutehtävään kuuluu myös onnistumisten ja
suoritusten mahdollistamista kaikkialla kaupungissa.

Kaupunginhallitus toteaa, että myös ketteryys ja hallittu rytminmuutos
ovat myös osa toimintakulttuurin muutosta. Samoin yhdessä tekemisen
merkitystä korostetaan. Niinpä kaupunginhallitus kehottaa kansliaa yh-
dessä toimialojen kanssa kehittämään kaupunkiyhteisten linjausten
valmistelua niin, että toimintojen mahdollisen eritahtisuuden huomioi-
miseen, aikataulupaineiden minimointiin ja kaupunkiyhteisiin priorisoi-
teihin kiinnitetään entistä enemmän huomiota.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan havaintoon ja pitää kau-
punginkanslian ja toimialojen välisen vuoropuhelun parantamista tär-
keänä.

Kaupunginkanslian yhteistyökumppaneille on lähetetty pyyntö vastata
kaupunginkanslian asiakastyytyväisyyskyselyyn. Kyselyn tarkoituksena

on selvittää, kuinka kanslia on onnistunut tähän saakka ja tavoitteena on kehittää yhteistyötä kaupungin strategian mukaisesti entistä toimivammaksi. Kysely toteutettiin ajalla 26.3-5.4.2020. Kyselyn tulosten perusteella tullaan käymään myös tarkentavia keskusteluja.

Tilankäytön tehostamisen vaikutukset

Arvioinnin pääkysymys oli, onko tilankäytön tehostamiseen tähtäävillä uudistuksilla ollut tavoiteltuja vaikutuksia asiakkaille annettavan palvelun laatuun ja henkilöstön työskentelyolosuhteisiin. Arviointikertomuksen mukaan tulokset vaihtelevat erilaisissa palveluissa. Uudistuksilla on ollut tavoiteltuja vaikutuksia, mutta tilojen toimivuudessa on ollut parannettavaa.

Arviointikertomuksessa todetaan, että

kaupunkiympäristön sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee

- o päiväkotien peruskorjauksissa ja rakentamisessa varmistaa, että erityisesti pienistä lapsista koostuville lapsiryhmille on varattu riittävästi rajattavissa olevia rauhallisia tiloja.

kaupunginkanslian ja toimialojen tulee

- o toteuttaa mahdollinen monitoimitiloihin siirtyminen siten, että asiakkaat ja henkilöstö voivat alusta alkaen osallistua tilojen suunnitteluun.

Kaupunginhallitus pitää kannatettavana, että kaupunkiympäristön sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimiala varmistavat päiväkotien uudis- ja peruskorjaushankkeissa tilankäyttöä tehostaessaan, että pienistä lapsista koostuville lapsiryhmille varataan riittävästi rajattavissa olevia rauhallisia tiloja. Lisäksi kaupunginhallitus pitää kannatettavana, että monitoimitiloihin siirtymiset toteutetaan siten, että asiakkaat ja henkilöstö voivat osallistua tilojen suunnitteluun mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Liikunta- ja kulttuuripalvelujen omistajaohjaus ja kokonaisuuden hallinta

Liikuntasektorin ja kulttuurisektorin omistajaohjaus on arvion mukaan järjestetty pääosin tarkoituksenmukaisesti ja kokonaisuuden hallintaa kehitetään. Toimiala toivoo itselleen vahvempaa roolia omistajaohjauksessa.

Arviointikertomuksessa todetaan, että

kaupunginhallituksen tulee

- o ottaa kantaa siihen, onko toimialojen virkamiesjohdon roolia omistajaohjauksessa tarpeen vahvistaa.
- o ottaa kantaa siihen, mikä on ohjaus- ja koordinaatioryhmien rooli konserniohjauksessa.

kaupunginkanslian tulee

- o valmistella kaupunginhallitukselle päätös siitä, miten tytäryhteisöjen omistajaohjausvastuut jakautuvat pormestarin ja apulaispormestareiden kesken.
- o valmistella konsernijaostolle ja kaupunginhallituksen päättäväksi yhteisökohtainen omistajastrategia aina, kun uusi tytäryhteisö perustetaan.

Kaupunginhallitus toteaa, että konserni- ja omistajaohjauksen tehtävät ja vastuut on kuvattu hallintosäännössä ja kaupunginkanslian toimintasäännössä sekä kaupunginvaltuuston päättämässä konserniohjeessa. Omistajaohjauksen vastuut ovat niiden perusteella selkeät ja toimivalta konserniohjauksessa on konsernijohtoon ohella kaupunginkanslialla. Kaupunginkanslia tekee konserniohjauksen asioissa, esimerkiksi talousarvion tavoitteiden valmistelussa, yhteistyötä toimialojen virkamiesjohdon kanssa. Tarvetta hallintosäännön tai konserniohjeen muuttamiselle ei ole tältä osin tunnistettu.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkitasoinen suur tapahtumien koordinaatioryhmä ei ole hallintosäännössä mainittu toimielin, eikä sille ole konserniohjeessa määritelty roolia konserniohjauksessa. Suur tapahtumien koordinaatioryhmä muodostuu kaupungin johdon laajalaisesta edustuksesta, toimialojen johto mukaan lukien, ja sen tarkoituksena on osaltaan edistää sitä, että kaupunkistrategian linjaukset ja tavoitteet toteutuvat. Varsinaiset konserniohjauspäätökset tehdään kuitenkin hallintosäännön ja konserniohjeen mukaisin menettelyin.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkikonserniin kuuluu noin 80 tytäryhteisöä, joiden tytäryhteisökohtaisten omistajastrategioiden valmistelu on meneillään kaupunginkansliassa. Tarkoituksena on valmistella ensimmäisenä kokonaisuutena markkinaehtoisesti toimiviksi luettavien tytäryhteisöjen omistajastrategiat kaupunginhallituksen päättäväksi. Toiminnan markkinaehtoisuuden arvioinnissa käytettävät kriteerit on määritelty kaupunginvaltuuston 17.5.2017, § 241 hyväksymässä konserniohjeessa.

Valmistelussa olevien omistajastrategioiden yhteydessä on tarkoitus määritellä se, mihin hallintosäännössä tarkoitettuun toimialaan (pormestari/apulaispormestari) kukin tytäryhteisö kuuluu. Näin pyritään osaltaan selkiyttämään hallintosäännön mukaisia tytäryhteisöjen omistajaohjausvastuita pormestarin ja apulaispormestarien kesken.

Tytäryhteisökohtaisten omistajastrategioiden uuden laadintamallin tulla hyväksytyksi kaupunginhallituksessa, tullaan mallia jatkossa hyödyntämään myös uusien kaupungin tytäryhteisöjen perustamisen yhteydessä.

Varhaiskasvatuksen tavoitteiden toteutuminen

Kaupunkistrategiassa varhaiskasvatukselle asetetut tavoitteet ovat pääosin toteutuneet päiväkotihoidossa ja esiopetuksessa, mutta henkilöstövaje voi heikentää tavoitteiden toteutumista jatkossa.

Arviointikertomuksessa todetaan, että

kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee

- o varmistaa, että ruotsinkielinen varhaiskasvatus toteutuu lapsen äidinkielellä varhaiskasvatustilain mukaisesti.
- o tehostaa toimenpiteitä varhaiskasvatuksen henkilöstöpulaan vaikuttamiseksi erityisesti vaikuttamalla valtion opiskelupaikkojen riittävyden turvaamiseksi.
- o panostaa päivittäisestä toiminnasta viestimiseen päiväkohteissa ja esiopetuksessa.

kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimialan lapsiperheiden palvelujen kanssa

- o edistää muunkielisten osallistumista varhaiskasvatukseen.

Kaupunginhallitus toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee ensisijaisesti varmistaa lain mukainen toiminta varhaiskasvatuksen toteuttamisessa ja tehdä tarvittaessa tämän turvaamiseksi tarvittavat päätökset muun toiminnan osalta.

Kaupunginhallitus toteaa, että lukuisilla käynnistetyillä varhaiskasvatushenkilöstön saatavuuden parantamista tavoittelevilla toimenpiteillä ei toistaiseksi ole ollut toivottuja vaikutuksia henkilöstöpulan helpottamiseen. Käynnistettyjen toimenpiteiden tehostamisen lisäksi tarvitaan myös uusia, henkilöstömitoituksen turvaamiseen tähtääviä varhaiskasvatustason ratkaisuja, mikäli henkilöstön saatavuus heikentyy pysyvästi.

Kaupunginhallitus toteaa edelleen, että päiväkotien ja esiopetuksen päivittäisestä toiminnasta viestimiseen tulisi löytää huoltajien tarpeet täyttäviä matalan käyttökynnyksen viestintävälineitä ja -kanavia, jotta viestintä ei vie aikaa varhaiskasvatuksen perustyöltä.

Kaupunginhallitus toteaa lisäksi, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee jatkaa muunkielisten varhaiskasvatukseen osallistumisen edistämistä koskevaa yhteistyötä sosiaali- ja terveystoimialan lapsiperheiden palvelujen kanssa.

Lapsiperheiden kotouttaminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla

Lähes kaikkia maahanmuuttajien kehittämissuunnitelman 2018–2021 toimenpiteitä on edistetty, mutta ei vielä kaikissa toimipisteissä. Osaa toimenpiteistä on edistetty vasta vähän.

Arviointikertomuksessa todetaan, että

kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee

- o edistää henkilöstön osaamista maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelman mukaisilla koulutuskokonaisuuksilla.
- o lisätä kotivanhempien kielikoulutusta (Kotiva-kurssit) eli suomen kielen kursseja pienten lasten kotivanhemmille.

kasvatuksen ja koulutuksen toimialan varhaiskasvatuksessa tulee

- o toteuttaa laajemmin monikielisen ohjauksen mallia ulkomaalaistaustaisten lasten tueksi.

kasvatuksen ja koulutuksen toimialan perusopetuksessa tulee

- o lisätä huoltaja-lapsi-läksykerhomallia, jossa vahvistetaan maahanmuuttajahuoltajien mahdollisuuksia tukea oppilasta koulutyössä omalla äidinkielellään kotona.
- o varmistaa, että opiskelijahuolto kutsuu koolle monihallintokuntaisen kehittäjätyöryhmän, joka kartoittaa ajankohtaista tietoa kotoutujien oppimista haittaavista erityiskysymyksistä, kuten kunniaväkivallasta ja traumakokemuksista.

kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lukioissa tulee

- o toteuttaa laajemmin monikielisen ohjauksen mallia ulkomaalaisten oppilaiden tueksi.
- o toteuttaa rekrytoinnissa positiivista erityiskohtelua, jossa kahdesta ansiokkuudeltaan tasaveroisesta hakijasta tehtävään valitaan aliedustettuun ryhmään kuuluva.

kasvatuksen ja koulutuksen toimialan Stadin ammatti- ja aikuisopistossa tulee

- o suunnitella ja kehittää palveluita yhdessä ulkomaalaisten oppijoiden ja huoltajien kanssa.
- o tarkentaa vuosittaisessa toimintasuunnitelmassa toimipistekohtaiset osaamisen kehittämisen tavoitteet eri henkilöstöryhmille ja toimintakulttuurin muutokselle.

Kaupunginhallitus toteaa, että maahanmuuttajien osaamistason kohottamiseksi laaditun kehittämissuunnitelman toimenpiteet edistävät Kaupunkistrategian 2017–2021 tavoitteita. Tavoitteena on taata kaikille yhdenvertaiset mahdollisuudet kasvatukseen ja koulutukseen ja työelämään.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan suositukseen, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee edistää, lisätä ja laajentaa kehittämissuunnitelman toimenpiteiden toteuttamista.

Esteettömyyslinjausten toteutuminen

Kaupungin esteettömyyslinjausten mukaiset tavoitteet ovat enimmäkseen toteutuneet, mutta kehitettävää on edelleen.

Arviointikertomuksessa todetaan, että

kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristön toimialan tulee

- o määritellä mitä, mille taholle ja kuinka usein esteettömyystyöryhmä on velvollinen raportoimaan esteettömyydestä.
- o varmistaa, että toimialoille nimetään esteettömyysasiantuntemuksesta vastaavia henkilöitä, jotka seuraavat toimialansa esteettömyyttä, vastaanottavat kuntalaisilta esteettömyyteen liittyvää palautetta, antavat neuvontaa ja tiedottavat esteettömyydestä kaupunkilaisille.
- o lisätä esteettömyyteen liittyvää koulutusta toimialojen asiantuntijoille yhteistyössä vammaisjärjestöjen kanssa.

kaupunkiympäristön toimialan tulee

- o luoda menettelyjä sen varmistamiseksi, että esteettömyys toteutuu sekä uudisrakennus- että peruskorjaushankkeissa. Esteettömyyden testaamisessa tulee hyödyntää kokemusasiantuntijoita.

Kaupunginhallitus toteaa, että esteettömyystyöryhmän raportointivoitteen määrittelemisen ja esteettömyysasiantuntemuksesta vastaavien henkilöiden nimeäminen toimialoille on tarpeellista. Esteettömyystyöryhmän asemaa tulee vahvistaa yhteistyössä toimialojen kanssa ja

esteettömyyteen liittyvää koulutustarjontaa tulee lisätä. Koulutus toteutetaan jo nykyisellään yhteistyössä vammaisjärjestöjen kanssa.

Kaupunginhallitus toteaa, että tarveselvitysvaiheessa rakennusluvan liitteeksi laaditaan tarvittaessa esteettömyyselvytys. Hankesuunnitelmavaiheessa viitesuunnitelmat tarkistutetaan ja hyväksytetään esteettömyysasiamiehellä. Perusparannushankkeissa on mahdollista teettää esteettömyyskartoitus. Esteettömyyteen liittyvien oppaiden, ohjeistuksen ja linjausten laatimisen yhteydessä on hyödynnetty kokemusasiantuntijoiden näkemystä. Vastaavasti on toimittu myös tuotekehityksessä.

Digitaalisten asiointipalvelujen laatu

Digitaalisia asiointipalveluja on monipuolisesti tarjolla ja ne vastaavat pääosin laadukkaasti asiakkaiden tarpeisiin, mutta niiden asiakaslähtöisyydessä ja sujuvuudessa on vielä kehitettävää.

Arviointikertomuksessa todetaan, että

toimialojen ja kaupunginkanslian tulee

- o edelleen tunnistaa palveluita, joita kaupunki voi tarjota ennen asiakkaan tekemää aloitetta silloin, kun kaupungilla on palvelutarve tiedossa.
- o kehittää palvelujen yhteentoimivuutta niiden tietojen osalta, jotka asiakas on antanut tai jotka kaupungilla on muuta kautta käytössään.
- o kehittää digitaalisia palveluita siten, että asiakas voisi hoitaa asiansa alusta loppuun saman palvelukanavan kautta.
- o säilyttää perinteiset palvelut digitaalisten palveluiden rinnalla palvelujen yhdenvertaisen saavutettavuuden varmistamiseksi.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen siitä, että kaupungin sähköisten asiointipalvelujen laatua, löydettävyyttä ja saavutettavuutta on parannettava. Myös määrällisesti on olemassa potentiaalia aivan uudenlaisten digitaalisten palvelujen tarjoamiseen kaupunkilaisille ja yrityksille.

Digitalisaation alueella kaupungin strategiaa toteuttaa digitalisaatio-ohjelma vuosille 2019-2021. Digitalisaatio-ohjelman keskeinen painopistealue on digitaaliset kaupunkilaispalvelut. Tämän painopistealueen kärkihankkeissa kehitetään kaupunkilaisten tarpeita ennakoivia digitaalisia palveluja ja tarjotaan niitä oikea-aikaisesti kaupunkilaisille ennen kuin heidän tarvitsee etsiä niitä itse. Näissä palveluissa hyödynnetään kaupungin hallussa jo olevaa asiakastietoa. Kehitettävän Helsinki-

profiilin avulla kaupunkilaiset voivat seurata tarpeisiinsa ja kiinnostuksenkohteisiinsa personoituja digitaalisia palveluja.

Kaupungin asiointikokonaisuuden uusimisella tavoitellaan siirtymistä lomakelähtöisestä asiointista koko asiointiprosessin hoitamiseen digitaalisesti yhtenäisen palvelupolun kautta. Kysymys ei ole kuitenkaan pelkästään asiakaskäyttöliittymän uudistamisesta, vaan koko palveluprosessin uudelleen ajattelusta. Lisäksi kehitetään palveluita tarjoamalla saavutettavia kanavia asiakkaiden eri tarpeisiin, esim. 24/7 chatbot -tuki. Myös hel.fi –sivusto uudistetaan entistä saavutettavammaksi ja käyttäjäystävällisemmäksi.

Kaupunki panostaa asiakaslähtöisyyden ja yhtenäisen asiakaskokemuksen toteutumiseen uusissa digihankkeissa. Tämän varmistetaan hyödyntämällä kokonaisvaltaisemmin palvelumuotoilua, valmistelemalla digitaalisen asiakaskokemuksen pelikirjaa/ohjeistusta sekä kehittäjille suunnattua Helsinki Design System -työkalua yhtenäisen, saavutettavan asiakaskokemuksen varmistamiseen.

Kaupunki panostaa myös analytiikkaan ja jatkuvaan käyttäjätietojen ja palautteen keräämiseen ja aktiiviseen hyödyntämiseen palveluiden jatkuvan parantamisen välineenä. Konkreettisena esimerkkinä tästä on viestinnän kokeilu, jolla voidaan kerätä asiakkaiden palautteita verkkopalveluista, ja palautepalveluasiointissa. Jatkossa tavoitteena on kyetä seuraamaan uusien digipalveluiden laatua lähes reaaliajassa ja tehdä analytiikan perusteella tarvittavia parannustoimenpiteitä.

Terveydenhuollon sähköiset asiointipalvelut

Helsingissä on monipuolinen terveydenhuollon sähköisten palvelujen tarjonta. Sähköinen asiointi terveyspalveluissa on pääosin sujuvaa ja laadukasta, mutta kaikki kuntalaiset eivät pysty käyttämään palveluita sähköisesti.

Arviointikertomuksessa todetaan, että

sosiaali- ja terveystoimialan tulee

- o mahdollistaa perinteisten palvelukanavien käyttö jatkossakin eri asiakasryhmien yhdenvertaisuuden toteutumisen varmistamiseksi.
- o huomioida paremmin käyttäjien erilaiset vammat ja rajoitteet sähköisissä asiointipalveluissa.
- o kiinnittää enemmän huomiota sähköisten asiointipalvelujen löydettävyyteen kaupungin verkkosivuilta.

- o turvata sähköisten asiointipalvelujen saavutettavuus yhdenvertaisesti suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi sekä taivoitella asiointipalvelujen selkokielisyyttä.

Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimiala kehittää ja lisää digitaalisia palveluja, mutta varmistaa samalla perinteisten palvelujen säilymisen digitaalisten rinnalla. Toimiala on huomionnut kehittämissä, että sähköinen palvelu ei voi olla ainoa vaihtoehto henkilölle, jonka vammat tai rajoitteet estävät sähköisen palvelun käyttämisen. Tämän vuoksi sähköisten palvelujen rinnalla tarjotaan muita palvelumuotoja. Kun osa asiakkaista siirtyy käyttämään itselleen sopivia digitaalisia palveluja, voidaan vapautuvia resursseja kohdentaa muiden asiakkaiden fyysiseen kohtaamiseen, jolloin kaikkien saama palvelu paranee.

Sähköisten palvelujen saatavuus ei ole tällä hetkellä kattava, mutta saatavuuskartoitus on tehty ja korjaavia toimenpiteitä on käynnissä. Löydettävyyteen sekä sähköisten asiointipalvelujen saatavuuteen suomeksi, ruotsiksi, englanniksi ja selkokielellä kiinnitetään huomiota kaupungin viestintäportaaliin, muussa asiointissa ja uusien palvelujen käyttöönotossa ennen Apottia. Apotin käyttöönoton myötä keväällä 2021 asiakasportaali Maisa parantaa sähköisten palvelujen saatavuutta, palvelujen löydettävyyttä sekä saavutettavuutta eri kielillä. Kaupunkitasolla löydettävyyden parantamiseen panostetaan digitaalisten palvelujen uudistamisessa ja digikanava-linjauksissa.

Digitalisaation toteutuminen perusopetuksessa

Helsingin kaupungin opetuksen digitalisaatio-ohjelman 2016–2019 tavoitteet ovat toteutuneet perusopetuksessa joiltakin osin. Digitaaliset ympäristöt, järjestelmät ja laitteet on saatu käyttöön ohjelman mukaisesti, mutta opettajien osaaminen ei ole kehittynyt suunnitellusti.

Arviointikertomuksessa todetaan, että

kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee

- o varmistaa, että sillä on jatkossa käytettävissään riittävä seuranta-aineisto oppilaiden eri oppiaineiden oppimistulosten sekä tieto- ja viestintäteknikan osaamisen kehittymisestä.
- o jatkaa toimenpiteitä data-analytiikan käyttöön saamiseksi yksilöllisen opetuksen tueksi.
- o varmistaa, että opettajille on riittävä tarjonta pedagogista ja digitaalista osaamista vahvistavista koulutuksista ja mahdollisuus päästä niihin.

- o seurata digitaalisia ympäristöjä, järjestelmiä ja laitekantaa sekä kehittää ja uusia niitä tarpeen mukaan, sekä selvittää leasing-laitteiden käyttöönnoton kustannushyödyt.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan opetuksen digitalisaatio-ohjelman 2016–2019 tavoitteiden toteutumisen seurantaan koskeviin suosituksiin. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee varmistua siitä, että seurantatietoa oppimistulosten kehityksestä on riittävästi ja opettajat saavuttavat tavoitteiden mukaisen digitaitotason, edistää oppilaan yksilöllisen oppimisen tukemisen vahvistamista sekä huolehtia tarvittavien järjestelmien ja laitteiden kehittämisestä ja uusimisesta toimialan käyttöön osoitettujen määrärahojen puitteissa.

Vanhusten ympärivuorokautisen hoidon laadunvalvonta

Kaupungin järjestämän vanhusten pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen ja laitoshoidon laadunvalvontaa voidaan pitää tyydyttävänä omassa tuotannossa ja riittävänä ostopalveluissa.

Arviointikertomuksessa todetaan, että

sosiaali- ja terveystoimialan tulee

- o laatia yhdessä vanhusneuvoston kanssa vuosittain arviointi iäkkäiden sosiaalipalveluiden riittävydestä ja laadusta kaupungin päätöksenteon, taloussuunnittelun ja hyvinvointiraportoinnin tueksi.
- o varata nykyistä enemmän resursseja toimintayksiköiden omavalvonnan tukemiseen, seurantaan ja kehittämiseen.

Kaupunginhallitus toteaa, että iäkkäiden palvelujen riittävyttä ja laatua seurataan Helsingin hyvinvointisuunnitelmaan sisältyvän Stadin ikäohjelman mittareilla sekä sosiaali- ja terveystoimialan omilla mittareilla varsin kattavasti. Toimiala kehittää kattavan kokonaiskuvan antamista olemassa olevasta seurannasta vanhusneuvostolle. Omavalvonnan resurssointi on esillä toimialalla vuoden 2020 kevätkaudella.

Kaupunginvaltuuston 19.6.2019 hyväksymä Helsingin hyvinvointisuunnitelma 2019–2021 sisältää Stadin ikäohjelman, joka on kaupungin laakisääteinen suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi. Vanhusneuvosto on osallistunut hyvinvointisuunnitelman ja Stadin ikäohjelman laadintaan ja osallistuu sen seurantaan. Ikäohjelmassa on kuusi tavoitetta ja 33 toimenpidettä. Yksi tavoitteista on parantaa ikääntyneelle väestölle tarjottavien palvelujen laatua ja huomioida entistä paremmin ikääntyneiden tarpeet palvelutuotannossa. Tavoitteen toteutumisen seurantamittareina toimivat esimerkiksi myönteinen asiakaskokemus terveys- ja sosiaalipalveluissa sekä THL:n FinSote -tutkimuksen riittä-

mättömästi vanhusten kotihoitoa tai muita vanhusten palvelujen saaneiden osuus.

Toimiala seuraa palvelujen riittävyttä eri palvelujen odotusajoilla sekä palvelujen laatua esimerkiksi omavalvonnalla, RAI-mittareiden tuloksilla, asiakastytyväisyyskyselyillä sekä valvontaviranomaisten seurannoilla. Ikääntyneiden neuvontapalvelun, Seniori-Infon asiakkaiden yhteydenottojen määrästä ja sisällöistä julkaistaan neljännesvuosittain raportti, josta saadaan myös tietoa palvelujen riittävydestä, laadusta ja palvelujen asiakastytyväisyydestä.

Kaupunginhallitus katsoo, että edellä kuvatut palvelun laadun ja määrän seurannat ovat kattavia ja riittäviä. Vanhusneuvosto saa hyvinvointisuunnitelman ja Stadin ikäohjelman laadinnan ja seurannan kautta riittävästi tietoa vanhuspalvelujen laadusta ja riittävydestä. Toimialan sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluiden johtaja on vanhusneuvoston jäsen ja palvelukokonaisuuden asiantuntijat osallistuvat pyydettyä vanhusneuvoston kokouksiin. Vanhusneuvoston kanssa sovitaan vuosittainen käsittelyaika Stadin ikäohjelmaan liittyvien tavoitteiden seurantamittareiden sekä toimialan palveluissa käytössä olevien seurantojen osalta HYTE-vuosiraportin ilmestyttyä.

Sosiaali- ja terveystoimialalla ei ole pystytty paneutumaan suunnitelmallisesti omavalvonnan lisäresurssien vahvistamiseen koronaepidemian vuoksi. Toimiala käsittelee omavalvonnan organisoitumista keväällä 2020.

Suun terveydenhuollon saatavuus ja tuloksellisuus

Suun terveydenhuollon saatavuus ei kaikilta osin ole laissa säädetyn ja kaupungin omien linjausten mukaisella tasolla. Hoito on laadukasta, mutta hoitoon on vaikea päästä.

Arviointikertomuksessa todetaan, että

sosiaali- ja terveystoimialan suun terveydenhuollossa tulee

- o jatkaa kiireettömän ajanvarauksen yhteydensaannin ja aikojen saatavuuden ongelmien syiden selvittämistä ja tehdä selvitysten perusteella tarvittavat toimet ongelmien ratkaisemiseksi.
- o varmistaa, että potilaiden hoitoon pääsystä saadaan luotettavat ja tarkoituksenmukaiset tiedot.
- o jatkaa hammashoitoloiden laatuerojen syiden selvittämistä ja tehdä selvityksen perusteella toimenpiteitä erojen vähentämiseksi.

Kaupunginhallitus toteaa, että suun terveydenhuollossa yksi tärkeimmistä tavoitteista on kiireettömään hoitoon pääsyn turvaaminen. Suun terveydenhuollon sitovana toiminnan tavoitteena on vuodelle 2020, että suun terveydenhuollon kaikkien asiakkaiden kiireetön hoito on käynnistynyt 90 vuorokauden kuluessa hoidon tarpeen arviosta. Vuoden 2020 kärkihankkeilla turvataan hoidon parempaa saatavuutta, kavennetaan väestön terveys- ja hyvinvointieroja, hillitään suun terveydenhuollon palvelujen kustannusten kasvua sekä järjestetään ja tuotetaan vaikuttavia suun terveydenhuollon palveluja. Suun terveydenhuollon asiakasmäärät ovat kasvaneet ja suurempi osa väestöstä on käyttänyt Helsingin suun terveydenhuollon palveluita kuin aiemmin. Sekä vuokratyövoimaa että vakansseja on lisätty hoitoon pääsyn turvaamiseksi. Suun terveydenhuollossa on käytössä useita tuotantotapoja hoidon saatavuuden turvaamiseksi: omat palvelut, ostopalvelut, palvelusetelit ja kiireettömän hoidon palveluhankinta.

Perimmäiset syyt yhteydensaantiongelmiin on tunnistettu ja toimiala jatkaa määrätietoisesti johtamistoimenpiteitä haasteiden ratkaisemiseksi. Sähköistä ajanvaraamista sekä kiireelliseen että kiireettömään hoitoon on lisätty.

Lifecare-potilastietojärjestelmässä on haasteita erityisesti raportoinnin osalta, jonka vuoksi sitä ei tällä hetkellä voida tehdä valvoville viranomaisille eikä muille tahoille. Järjestelmässä on ollut ohjelmavirheestä johtuva ongelma käyttönotosta alkaen. Hoidon tarpeen arvio on tehty kaikille potilaille, mutta hoitoketjuja jää sulkeutumatta tilanteissa, joissa hoidontarpeen arvio tehdään yli organisaatorajojen. Ongelman korjaamisesta on tehty tukipyyntö kesäkuussa 2019, mutta se on edelleen kesken. Järjestelmätoimittaja on toimittamassa erillisen analyysin, josta hoidon toteutuminen ilmenee, vaikka hoitoketju onkin jäänyt auki. Vuoden 2019 vialliset hoitoketjut voidaan sulkea kesäkuussa 2020. Apotin käyttöönoton myötä hoitoon pääsystä saadaan luotettavampaa tietoa.

Toimiala selvittää aktiivisesti hoitoloiden laadun vaihtelujen syitä. Vaihtelun taustalla voivat olla hammashoitoloiden erilaiset asiakassegmentit ja alueiden sosioekonomiset erot.

Yhteistyö ja moniammatillisuus perhekeskuksissa

Perhekeskusmalli on lisännyt eri ammattilaisten välistä yhteistyötä tavoitteiden mukaisesti, mutta suuressa osassa kaupunkia työ on vasta alussa.

Arviointikertomuksessa todetaan, että

sosiaali- ja terveystoimialan tulee

- o lisätä aikuisten psykiatria- ja päihdepalvelujen ja perhekeskusten välistä yhteistyötä.
- o vahvistaa maahanmuuttajien palveluita perhekeskuksissa.

Kaupunginhallitus toteaa, että toimiala on kehittänyt aikuisten psykiatria- ja päihdepalvelujen ja perhekeskusten välistä yhteistyötä sekä aloittanut toimia maahanmuuttajien palveluiden vahvistamiseksi perhekeskuksissa. Kaupungin kuuden perhekeskuksen alueelle on perustettu vuoden 2019 lopussa moniammatilliset esihenkilöverkostot sekä ruotsinkielisten palvelujen kehittämisverkosto. Perhekeskusten sisäisten toimijoiden kesken konsultaatiot ja yhteistyö ovat kehittyneet sujuvimmiksi. Yhteistyö vaatii edelleen kehittämistä muiden yhteistyökumppaneiden, kuten aikuisten psykiatria- ja päihdepalvelujen kanssa.

Aikuisten psykiatria- ja päihdepalvelujen sekä perhekeskusten palvelujen välistä yhteistyötä on kehitetty panostamalla tarpeiden kartoittamiseen, välittömän tuen antamiseen sekä oikeiden palvelujen piiriin ohjaamiseen. Lisäksi on sovittu selkeitä yhteistyörakenteita ja päivitetty toimintaohje, jos lasten palveluissa havaitaan vanhemman päihde- tai mielenterveysongelma. Lisäksi on käynnistetty mm. päihteitä käyttävien perheiden kuntoutuksen yhteinen kehittämisprojekti ja järjestetty yhteisiä koulutuksia henkilöstölle. Masentuneen äidin hoitopolku on laadittu yhteistyössä toimialan ja Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kanssa.

Maahanmuuttajataustaiset perheet ovat väestöosuuteensa nähden yliedustettuina erityispalveluissa ja varhaisen tuen lisääminen kyseiselle väestöryhmälle on tärkeää. Perhekeskuksissa vahvistetaan järjestötoimintaa huomioiden maahanmuuttajataustaisten asukkaiden tarpeet. Lähisuhdeväkivalta sekä päihteet ja riippuvuudet lapsiperheessä - palveluketjun kehittäminen sisältää myös maahanmuuttajataustaisten lasten ja perheiden palvelut. Perhe- ja sosiaalipalveluissa on aloitettu myönteisen erityiskohtelun rahoituksen käyttö.

Suurten liikennehankkeiden toteuttaminen

Kaikkia arvioituja suuria liikennehankkeita ei ole täysin toteutettu siten, että niillä olisi edellytykset pysyä aikataulussa ja budjetissa. Kustannuslaskennan lähtötiedot ovat epätarkkoja eikä seurantaan ole työkaluja.

Arviointikertomuksessa todetaan, että

kaupunkiympäristön toimialan tulee

- o järjestää liikennehankkeiden kustannusten ja aikataulujen seuranta suunnittelun käynnistymisestä hankkeen valmistumiseen saakka.

kaupunkiympäristön toimialan ja liikenneliikelaitoksen tulee

- o varmistaa suurten liikennehankkeiden pysyminen aikataulussa ja budjetissa erityisesti parantamalla hankkeiden alkuvaiheen suunnitteluprosessia sekä investoimalla riittävästi jo suunnitteluvaiheessa.
- o selvittää, voidaanko suurten liikenneinvestointihankkeiden alkuvaiheen hankesuunnitelmien yhteydessä esittää päätöksentekoa varten arviota siitä, millä todennäköisyydellä hankkeen budjetti ja aikataulu tulevat toteutumaan.

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että kaupunkiympäristön toimialalla ja liikenneliikelaitoksessa pyritään aktiivisesti parantamaan hankkeiden kustannusten ja aikataulujen seuranta hankkeen kaikissa vaiheissa.

Kaupunginhallitus toteaa, että suurten investointihankkeiden kustannusarvioiden kehittämistyötä on tehty myös pormestarin asettaman työryhmän toimesta vuonna 2019. Ryhmän tehtävänä oli merkittävien investointihankkeiden kustannusarvioiden laatimisen ja oikeellisuuden arviointi ja päätöksentekomenettelyjen kehittäminen kustannusarvioiden osuvuuden parantamiseksi. Työryhmän loppuraportissa ehdotettu ja kehittämistoimenpiteitä on tarkoitus sisällyttää vuonna 2020 uudistettavaan tilahankkeiden käsittelyohjeisiin.

Kaupunginhallitus pitää kannatettavana, että kaupunkiympäristön toimiala ja liikenneliikelaitos varmistavat suurten liikenneinvestointien pysymisen aikataulussa ja budjetissa erityisesti parantamalla hankkeiden alkuvaiheen suunnitteluprosessia. Kustannusten kasvun ja aikataulun pitävyyden todennäköisyyden arviointi tulisi sisällyttää suurten liikenneinvestointihankkeiden hankesuunnitelmiin.

Katutyömaahaittojen hallinta

Kaupunki ei pysty valvomaan katutyömaita ja niiden haittojen hallintaa riittävästi. Katutyömaahaittojen arviointiin on kehitetty toimintamalleja, mutta työmaita on paljon valvontaresursseihin nähden eikä lainsäädäntö mahdollista riittävää sanktiointia.

Arviointikertomuksessa todetaan, että

kaupunkiympäristön toimialan tulee

- o laatia toimialalle yhteinen katurakentamisen suunnittelu-, rakennuttamis- ja valvontaprosessin ohje.

- hyödyntää keskeisten katualueiden rakentamisessa nykyistä enemmän omia tuottajia osaamisen säilyttämiseksi kaupungilla ja ottaa käyttöön katutyömaahaittojen vähentämiseen ja tehokkuuteen kannustavia palkitsemis- ja sanktiomekanismeja.
- kehittää menettely ammattirakentajien omavalvonnan hyödyntämiselle.

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että kaupunkiympäristön toimiala pyrkii aktiivisesti eri keinoin yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa vähentämään katutyömaahaittoja, esimerkiksi parantamalla katualueiden suunnittelun, rakentamisen ja valvonnan yhdistävää ohjeistusta, ottamalla käyttöön haittojen vähentämiseen ja tehokkuuteen kannustavia mekanismeja sekä hyödyntämällä rakentajien omavalvontaa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö, kaupunginhallitus
- 2 Arviointikertomus 2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tarkastuslautakunta pyytää 26.5.2020 mennessä kaupunginhallituksen lausuntoa arviointikertomuksen 2019 suosituksista.

Tarkastuslautakunta hyväksyi 14.4.2020 vuoden 2019 arviointikertomuksen.

Kuntalain (410/2015) 121 § mukaan tarkastuslautakunnan tulee laatia kaupunginvaltuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta arviointikertomus valtuustolle. Helsingin kaupungin hallintosäännön 21 luvun 2 §:n mukaan tarkastuslautakunta hankkii arviointikertomuksesta kaupunginhallitukselta ja tarvittaessa muilta kaupungin

25.05.2020

toimielimiltä lausunnot, jotka toimitetaan valtuustolle yhdessä arviointikertomuksen kanssa.

Arviointikertomus 2019 on esityslistan liitteenä.

Esittelijä toteaa, että tarkastuslautakunnan antamassa arviointikertomuksessa esitetyistä suosituksista olisi annettava päätösehdotuksen mukainen lausunto.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö, kaupunginhallitus
- 2 Arviointikertomus 2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Tarkastuslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 19.05.2020 § 293

HEL 2019-004956 T 00 03 00

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

19.05.2020 Pöydälle

Pöydällepanoehdotus:

Mia Haglund: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

25.05.2020

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pekka Tirkkonen, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36637
pekka.tirkkonen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 19.05.2020 § 88

HEL 2019-004956 T 00 03 00

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

19.05.2020 Pöydälle

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Nasima Razmyarin ehdotuksesta.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Marja-Liisa Komulainen, kehittämisspäällikkö, puhelin: 310 85506
marja-liisa.komulainen(a)hel.fi

Joonas Pekkanen, ICT-kehityspäällikkö, puhelin: 310 25031
joonas.pekkanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 18.05.2020 § 304

HEL 2019-004956 T 00 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

18.05.2020 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

25.05.2020

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Tarkastuslautakunta 14.04.2020 § 29

HEL 2019-004956 T 00 03 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä arviointikertomuksen vuodelta 2019 sekä hankkia siitä kaupunginhallitukselta ja muilta kaupungin toimielimiltä tarvittavat lausunnot 26.5.2020 mennessä toimitettaviksi kaupunginvaltuustolle yhdessä arviointikertomuksen kanssa.

08.04.2020 Ehdotuksen mukaan

07.05.2019 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Minna Tiili, arviointipäällikkö, puhelin: +310931036545
minna.tiili(a)hel.fi

§ 320

Lausunto oikeusministeriölle usean kielen merkitsemisestä väestötietojärjestelmään

HEL 2020-002877 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus antoi oikeusministeriölle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunki pitää hyvänä ja arvokkaana, että kielellisen identiteetin moninaisuuden kuvaamista ja kielivarannon tilastointia pyritään parantamaan. Väestötietojärjestelmän kielimerkinnän kehittäminen on tärkeää ja Helsingin kaupungin etujen mukaista. Asian selvittämistä tulee jatkaa.

Moni suomalainen on sekä identiteetiltään että tosiasialliselta kielitaidoltaan kaksikielinen, mutta joutuu tällä hetkellä valitsemaan väestötietojärjestelmään vain yhden äidinkielen. Nykyinen järjestelmä ei anna oikeaa kuvaa kielellisten identiteettien kokonaisuudesta ja suomalaisten kaksi- tai jopa useampikielisyys jää piiloon. Järjestelmän ongelmakohdat käyvät maahanmuuton ja kansallisia ja kielirajoja ylittävien perhesuhteiden lisääntymisen seurauksena yhä ilmeisemmiksi.

Väestötietojärjestelmään merkityllä äidinkielellä on oikeusvaikutuksia muun muassa valtiosuuksiin ja kuntien kielelliseen jaotukseen. Jos kielten merkintätapaa tai käsitteiden sisältöjä muutetaan, on huolehdittava siitä, etteivät muutokset huononna kieliryhmien tai kuntien asemaa, vaikka järjestämistä vastuu tai palvelun saaminen eivät olisikaan riippuvaisia järjestelmän kielimerkinnästä.

Äidinkielen oikeusvaikutusten tarkastelu on vaikeampaa, jos väestötietojärjestelmään voidaan ilmoittaa useampi äidinkieli. Koska esimerkiksi kuntien kielellinen jaotus perustuu suomen- ja ruotsinkielisten määrään suhteessa toisiinsa, olisi kuitenkin tavalla tai toisella määriteltävä, mihin kieliryhmään kaksi- tai useampikieliset kuuluvat. Kaksikielisyyden korostaminen voisi sotkea tämän jaotuksen ja pahimmillaan heikentää kaksikielisten kuntien kielivähemmistöjen tilannetta tai pienentää kuntien saamia valtiosuuksia. Jos oikeusvaikutuksia ei oteta riittävästi huomioon, on vaarana, että järjestelmään valitaan paremman palvelun toivossa enemmistökieli todellisen tilanteen vastaisesti.

Helsingin kaupunki pitää joka tapauksessa tärkeänä, että uudistuksen yhteydessä lisätään kansalaisten tietoisuutta siitä, mihin väestötietojärjestelmään ilmoitettu kieli tai kielet vaikuttavat ja mihin tietoja käytetään. Tällöin merkintään kiinnitetään enemmän huomiota ja se vastaa

paremmin palvelujen suunnittelutarpeeseen. Kansalaisia voitaisiin kehottaa kohtaamisissa viranomaisten kanssa tarkistamaan oma äidinkielenensä ja mahdollisesti suomen tai ruotsin kielen taitonsa samaan tapaan kuin nykyään muutenkin kehoitetaan tarkistamaan henkilötietojen paikkansapitävyyttä. Tällä tavalla lisättäisiin mahdollisuutta muuttaa virheelliseksi muodostunut tieto oikeaksi.

Useamman kielen merkitseminen väestötietojärjestelmään helpottaa sekä kuntien palvelujen pitkän tähtäimen suunnittelua että käytännön järjestämistä. Jos väestötietojärjestelmästä ilmenee, millä kielillä henkilö kykenee kommunikoidaan, se helpottaa yhteydenoton suunnittelua ja varautumista palvelun antamiseen.

Hallintolaki edellyttää viranomaisia järjestämään kääntämisen ja tulkkauksen asioissa, jotka tulevat vireille viranomaisen aloitteesta, jos asiakas ei osaa suomea tai ruotsia. Sosiaali- ja terveydenhuollossa tällaisia asioita on muun muassa lastensuojelussa, kehitysvammaisten erityishuollossa, päihdehuollossa ja mielenterveyspalveluissa. Asioita on usein käsiteltävä kiireellisinä, jolloin tieto asiakkaan ymmärtämistä kielistä on erityisen tärkeää tulkkauksen järjestämiseksi.

Asian tärkeys korostuu Helsingissä ja luotettavan kielitiedon merkitys tulee jatkossa kasvamaan entisestään. Ulkomaalaistaustaisten henkilöiden osuus kaupungin väestöstä oli vuoden 2019 alussa 16 prosenttia. Rekisteröityjä äidinkieliä oli 141. Parinkymmenen vuoden kuluttua suuri osa Suomeen muuttaneista on asunut Suomessa jo vuosikymmeniä, Suomessa syntyneet ulkomaalaistaustaiset muodostavat suuren osan omasta ikäluokastaan ja Helsingin kouluissa on suuri määrä maahanmuuton kolmanteen sukupolveen kuuluvia lapsia, joiden äidinkielen rekisteröinti voi jo olla hyvin sattumanvaraista. Kaksi- ja monikielisyys on nykyistä selvästi yleisempää ja erittäin suuri osuus vieraskielisistä on myös suomen- tai ruotsinkielinen. Mahdollisuus merkitä väestötietojärjestelmään useita kieliä parantaisi tiedon luotettavuutta.

Kielitiedolla on merkittäviä vaikutuksia myös palvelujen pidemmän aikavälin suunnitteluun. Mahdollisuus merkitä useita kieliä helpottaisi erityisesti varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelujen suunnittelua. Palvelujen suunnittelu pohjautuu osittain väestötietojärjestelmään kirjattuihin tietoihin äidinkielistä. Sen pohjalta tehdään ennuste, kuinka moni ikäluokasta osallistuu suomenkieliseen ja kuinka moni ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen, esiopetukseen, perusopetukseen ja toisen asteen koulutukseen. Sen perusteella ennakoidaan myös saamenkielisen varhaiskasvatuksen osallistumisastetta.

Suunnittelun lisäksi palveluita toteuttavat oppilaitokset tarvitsevat tiedon toimintaan ja opetukseen osallistuvien lasten ja nuorten kaikista

äidinkielistä. Oikean tiedon varmistamiseksi varhaiskasvatukseen ja kouluun ilmoittautumisten yhteydessä kerätään tieto lapsen äidinkielistä. Esimerkiksi oman äidinkielen opetukseen osallistuvien oppilaiden määrystä ja kielistä tehdään ennusteita väestötietojärjestelmästä saatujen tietojen perusteella. Näin ollen väestötietojärjestelmän tietojen tulisi vastata mahdollisimman tarkasti todellisuutta.

Helsingissä suomen- ja ruotsinkielisen opetuksen oppilaaksiottaminen perustuu väestötietojärjestelmän tietoihin äidinkielestä. Palvelujen suunnittelun kannalta olisi tärkeää että erityisesti ne kaksikieliset kuntalaiset, jotka puhuvat sekä ruotsia että suomea, ilmoittaisivat lastensa äidinkieleksi ruotsin, jos lapsen on tarkoitus osallistua ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen ja opetukseen.

Selvityksessä esiteltyjen vaikutusten perusteella Helsingin kaupunki ei pidä kannatettavana, että uudistuksella tavoiteltaisiin laajempaa oikeutta saada äidinkielen opetusta muilla kielillä. Nykyisin äidinkielen ja kirjallisuuden oppimäärän opetusta annetaan suomen, ruotsin ja saamen kielillä sekä perusopetuslain määrittelemillä muilla kielillä. Usean äidinkielen opiskeluun on jo nykylainsäädännön puitteissa olemassa mahdollisuuksia, jotka eivät edellytä useaa väestötietojärjestelmään merkittyä äidinkieltä. Toisen äidinkielen tai kotikielen opetusta voidaan antaa perusopetusta täydentävänä opetuksena.

Edellä mainituin perustein Helsingin kaupunki pitää tarkoituksenmukaisempana mallia B. Se on helpompi toteuttaa, sen hallinnolliset kustannukset ovat pienemmät ja sen oikeusvaikutukset on helpompi määrittää. Se antaa riittävän ja kattavan tiedon henkilön kielivarannosta palvelujen suunnittelun pohjaksi, vaikkakin se asettaa kaksikieliset edelleen valitsemaan vain yhden äidinkielen.

Mallin ongelma on se, että niissä tapauksissa joissa äidinkieleksi merkitään joku muu kuin suomi tai ruotsi, näitä ei todennäköisesti merkitä myöskään kotikieleksi, vaikka henkilö osaisi tai oppisi puhumaan niitä jopa äidinkielen veroisesti. Kotikieleksi tullaan todennäköisemmin merkitsemään jokin vieras kieli, jota kotona puhutaan. Muutoksella ei siis ehkä päästäisi eroon siitä, että vieraskielisiksi rekisteröityjen henkilöiden suomen tai ruotsin osaaminen jää piiloon. Ongelmia saattaa tuottaa myös se, että henkilöt eivät ilmoita äidinkieliään ja kotikieliään johdonmukaisesti samalla tavalla.

Vaihtoehtojen taloudellisiin vaikutuksiin on vaikea ottaa kantaa selvityksessä esitettyjen tietojen perusteella. Malli B:n hallinnolliset kustannukset ovat pienemmät. Kumman tahansa vaihtoehdon valinta tulee aiheuttamaan kustannuksia, jotka johtuvat muutosten tekemisestä lomakkeisiin ja asiakastietojärjestelmiin. Jos uudistus vaikuttaa kuntien

25.05.2020

valtionosuuksiin, sillä saattaa olla merkittävämpiä taloudellisia vaikutuksia kuin hallinnolliset lisäkustannukset. Valtionosuusmuutoksia ei selvityksessä kuitenkaan varsinaisesti käsitellä, joten niiden vaikutuksia on tässä vaiheessa vaikea arvioida.

Lopuksi Helsingin kaupunki ehdottaa, että uudistuksen yhteydessä vielä mietitään, voisiko äidinkielen lisäksi ilmoitetuista kielistä käyttää jotain muuta termiä kuin kotikieli. Se ei vastaa niiden henkilöiden kielellistä todellisuutta ja identiteettiä, joilla on kaksi tai useampia samalla tavalla syntymästä alkaen omaksuttuja äidinkieliä. Sen sijaan voitaisiin käyttää esimerkiksi termejä toinen äidinkieli ja kolmas äidinkieli. Tällöinkin vain ns. ensimmäinen äidinkieli olisi se, mitä väestötietojärjestelmässä äidinkielellä tarkoitetaan. Ratkaisu olisi edelleen mallin B mukainen. Tämä voisi osaltaan ratkaista myös edellä kuvattua ongelmaa, ettei vieraskielisissä perheissä välttämättä merkitä suomea tai ruotsia kotikieleksi, vaikka lapsi osaisi sitä sujuvasti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Pasi Saukkonen, erikoistutkija, puhelin: 310 36405
pasi.saukkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikeusministeriön lausuntopyyntö
- 2 Selvitys usean kielen merkitsemisestä väestötietojärjestelmään
- 3 Utredning om antecknande av flera språk i befolkningsdatasystemet
- 4 Kaksikielisyysoimikunnan lausunto kaupunginhallitukselle
- 5 Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Oikeusministeriö

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

25.05.2020

Oikeusministeriö pyytää kaupungin lausuntoa liitteenä olevasta selvityksestä, joka koskee usean kielen merkitsemistä väestötietojärjestelmään. Lausunnon antamisen alkuperäinen määräaika oli 30.4.2020, mutta sille on saatu lisäaikaa toukokuun loppuun.

Oikeusministeriön, valtiovarainministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön, väestörekisterikeskuksen sekä etnisten suhteiden neuvottelukunnan yhteinen asiantuntijaryhmä on selvittänyt erilaisia vaihtoehtoja väestötietojärjestelmän kielimerkinnän muuttamiselle. Selvityksessä on päädytty kahteen eri vaihtoehtoon: Mallissa A henkilö voi merkitä väestörekisteriin useita keskenään samanarvoisia äidinkieliä. Näiden lisäksi on aina merkittävä asiointikieleksi joko suomi tai ruotsi. Mallissa B merkitään vain yksi äidinkieli ja asiointikieli samalla tavalla kuin nykyään. Tämän lisäksi voidaan merkitä yksi tai useampi kotikieli.

Asiasta on saatu kasvatusta ja koulutuslautakunnan, kaksikielisyystoimikunnan ja sosiaali- ja terveystoimialan lausunnot.

Kasvatusta ja koulutuslautakunta ja kaksikielisyystoimikunta ovat lausunnoissaan pitäneet parempana mallia B. Sosiaali- ja terveystoimiala ei ottanut kantaa mallien paremmuuteen mutta totesi, että kumpi tahansa helpottaa palvelujen suunnittelua ja järjestämistä.

Kasvatusta ja koulutuslautakunta on lausuntoa antaessaan päättänyt äänin 6–4 (3 tyhjää) lisätä sen loppuun seuraavan kappaleen:

"Olisi tärkeää, että mallia B kehitettäisiin niin, että henkilön äidinkieleksi voitaisiin merkitä useampi äidinkieli, vaikka yksi näistä kielistä olisikin se joka ilmoitettaisiin ensisijaiseksi koulu- ja asiointikieleksi."

Kappale ei sisälly kaupunginhallitukselle esitettävään lausuntoehdotukseen, koska se ei ole sisällöllisesti johdonmukainen muun lausunnon kanssa. Vastaehdotuksessa esitetty vaihtoehto vastaa oikeusministeriön selvityksessä kuvattua mallia A. Kasvatusta ja koulutuslautakunta on lausunnoissaan muutoin puoltanut mallia B.

Edellä mainittua poikkeusta lukuun ottamatta kaupunginhallitukselle tehtävä ehdotus on saatujen lausuntojen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Pasi Saukkonen, erikoistutkija, puhelin: 310 36405
pasi.saukkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikeusministeriön lausuntopyyntö
- 2 Selvitys usean kielen merkitsemisestä väestötietojärjestelmään
- 3 Utredning om antecknande av flera språk i befolkningsdatasystemet
- 4 Kaksikielisyystoimikunnan lausunto kaupunginhallitukselle
- 5 Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Oikeusministeriö

Tiedoksi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta
Kaksikielisyystoimikunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.05.2020 § 305

HEL 2020-002877 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

18.05.2020 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Pasi Saukkonen, erikoistutkija, puhelin: 310 36405
pasi.saukkonen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.04.2020 § 88

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2020-002877 T 00 01 06

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää mahdollisuutta merkitä useampi kieli väestötietojärjestelmään tärkeänä. Erityisesti palveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala hyötyisi kaksi- ja monikielisten kuntalaisten mahdollisuudesta ilmoittaa useampi kieli väestötietojärjestelmään.

Tarkastelussa olleista kahdesta vaihtoehdosta kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää kannatettavampana Mallia B, jonka mukaan äidinkielen merkitsemisen lisäksi järjestelmään voidaan merkitä muu kotikieli.

Palveluiden suunnittelu ja toteutus

Kasvatus- ja koulutuspalveluiden suunnittelu pohjautuu osaltaan väestötietojärjestelmään kirjattuihin tietoihin äidinkielistä. Näiden pohjalta tehdään ennuste, kuinka moni ikäluokasta osallistuu suomenkieliseen ja kuinka moni ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen, esi- ja perusopetukseen ja toisen asteen koulutukseen sekä se, kuinka moni saamenkieliseen varhaiskasvatukseen.

Suunnittelun lisäksi palveluita toteuttavat oppilaitokset tarvitsevat tiedon toimintaan ja opetukseen osallistuvien lasten ja nuorten kaikista äidinkielistä. Oikean tiedon varmistamiseksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla kerätään varhaiskasvatukseen ja kouluun ilmoittautumisten yhteydessä tieto äidinkielistä. Esimerkiksi oman äidinkielen opetukseen osallistuvien oppilaiden määrästä ja kielistä tehdään ennusteita väestötietojärjestelmästä saatujen tietojen perusteella ja näin ollen väestötietojärjestelmän tietojen tulisi vastata mahdollisimman tarkasti todellisuutta. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että uudistuksen yhteydessä lisätään kuntalaisten tietoisuutta siitä, mihin väestötietojärjestelmään ilmoitettu kieli/kielet vaikuttavat ja mihin tietoja käytetään.

Helsingissä suomen- ja ruotsinkielisen opetuksen oppilaaksiottaminen perustuu väestötietojärjestelmän tietoihin äidinkielestä. ja kaksikielisenä kuntana Helsingin tulee toiminnassaan oma-aloitteisesti huolehtia kielellisten oikeuksien toteutumisesta. Erityisesti kaksikielisten kuntalaisten, jotka puhuvat sekä ruotsia että suomea, olisi tärkeää ilmoittaa lastensa äidinkieleksi ruotsi, jos suunnitelmissa on, että lapsi osallistuu ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen palveluiden suunnittelun ja ennakkoinnin kannalta. Näin ollen kasvatus- ja

koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että uudistuksen yhteydessä lisätään kuntalaisten tietoisuutta siitä, mihin väestötietojärjestelmään ilmoitettu kieli/kielet vaikuttavat ja mihin tietoja käytetään.

Äidinkieli ja kirjallisuus –oppimäärä sekä oppilaan oman äidinkielen opetuksen järjestäminen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei pidä kannatettavana, että uudistuksella tavoiteltaisiin laajempaa oikeutta saada äidinkielen ja kirjallisuuden oppimäärän opetusta muilla kuin kansalliskielillä ja saamen kielellä sekä perusopetuslain määrittelemillä muilla kielillä selvityksessä esiteltyjen vaikutusten perusteella. Usean äidinkielen opiskeluun on jo nyky-lainsäädännön puitteissa olemassa mahdollisuuksia, jotka eivät edellytä useaa väestötietojärjestelmään merkittyä äidinkieltä. Perusopetusta täydentävänä opetuksena annettavasta äidinkielen/kotikielen opetuksesta todetaan, että oppiaineen nimi nykyisellään ei vastaa kaksi- ja monikielisten lasten kielellistä identiteettiä.

Äidinkielen merkitsemisen lisäksi järjestelmään voidaan merkitä muu kotikieli (Malli B)

Edellä esitetyn perusteella kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tarkastelussa olleista vaihtoehdoista kannatettavana Mallia B, jonka mukaan äidinkielen merkitsemisen lisäksi järjestelmään voidaan merkitä muu kotikieli. Kasvatus- ja koulutuslautakunta esittää, että selvitetään, voisiko ensisijaisen äidinkielen ja asiointikielen lisäksi ilmoitetusta/ilmoitetuista kielistä käyttää muuta termiä kuin kotikieli. Kotikieli terminä ei vastaa henkilöiden, joilla on kaksi tai useampi samalla tavalla syntymästä alkaen omaksuttu äidinkieli, kielellistä todellisuutta. Kotikieli termin tilalle ehdotetaan nimitystä toinen äidinkieli, kolmas äidinkieli ja niin edelleen.

Olisi tärkeää, että mallia B kehitettäisiin niin, että henkilön äidinkieleksi voitaisiin merkitä useampi äidinkieli, vaikka yksi näistä kielistä olisikin se, joka ilmoitettaisiin ensisijaiseksi koulu- ja asiointikieleksi.

Käsittely

14.04.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Fatim Diarra: Olisi tärkeää, että mallia B kehitettäisiin niin, että henkilön äidinkieleksi voitaisiin merkitä useampi äidinkieli, vaikka yksi näistä kielistä olisikin se, joka ilmoitettaisiin ensisijaiseksi koulu- ja asiointikieleksi.

Kannattaja: Ted Apter

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Olisi tärkeää, että mallia B kehitettäisiin niin, että henkilön äidinkieleksi voitaisiin merkitä useampi äidinkieli, vaikka yksi näistä kielistä olisikin se joka ilmoitettasiin ensisijaiseksi koulu- ja asiointikieleksi.

Jaa-äännet: 4

Martina Harms-Aalto, Vesa Korkkula, Dani Niskanen, Pia Pakarinen

Ei-äännet: 6

Ted Apter, Fatim Diarra, Emma Kari, Johanna Laisaari, Hannu Oskala, Matias Pajula

Tyhjä: 3

Ville Jalovaara, Pia Kopra, Petra Malin

Poissa: 0

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Fatim Diarran vastaehdotuksen äänin 6-4. Tyhjää äänesti 3.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Satu Koistinen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 23444
satu.koistinen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystoimiala 27.3.2020

HEL 2020-002877 T 00 01 06

Kaupunginkanslian lausuntopyyntö 12.3.2020

Sosiaali- ja terveystoimiala esittää lausuntonaan oikeusministeriön selvityksen "Usean kielen merkitseminen väestötietojärjestelmään" johdosta seuraavaa.

Oikeusministeriön selvityksessä on esitetty kaksi vaihtoehtoa väestötietojärjestelmän muuttamiseen. Ensimmäinen vaihtoehto on usean äidinkielen ja toinen useamman kotikielen merkitseminen väestötietojärjestelmään. Lausuntopyynnössä toivotaan kannanottoa siitä, kumpi vaihtoehto olisi parempi.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Äidin kieli voidaan kuvata kieleksi, jonka henkilö oppii ensimmäisenä kielenään vuorovaikutuksessa toisten ihmisten kanssa ja kotikieli kieleksi, jota useimmiten puhutaan henkilön kotona.

Riippumatta siitä, kumpi vaihtoehto valitaan, useamman kielen merkitseminen väestötietojärjestelmään, jolloin niistä saadaan tilastotietoja, helpottaa sosiaali- ja terveystietojen suunnittelua ja järjestämistä. Jos väestötiedoista ilmenee, millä kielillä henkilö kykenee kommunikoimaan, se helpottaa varautumista palvelun antamiseen asiakkaalle tai potilaalle.

Hallintolaki velvoittaa viranomaisen järjestämään tulkitsemisen ja kääntämisen asioissa, jotka voivat tulla vireille viranomaisen aloitteesta, jos asianosainen ei osaa viranomaisessa käytettävää suomen tai ruotsin kieltä. Tällaisia asioita on sosiaali- ja terveydenhuollossa muun muassa lastensuojelussa, kehitysvammaisten erityishuollossa, päihdehuollossa ja mielenterveyspalveluissa. Usein nämä asiat on käsiteltävä kiireellisinä, ja tällöin tieto asiakkaan tai potilaan kielivarannosta on erityisen tärkeää tulkkauksen järjestämiseksi. Asian tärkeys korostuu Helsingissä, koska ulkomaalaistaustaisten henkilöiden osuus kaupungin väestöstä oli vuoden 2019 alussa 16 prosenttia ja rekisteröityjä äidinkieliä oli tuolloin 141.

On vaikea ottaa kantaa esitettyjen vaihtoehtojen taloudellisiin vaikutuksiin sosiaali- ja terveystoimialan kannalta. Kumman tahansa vaihtoehdon valinta tulee aiheuttamaan kustannuksia, jotka aiheutuvat muutosten tekemisestä lomakkeisiin sekä asiakas- ja potilastietojärjestelmiin.

Lisätiedot

Karri Välimäki, johtava lakimies, puhelin: 310 43970
karri.valimaki(a)hel.fi

§ 321

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 21

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto 18.5.2020
- elinkeinojaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

- suomenkielinen jaosto

- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölautakunta

19.5.2020

- ympäristö- ja lupajaosto

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

pelastuslautakunta

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

19.5.2020

- kulttuuri- ja kirjastojaosto

- liikuntajaosto

- nuorisajaosto

sosiaali- ja terveyslautakunta

19.5.2020

- sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos

- taloushallintopalveluliikelaitos

- työterveysliikelaitos

- rakentamispalveluliikelaitos

- liikenneliikelaitos

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

apulaispormestarit

25.05.2020

Asia/14

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

25.05.2020

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 317, 318, 319, 320 ja 321 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 315 ja 316 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

25.05.2020

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

25.05.2020

Kaupunginhallitus

Jan Vapaavuori
puheenjohtaja

Jenni Björksten
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Fatim Diarra

Tomi Sevander

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 04.06.2020.